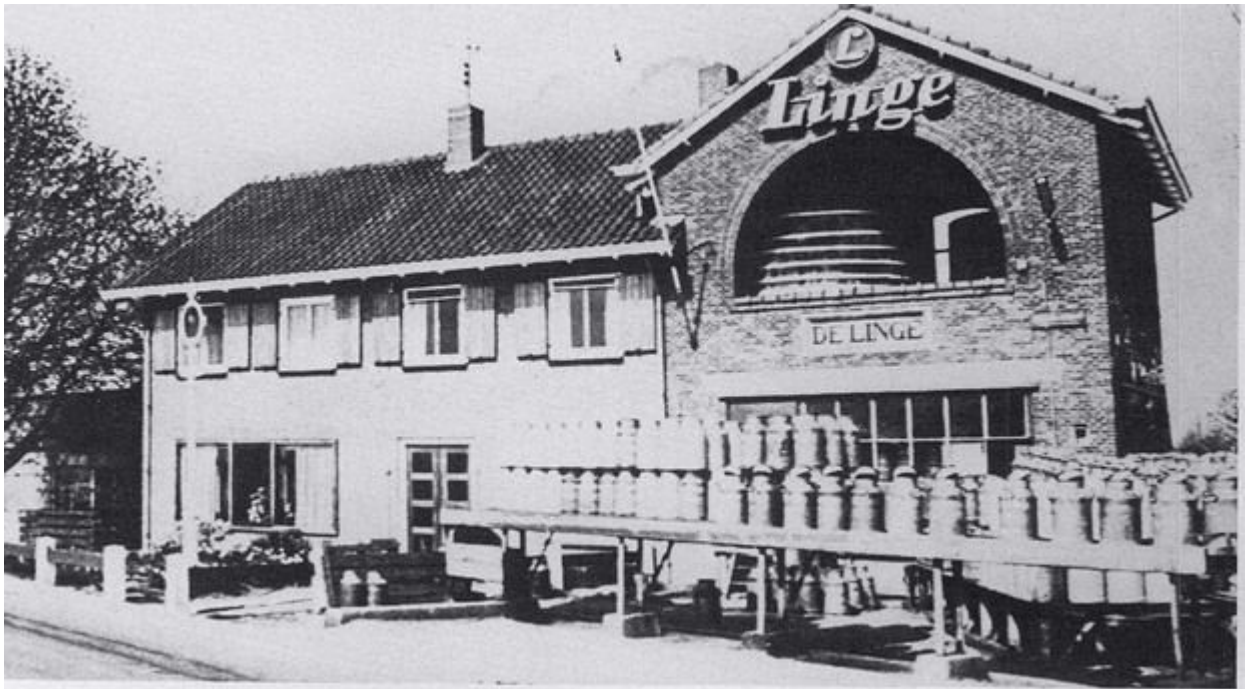

Ablasserwaard

Knipsel-MAP Zuivelfabriek

ARKEL

De Linge

1916 – 1984

Dit is een β versie van MAP Knipsels Zuivelfabriek ARKEL

Opmerking: Bij het maken van deze knipsel-MAP stond niet de volledige geschiedschrijving van bovengenoemde zuivelfabriek voor op. Het is één van de - ca. 30 - mappen, die zijn samengesteld uit knipsels afkomstig uit de digitale krantenarchieven welke op het [www](http://www.zuivelhistorienederland.nl) zijn te vinden. Deze mappen waren in eerste instantie voor eigen – intern – gebruik, met de bedoeling om geselecteerde informatie in de toekomst te gebruiken op de site [www-zuivelhistorienederland.nl](http://www.zuivelhistorienederland.nl).

Gezien de onzekerheid of dit er ook van komt, heb ik besloten om deze (werk)mappen als β versie, dwz. zonder uitwerking, nu reeds te plaatsen. Verdere reden van plaatsing is dat ik van mening ben dat er, ook in deze vorm, leuke informatie in staat over de plaatselijke zuivelfabriek en dus ook over de Nederlandse zuivelhistorie.

Heruitgave www.zuivelhistorienederland.nl

1e versie 2012-02-06 / laatste versie 2013-06-21

Inhoud - zuivelfabriek *De Linge* te Arkel

	Snelkeuze / Arkel 1960 > / Arkel 1970 > / 40Jr / 50Jr. / Bijlagen	kg.M	Blz.
<1916			5
1916	<u>ARKEL <i>De Linge</i> oprichting</u>		17
1917	Knipsels		23
1918	Knipsels		24
1920	Ca. 50 leden en 1.58 Mln. Kg. melk / Aanstelling dir. Schreuder	1.6	-
1928	Verslag gewone jaarvergadering / slechts 10 leden aanwezig!	3.9	25
1929	Verslag ledenvergadering - gegevens		26
1930	Knipsels		28
1931	Verslag ledenvergadering / fabriek bestaat 15 jr		29
1932	Verslag ledenvergadering		31
1933	Verslag ledenvergadering		33
1934	Verslag ledenvergadering		35
1935	Verslag ledenvergadering		36
1936	Verslag ledenvergadering - 20 jr. bestaan		38
1937	Iets over invoeren schoolmelkverstrekking in Gorinchem / <u>Geen</u> verslag		40
1938	Knipsels		41
1939	Voorzitter A. Kooij overleden / <u>Geen</u> verslag		42
1941	Knipsel Leden lid van Gezondheidsdienst dieren		43
1944	Knipsels	3.9	43
1945	Knipsel Dr. Schreuder 25 jr. dir. / Verhaal over zuiveldeskundigen	3.8	44
1946	Verslag verg. - 31 dec 1945; 208 leden + ca. 100 losse leveranciers		45
1947	Verslag ledenvergadering		46
1948	Knipsels / Verslag ledenvergadering	5.7	47
1949	Verslag ledenvergadering	7.4	50
1950	Dir. B. Schreuder 30 jr. bij <i>de Linge</i> / 250 leden	8.1	53
1951	Verslag ledenvergadering - gegevens	7.9	57
1952	Niets		
1953	Verslag ledenvergadering / Watersnoodramp		59
1954	<u>Geen</u> gegevens / verslag		62
1955	<u>Geen</u> gegevens / wel iets over excursie	9.3	62
1956	40 Jaar jubileum / met <i>Samenwerking LiSa</i> Consumptiemelk / 290 leden	9.8	63
1957	Verslag Alg. Vergadering	9.9	70
1958	Verslag Alg. Vergadering	10.2	71
1959	Algemene Vergadering / Veestapel A.C. Vermeulen onder de hamer		73

1960	4 Gepensioneerden bij De Linge / <u>geen</u> verslag		77
1961	Fusiebesprekingen met Genderen en Nieuwendijk – ging niet door		79
1962	Fusiebesprekingen met <i>Samenwerking</i> Giessenburg – ging niet door		81
1963	Knipsel - Geen fusie ook geen verslag / verhaal over betaling naar kwaliteit		82
1964	Verslag Alg. Vergadering / Vermeulen 25 jr voorzitter		85
1965	Verslag Alg. Vergadering – gunstig jaar		86
1966	De Linge bestaat 50 jaar uitvoerig verslag		88
1967	Voorz. Vermeulen 50 jr HMvL.		91
1968	Beschrijving uitbreiding kaasmakerij		92
1969	Knipsel		93
1972	Over Goede prijs en meer melk bij <i>De Linge</i>		94
1974	Fusie gesprekken met De <i>Graafstroom</i> Bleskensgraaf – zie 1975		95
1975	Nogmaals fusiegesprekken met Bleskensgraaf – <u>fusie gaat niet door</u>		96
1976	Geen verslag / wel iets over opening nw melkbedrijf Nieuw Vredebest – 60 Jr.		99
1977	Niets		-
1978	Verslag Alg. Vergadering - Goed jaar		101
1979	Knipsel C. Ruiter 40 jr werkzaam op Zuivelfabriek <i>De Linge</i>		102
1980	Gefuseerd met NV. <i>De Giessen</i> – eind 1979 - Gaat de fabriek weg uit Arkel ?		103
1981	Niets		-
1982	Knipsel verder niets!		-
1983	Melding „ <i>fabriek gaat na 68 jaar dicht</i> ” Geen aankoop fabriek door gemeente		106
1989	Drukkerij Hoogdalem in voormalige fabrieksgebouwen		107
▲			
xxxx	Bijlagen (tijdelijk ?)		108
Bijlage-1	Algemeen: over Bond van melkveehouders		108
Bijlage-II	Bond van Melkveehouders afd Gorinchem – in 1922 – deel – lid van <i>De Linge</i>		110

1900 – 1916

Zelfkazers en vd Berg (Rotterdam)

Zie ook de MAP Albasserwaard Diversen / vóór 1906

1902

Advertentieblad, 20/06/1902; p. 3/6

— 't Gaat met de kaasfabricatie te Hoog-Blokland dit jaar weer naar wensch. Doordat er op zijn tijd regen gevallen is, is er volop gras in de weilanden en geven de koeien uitstekend. De prijs der kaas is daarbij hoog. Voor kazen van pl.m. 10 pond wordt tot f 25 per 100 halve kilo's besteed, voor die van 10 en minder pond f 28. Zeer zware kaas wordt thans nog niet gewrongen.

1903

Advertentieblad, 27/03/1903; p. 3/8

— Bij enkele landbouwers te Hoog-Blokland is het kaaswringen sinds korteren of langeren tijd weder begonnen en een heeft reeds een stal jonge kaas verkocht voor f 20 de 50 K.G. Die prijs is belangrijk lager dan verleden jaar, toen op denzelfden tijd f 25 en soms meer werd besteed. Vele landbouwers blijven dan ook nog karnen; dat is meer loonend, want geregeld wordt de boter opgekocht tegen f 1 de K.G.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 06/12/1903; p. 2/4

Hoornaar, 3 Dec. Het kaaswringen is bij de meeste boeren alhier afgelopen. Jammer voor hen, daar de kazen gedurende den herfst zoo geldig blijven. Deze week zijn hier nog eenige partijen opgekocht voor den prijs van f 27 voor gewone kwaliteit, zwaardere soorten tot f 29 per 50 K.G.

Varkenshandel onveranderd, vette varkens 18 à 19, Engelschen 15 à 16 cts. per half kilo. Biggen van f 4 tot f 8 per stuk.

Advertentieblad, 05/06/1903; p. 3/6

— Met de kaasmakerij gaat het in Hoog-Blokland niet naar wensch, in zooverre, dat de prijzen maar laag zijn. Er wordt door de kaashandelaars van f 18 tot f 21 per 50 K.G. besteed en de handel is traag. Zoo is ook in den laatsten tijd de varkensmesterij weinig loonend. Door de slaggers wordt 19 cent per halve K.G. besteed.

Advertentieblad, 26/06/1903; p. 3/6

— In den kaashandel is te Hoog-Blokland en omstreken aanmerkelijke verbetering gekomen. Niet alleen, dat de kaas vlug verkocht wordt maar de prijzen zijn f 2 per 50 K.G. hooger dan 14 dagen geleden.

Advertentieblad, 24/07/1903; p. 3/6

— Met den kaashandel gaat het te Hoog-Blokland en omgeving deze week niet zoo vlug als de vorige weken en de prijs is ook eenigszins achteruitgaande. Door de kaaskoopers wordt van f 20 tot f 24 besteed, al naar gewicht en kwaliteit.

Advertentieblad, 21/08/1903; p. 3/6

— In den kaashandel heerscht te Hoog-Blokland en omstreken weinig levendigheid en de prijzen zijn ook niet bijzonder hoog. Naar gelang van gewicht en kwaliteit wordt door de kaaskoopers van f 20 tot f 25 per 50 K.G. besteed. Voor een enkele partij zeer zware kaas van uitstekende hoedanigheid is f 30 betaald.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 29/10/1903; p. 2/6

— Sedert de laatste weken is de handel in kaas te Hoog-Blokland zeer levendig.

Heel jong wordt de kaas bij de boeren door de handelaars opgekocht tegen prijzen van f 23 tot f 27, al naar gewicht en kwaliteit;

Zeer zware kaas brengt f 30 op.

1904

Advertentieblad, 25/03/1904; p. 3/8

*— De handel in kaas is te Hoog-Blokland weder begonnen; de eerste hooikaas is verkocht voor f 26 per 50 K.G., wat voorzeker een hooge prijs mag worden genoemd.

Advertentieblad, 13/05/1904; p. 1/8

*— De handel in kaas is in de laatste dagen te Hoog-Blokland niet zoo levendig als te voren en de bestede prijzen zijn ook niet zoo hoog meer. Naar kwaliteit wordt door de opkoozers van f 21 tot f 23 per 50 K. G. besteed.

Advertentieblad, 09/09/1904; p. 3/6

*— De handel in kaas is in de laatste dagen te Hoog-Blokland en omstreken levendig en de prijzen zijn stijgende. Voor kazen van 5 a 7 K.G. is reeds tot f 28,— en hooger per 50 K.G. besteed. Een landbouwer uit Hoornaar leverde heden (Vrijdag) zijne zeer zware kazen te Meerkerk voor den aanzienlijken prijs van f 33 per 50 K.G.

Advertentieblad, 23/09/1904; p. 3/6

*— De landbouwer D. de Groot Bz. te Hoog-Blokland verkocht in deze week zijne kazen in het gewicht van ongeveer 30 halve K.G., voor den aanzienlijken prijs van f 33 per 50 K.G. De kaas van minder gewicht wordt verkocht tot f 30.

Advertentieblad, 04/11/1904; p. 3/8

*— Met den kaashandel gaat het te Hoog-Blokland en omstreken nog steeds levendig en hooge prijzen worden besteed. Zeer zware kaas in het gewicht van ongeveer 30 halve K.G. worden gekocht tegen f 34 à f 35 per 50 K.G. Voor minder zware wordt van f 28 tot f 33 betaald, naar gelang van kwaliteit.

Dank zij het zachte en droge najaar, blijft het vee nog lang in de weide loopden, maar de hoeveelheid gras vermindert toch sterk en bijgevolg ook de hoeveelheid melk, zoodat de kazen ook lichter worden.

1905

Advertentieblad, 14/07/1905; p. 3/6

*— De handel in kaas is te Hoog-Blokland en omstreken de laatste dagen levendiger, dan twee weken geleden. Toch zijn de prijzen niet veel omhoog gegaan; wel wordt voor eerste kwaliteit f 25,50 en f 26 per 50 K.G. besteed, maar er worden ook verscheidene partijen verkocht in prijzen varierende van f 20 tot f 24.

Advertentieblad, 04/08/1905; p. 3/6

*— De handel in kaas is te Hoog-Blokland en omstreken in de laatste dagen tamelijk levendig. De bestede prijzen loopen echter nogal uiteen; 1e kwaliteit wordt verkocht van f 25 tot f 27 per 50 K.G., als het gewicht omstreeks 5 K.G. bedraagt; 2e kwaliteit geldt van f 20 tot f 24. Kaas van 10 K.G. wordt betaald met f 28 per 50 K.G.

1906

Advertentieblad, 16/02/1906; p. 3/6

— Een paar landbouwers te Hoog-Blokland hebben, te beginnen in Maart a.s., eene verbintenis aangegaan voor een jaar, om de melk hunner koeien op vetgehalte te leveren aan de boterfabriek van de H.H. Van den Berg te Rotterdam.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 22/03/1906; p. 2/4

Hoogblokland, 19 Maart.

— Enkele landbouwers in deze gemeente hebben een contract aangegaan met de directie van de fabriek der H.H. van den Bergh te Rotterdam, om gedurende een jaar de melk hunner koeien te leveren op vetgehalte. Anderen zijn echter weder met kaasmaken begonnen en de bouwman D. de Jager heeft reeds zijn eerste stal hooikaas verkocht en geleverd tegen den prijs van f 25,50 per 50 K.G.

Advertentieblad, 1906-05-25,

ook in MAP Diversen

De vergadering van de Holl. Maatsch. v. Landbouw te Hoog-Blokland.

Op Vrijdag 18 Mei j.l. werd des avonds te 6 ure door de jonge afdeling „Noordeloos c.a.” van de *Hollandsche Maatschappij van Landbouw* eene vergadering gehouden ten huize van J. van Maurik te **Hoog-Blokland**, die door 35 leden van de 54 benevens eenige belangstellenden werd bijgewoond.

De Voorzitter opende de vergadering met eene korte toespraak, waarin hij de aanwezigen hartelijk welkom heette en dankte voor de goede opkomst, terwijl hij tevens den heer **A. Bos**, zuivelconsulent voor Zuid-Holland, inleidde, die voor dezen avond als spreker zou optreden.

Eerst werden nu de notulen van de vorige vergadering door den secretaris voorgelezen en zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd.

De heer Bos, daarna het woord verkrijgende, begon eene rede te houden over kaasmakerij. Hij wees er op, hoe da uitvoer van kaas in de laatste jaren sterk toegenomen was en nog steeds zich uitbreidde en hoe dientengevolge eisch was, dat er zooveel mogelijk toegelegd werd op het leveren van prima waar. Maar er zijn zoovele factoren, waarmee rekening moet gehouden worden en daartoe behoort in de allereerste plaats de melk.

Niet altijd is de melk van de koeien van ééne boerderij van dezelfde samenstelling en menigmaal komt er onder voor van afwijkende kwaliteit. Deze moet onderkend worden en daarvoor wees spreker hulpmiddelen aan, zooals het bewaren van de melk van elke koe in glazen of aarden vaten, die onder lager temperatuur van 15°C. 36 uren goed blijven moet of het stremmen der melk van iedere koe met gebruikmaking van den melkcontroleur. Vervolgens wees spr. op de noodzakelijkheid, dat het stremmen steeds geschiedt op eene te voren vastgestelden warmtegraad, die , zich moet bewegen tusschen 30° en 36°C., deze laatste hooge temperatuur uitsluitend bij moeilijk strembare melk, en bracht in herinnering, dat het toevoegen van veel water nadeelig werkt

Intusschen is het een feit, dat kaaskoopers tegenwoordig ten opzichte van export-kaas zeer nauwlettend zijn en weinig toegevend, waarom de heer Bos het ook moest billijken, dat bij de zuivelbereiding gebruik gemaakt werd van het toevoegen van stoffen, om abnormaliteiten in de melk, die nadeelig kunnen werken op de kwaliteit der kaas, onschadelijk te maken. Daarbij noemde hij de salpeter, waarvan echter niet meer mocht gebezigd worden dan een eetlepel op 100 L. melk,

de karnemelk, de verzuurde melk of melk, waarin reïnculturen overgeplaatst waren. Het toevoegen van wei aan de melk voor het stremmen, zooals vroeger veel geschiedde, neemt volgens spreker af.

Noodzakelijk noemde de heer Bos het geregelde afmeten van de melk, om daartegenover altijd eene vaste hoeveelheid stremsel te hebben en wees op het voordeel van verdeelde wringtobben, zooals elders gebruikt worden.

Als tijd van stremming noemde spreker 30 a 35 minuten, vooral niet korter.

Veel zorg vereischt bovenal het verdeelen van den wrongel, dat meer systematisch geschieden moet met een scherp mes en ten minste ½ uur duren moet. Noord-Holland is in dat opzicht onze streek heel wat vooruit.

Zoo gaf de spreker verder nog een aantal wenken ten beste betreffende het navormen der kaas en noemde daarbij als normale temperatuur 38°C., over het gebruik van dubbelwandige kaasbakken, over het z.i. zoo nuttige rapen der kaas, waarbij zij beter haar vocht laat schieten, over het pekelen, dat koud geschiedende, tegenwerkt op de helft en over het bewaren van kaas. Hierbij noemde de heer Bos de kalkmelk of water, waarin een zuur opgelost is, als uitstekende middelen voor het schoonmaken der kaas.

Hierna stond de spreker kort stil bij de gewone kaasgebreken, zooals heft, kort, blauw, het uitzakken der kaas; trachtte zooveel mogelijk de oorzaken dier gebreken op te sporen en noemde ook enkele middelen, die er tegen aangewend kunnen worden. In 't bijzonder werden genoemd de *kwade rijzers*, die gewrongen zijn van abnormale melk, van melk, die moeilijk stremt, of een gevolg kunnen zijn van 't gebruik van slechte hulpstoffen of van onzindelijkheid.

Heft kan veroorzaakt worden door veranderingen in de weersgesteldheid maar kan ook afhangen van de weide en kan verholpen worden door de aanwending van salpeter en eenig zuur. Bij **kort** is de invloed der landerijen gering; het komt eer voor bij vette dan bij magere kaas en kan verholpen worden door beter roeren, hooger temperatuur en minder zuurmiddelen.

Hiermede was de rede van den heer Bos ten einde. Een korte tijd werd den aanwezigen gegeven, om mogelijke inlichtingen te vragen in het kaasmakersbedrijf, maar niemand maakte er gebruik van. Daarop nam de voorzitter het woord en dankte in hartelijke bewoordingen den spreker voor zijne goed doorwerkte rede en de hoorders voor de aandacht, waarmede zij deze gevolgd hadden.

De heer Gars van Goudriaan verkreeg even het woord, om den leden het nut van winter-landbouwcursussen duidelijk te maken en ze op te wekken om hunne zoons daarvan gebruik te laten maken, zoo er in den a.s. winter vanwege de afdeeling eene opgericht werd. Tenslotte had nog de verloting plaats van drie prijzen; een zweep, een paar leidsels en twee emmers, die ten deel vielen aan de H.H. Joh. Kuijpers, H. T. Roozendaal en E. van Hengel.

Advertentieblad, 03/08/1906; p. 3/6

§— Met sterk verlangen wordt er te Hoog-Blokland en in de omstreken naar regen uitgezien, want akker en weide zijn droog. De bieten ondervinden er zoo geen nadeel van, want die gaan diep in den grond en bedekken met haar loof de aarde, maar de aardappelen gaan sterven. De oude weiden bevatten oud gras, dat niet geurig en malsch is voor het vee en de naweiden kunnen geen goeden voorraad jong gras ontwikkelen. De hoeveelheid melk is dan ook belangrijk minder dan 4 a 6 weken geleden. Intusschen is de kaas zoo duur, als zij in geen jaren geweest is; zij geldt in de gewone wicht van 5 a 6 K.G. tot f 31 per 50 K.G.

Advertentieblad, 12/10/1906; p. 3/6

*— Het prachtige weder van den laatsten tijd, waardoor deze herfst zoo geheel en al het tegenbeeld is van zijn voorganger, is van gunstigen invloed op de landerijen. Alle werkzaamheden op het bouwland kunnen zonder bezwaren verricht worden en in de weilanden heeft het vee genoeg voedsel en lijdt niets. Voor de zuivelboeren is deze herfst inzonderheid gunstig, want de kaas is in geen jaren zoo duur geweest. Te Hoog-Blokland en Omstreken worden de zware kazen verkocht tot f 35 per 50 K.G.

Advertentieblad, 23/11/1906; p. 3/8

§— Het ongunstige weder van de laatste dagen en de geringe grasvoorraad zijn oorzaak, dat sommige landbouwers te Hoog-Blokland hun vee op den stal gebracht hebben, wat 14 dagen later is dan het vorige jaar. Het kaasmaken is door enkelen ook reeds gestaakt; zij hebben hunne melk verkocht, om op vetgehalte te leveren aan de boterfabriek van Van den Berg te Rotterdam.

Door de Hollandsche Maatschappij is uitgegeven een 2de herziene en uitgebreide druk der brochure Bereiding van en gebreken in Goudsche kaas, door A. Bos, Zuivelconsulent der Maatschappij voor Zuidholland.¹

Het boekje is verdeeld in vijf hoofdstukken, te weten: De melk en hare bestanddeelen, Onderzoek der melk voor de kaasbereiding, De kaasbereiding, kaasgebreken, en Maatregelen tot handhaving en bevordering van den goeden naam der Goudsche kaas.

In het laatste hoofdstuk zijn tevens opgenomen de statuten der pas opgerichte vereeniging „*Het Kaascontrôlestation Zuidholland*”, zoo mede die der eerst in het laatst der vorige maand geopende Zuivelfabriek „*Samenwerking*” te Giessennieuwkerk (Naamlooze Vennootschap) en daaraan is toegevoegd het plan op schaal van 1 à 100 dier inrichting.

Niet alleen dat de kaasbereiders in dit werkje vele goede wenken kunnen vinden, doch het geeft tevens volledige inlichting aan hen, die, uit vrees voor en onbekendheid met de daarmede gepaard gaande verplichtingen, nog nalieten zich bij het pas opgerichte Kaascontrôle-station aan te sluiten.

En ten slotte vinden zij, die er iets voor mochten gevoelen en dat zullen er niet weinigen zijn, een zeer gemakkelijke handleiding om tot de oprichting van een Zuivelfabriek te geraken. Voor de Leden der Hollandsche Maatschappij van Landbouw is de brochure op aanvraag gratis verkrijgbaar bij den Secretaris hunner afdeling; voor niet-leden aan hetzelfde adres doch met toezending van *f* 0,20.

---

¹ Zie verslag lezing zuivelconsulent A. Bos gehouden in Hoog-Blokland over de kaasmakerij

1907

Advertentieblad, 26/04/1907; p. 3/8

§— Sedert de laatste opgaaf is de handel in kaas te Hoog-Blokland en omstreken levendiger geworden en zijn de prijzen gestegen. Door de kooplieden uit Groot-Ammers werd druk gekocht tot f 27 per 50 K.G.

Advertentieblad, 07/06/1907; p. 3/6

— Gedurende de laatste dagen was de kaashandel in Hoog-Blokland en omstreken minder levendig en de prijzen toonden ook wel eenige neiging tot achteruitgang. In de vorige week en in 't begin van deze werd door de kaaskoopers van f 24½ tot f 26 per 50 k.g. besteed.

Advertentieblad, 12/07/1907; p. 3/6

— De prijs der kaas is in de afgelopen dagen aanmerkelijk gestegen. Te Hoog-Blokland is als hoogste prijs besteed f 29,50 per 50 K.G.

1910

Advertentieblad, 11/03/1910; p. 3/8

HOOGBLOKLAND.

— Enkele landbouwers hier en in de omgeving leveren geregeld de melk hunner koeien aan de boterfabriek van de firma Van den Berg te Rotterdam. Melkrijders halen de melk aan de huizen af en brengen ze voor verder vervoer aan de boot van Fop Smit & Co. te Gorinchem. Naar men verneemt zal, met ingang van 1 April a.s., genoemde firma de melk laten halen met motorboten, die ligplaats zullen nemen aan de bruggen in het Merwede-kanaal, waar de landbouwers dan zelf de melk moeten leveren, door welke regeling de laatsten een hooger prijs voor hunne melk zullen krijgen.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 04/12/1910; p. 1/8

Hoogblokland. Bijna al het vee is op stal gezet en nu is vanzelf de melk-opbrengst zooveel verminderd, dat het kaasmaken is gedaan. De melk wordt meegegeven met den melkrijder voor de boterfabriek van de firma Van den Bergh te Rotterdam, welke uitbetaalt naar vetgehalte. Voor alle leveranciers is de prijs ongeveer f 7 per 100 L., een enkele heeft tot f 7,60 ontvangen.

1911

Advertentieblad, 31/03/1911; p. 3/8

Hoog-Blokland.

— Enkele boeren zijn al weder met het kaaswringen begonnen en de eerste hooikaas is reeds voor hoogen prijs verkocht. Er is door de kaashandelaars f 30 per 50 k.g. besteed en in enkele gevallen daarboven.

Intusschen zijn er ook landbouwers die gecontracteerd hebben met de firma Van den Berg te Rotterdam, om tot 1 Mei a.s. hunne melk te leveren en dat natuurlijk door den hoogen prijs, die de melk opbrengt.

Advertentieblad, 25/08/1911; p. 2/6

Hoog-Blokland.

— Vele landbouwers in deze gemeente hebben aanzoek gekregen uit Arnhem of vanwege de firma van den Berg te Rotterdam, om de melk hunner koeien van heden af te leveren tegen den prijs van 7 cents per liter netto en sommigen zijn er ook op ingegaan. Wel een bewijs, dat in vele streken van ons land de melk schaarsch is.

Advertentieblad, 13/10/1911; p. 3/6

Hoog-Blokland.

— Vele landbouwers alhier hebben een contract aangegaan met de firma Van den Bergh te Rotterdam, om van 1 November tot 1 Maart a.s. de melk hunner koeien te leveren tegen 9 cent den L. en gedurende de maand Maart tegen 6 cent den L.

1912

Advertentieblad, 23/02/1912; p. 3/6

Hoog-Blokland.

— Met het einde dezer maand loopt het contract teneinde, dat een aantal veehouders in deze gemeente in October 1911 hadden aangegaan met de firma van den Berg te Rotterdam, om gedurende de wintermaanden de melk hunner koeien voor 8 of 9 cent per L. te leveren. In verband daarmee zal een agent dier fabriek in de volgende week alhier zitting houden, om zoo mogelijk, nieuwe contracten te sluiten naar men zegt, tegen een prijs van 6 cent voor de zomermaanden.

— De prijs, die voor de kaas wordt besteed door de kaashandelaars, is nog steeds ongekend hoog. Een landbouwer onder deze gemeente, heeft zijne hooikaas verkocht en geleverd tegen f 38 per 50 K.G.

Advertentieblad, 14/02/1913; p. 2/6

Uit den Omtrek.

Hoog-Blokland.

— Door de firma van den Berg te Rotterdam is aan den Bazeldijk onder deze gemeente, in de nabijheid van de Arkelsche spoorbrug, een perceel grond aangekocht, zich uitstrekkende langs het Merwede-kanaal, waarop een gebouw zal worden opgericht, dat tot bergplaats moet dienen van de melk, welke door de melkrijders in deze en omliggende gemeente wordt opgehaald. Stoombooten zullen de melk vandaar naar Rotterdam vervoeren.

— Enkele landbouwers in deze gemeente hebben al weer een aanvang gemaakt met het kaaswringen en de eerste hooikaas is al verkocht voor den hoge prijs van f 31 per 50 K.G.

Advertentieblad, 28/02/1913; p. 3/8

Hoog-Blokland.

— De N. V. Van den Bergs Limited te Rotterdam stelt de veehouders in de gelegenheid om voor een jaar (ingående 1 April a.s.) de melk hunner koelen te leveren tegen den prijs van f 5,75 in de 6 zomermaanden en van f 6,75 in de 6 wintermaanden, op die voorwaarde, dat 's winters 40 % wordt geleverd van de hoeveelheid in de eerste 3 zomermaanden.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 25/01/1914; p. 2/4

Hoogblokland. Onze gemeente is ook eene fabriek rijk geworden. Aan het Merwedekanaal, dicht bij den spoorbrug, heeft de firma van den Bergh te Rotterdam een gebouw laten oprichten, waarin machines geplaatst zijn. Daar wordt nu al de melk geleverd, die de wagens van hier en uit den omtrek aabringen. Een monster van de melk van eiken leverancier wordt genomen, om opgezonden en op vetgehalte onderzocht te worden. Al de melk wordt uitgestort en machinaal gekoeld. De ledige bussen worden eveneens machinaal schoongemaakt. Een stoomboot vervoert de gekoelde melk naar de fabriek te Rotterdam.

Advertentieblad, 06/03/1914; p. 3/6

Hoog-Blokland.

— Dinsdag was er in het Rechthuis alhier gelegenheid, om met de firma Van den Bergh te Rotterdam te contracteeren voor de levering van melk tegen den prijs van f 5,40 per 100 L. in de zomermaanden en f 6,40 in de wintermaanden, op voorwaarde, dat in den winter 25% geleverd wordt van de hoeveelheid in den zomer. Een tiental veehouders gingen een verbintenis aan.

Advertentieblad, 19/02/1915; p. 3/6

Hoog-Blokland.

— Sommige veehouders, die reeds een aantal verschkalfde koeien hebben en niet door contract gehouden zijn de melk dagelijks af te leveren, zijn begonnen met het kaaswringen. Voor de nieuwe hooikaas is reeds f 40 en meer per 50 K.G. geboden.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 14/03/1915; p. 2/4

Hoogblokland. Door de firma Van den Bergh te Rotterdam is met eenige veehouders alhier contract gesloten voor de levering van melk.

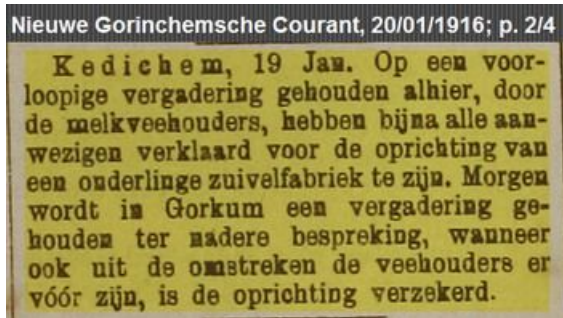
De prijs der melk, die tot 1 October geleverd wordt, zal f 6,25 per 100 L. bedragen en die voor de melk, welke van 1 October—1 Maart wordt geleverd f 7,25.

In de wintermaanden zal $\frac{1}{4}$ geleverd moeten worden van de hoeveelheid in de zomermaanden.

Advertentieblad, 24/09/1915; p. 2/10

— Enkele veehouders in deze gemeente hebben van de firma Van den Bergh te Rotterdam aanzoek gekregen om in het tijdvak 1 October a.s. tot 1 Maart 1916 de melk hunner koeien te leveren tegen den prijs van 9 cents per liter.

Arkel *De Linge*²

Advertentieblad, 1916-01-21; p. 3/6³

Coöperatieve Zuivelfabriek.

Naar aanleiding van de uitnoodiging van een comité, bestaande uit de h.h. C. J. B. du Croo, A. den Hartog, A. Kooij jr. en C. van Seters vergaderden gisteren alhier een 70-tal melkveeouders, om het plan te bespreken een coöperatieve zuivelfabriek op te richten.

De heer A. Kooij (van Kedichem), die als voorzitter fungeerde, zette in den breede het voornemen en de voordeelen aan een dusdanige fabriek verbonden uiteen. Spr. stelt voor om te breken met den tegenwoordigen sleur. Voor het gemak verkoopt men alleen de melk op de huidige wijze. Hij roemde den tijd, toen men bij uitzondering aan een buur of vriend wat zoete melk verkocht, maar overigens zich er op toeleigde boter en kaas te bereiden. De heer Kooij rangschikte de melkveeouders in 3 groepen:

- 1e. de zgn. zoetboeren, die de melk zoet verkoopen;
- 2e. die de melk en bloc verkoopen, en
- 3e. die van de melk zuivel maken.

De laatsten wenscht spr. uit te schakelen, deze zullen geen belangstellen in ene coöperatie. Groepsgewijze wenscht spreker, dat men zijn gevoelens zal kenbaar maken.

De heer De Korver vreest, dat de Gorcumsche melkboeren te veel risico zullen lijden. Hij wil hun meening hooren en rapport uitbrengen. Bij een gedachtenwisseling met den secretaris der melkslijtersvereniging tijdens de vergadering zegt de heer De Korver nog, dat de Gorcumsche melkverkoopers heden Vrijdagavond zullen vergaderen en de onderhavige zaak zullen bespre-

² Merk op dat de vergadering in Gorinchem was, maar dat de fabriek daar niet zou komen!

³ Hierna volgen twee verslagen van deze eerste vergadering, uit twee verschillende couranten!

ken; daarvan zal Maandag dan rapport worden uitgebracht. Verder geeft spr. in bedenking, dat, als de Gorcumsche melkboeren zich bij de coöperatie zouden voegen, men dan in Gorcum toch 4000 liter melk per dag heeft te leveren, waarvoor circa 300 koeien noodig zijn. De exploitatiekosten berekent hij minstens op 2 ct. per liter.

De voorz. zegt, dat in elk geval consumptiemelk geleverd moet worden, al brengt die niet zoo-veel op als kaas. Verder stelt hij voor, dat diegenen, die wat voor de oprichting voelen, zich nu opgeven; deze zullen zich de voorloopige kosten, pondsgewijze te rekenen naar het aantal koeien dat men heeft, moeten getroosten.

De heer Du Croo spoort tot spoed aan.

De heer Verschoor van Almkerk, als afgevaardigde der Landbouwvereniging te Almkerk, zal nog niet toetreden; toch zegt hij, dat men in Almkerk in moeilijkheden verkeert met de levering van melk.

De heer Crezée van Almkerk is genegen melk te leveren, doch de voorz. meent dat de afstand (want de fabriek komt niet in Gorcum) en voornamelijk de rivier bezwaar is, om op tijd melk te leveren.

Aan het eind van breedvoerige gedachtewisselingen traden 25 der aanwezigen toe om in de onvermijdelijke voorloopige kosten zich te verplichten voor de oprichting van een Coöperatieve Zuivelfabriek.

Met deze toetredenen wordt de openbare vergadering gesloten en gaat men over tot eene huis-houdelijke.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1916-01-23; p. 2/4

Oprichting eener Coöperatieve Zuivelfabriek.

Uitgenoodigd per advertentie In de plaatselijke bladen tot bijwoning eener vergadering om te komen tot oprichting eener Coöperatieve zuivelfabriek, kwamen Donderdag j.l. een 70-tal melk-veehouders en een aantal belangstellenden in de Doelen bijeen.

De uitnodiging ging uit van een commissie, bestaande uit de heeren: C. J. B. du Croo, A. den Hartog, A. Kooij Jr. en C. van Seters.

Het voorzitterschap werd waargenomen door den heer A. Kooij Jr. van Kedichem, die mededeelde, dat zich voor het doel dezer samenkomst eene voorloopige commissie gevormd heeft, daar in een kring van belanghebbenden de vraag was gesteld hoe de melkproducten op gezonder basis zijn te verkoopen.

Zooals dit thans hier in de streek gebeurt, laat het veel te wenschen over en is men van meening dat er in dien toestand verandering is te brengen.

De commissie, aldus gaat spr. voort, heeft na verschillende gegevens ontvangen te hebben eenigszins vasten voet verkregen. Er zijn verschillende wegen open, doch vooraf dient de zaak in ruimen kring besproken te worden. Spr. wijst er op, dat de melkveehouders in hun bedrijf tot dusver eenzijdig zijn geweest.

Men doet al het mogelijke voor het uitwendige maar niet genoeg voor het inwendige. De koeien worden n.l. wel gecontroleerd; de kwaliteit van de melk wordt daardoor verhoogd, maar voor de kwaliteit worden we niet hoger uitbetaald, aldus niet gebaat.

Dit nu wil spr. uiteenzetten. Hij wenscht de melkveehouders in 3 groepen te verdeelen:

1e zij, die geen zuivel maken (de Gorkumsche melkboeren)

2e, zij, die de melk en bloc verkoopen;

3e zij, die er zuivel van maken.

Aan de twee eerstgenoemde groepen wil spr. voorstellen hun melk productief te maken door het stichten van een zuivelfabriek op zuiver coöperatieven grondslag.

In een breedvoerig betoog licht spr. toe, dat het melkveehoudersbedrijf, om al de melk zoet te verkoopen, niet tot zijn recht komt. In den goeden ouden tijd word geen melk verkocht, men leverde slechts aan een paar bureu. Men maakte kaas of boter, doch in geen geval verkocht men de melk en bloc. Ieder doet er tegenwoordig aan mee, 't is volgens spreker uit gemakzucht. Dit stelsel keurt hij geheel af.

Het is reeds besproken - vervolgt spreker - een fabriek te stichten. Waar de fabriek te plaatsen en hoe dezelve in te richten, kan een deskundige bepalen. De geschikste ligging, meent hij, zal zijn in het centrum, waar de melkboeren zijn gevestigd. Spr. behandelt ook hoe de wei en karnemelk ten goede der fokkerij komen, maar men is verplicht aan de Gorkumsche inwoners een voldoende kwantum zoete melk te leveren, dat door de combinatie kan geschieden. Eveneens kan men hun karnemelk en boter leveren. Spr. geeft hierna gelegenheid tot het stellen van vragen of van gedachten te wisselen.

De heer Crezee van Almkerk vraagt of het Land van Altena en Heusden er ook aan mee kan doen.

De Voorzitter meent, dat de breede rivier een bezwaar voor de levering van melk is, doch het kan nader besproken worden.

De heer Du Croo vindt, dat de afstand van Almkerk en Nieuwendijk geen bezwaar is, doch alleen de rivier.

De heer de Korver zegt, dat van melk tal van producten geproduceerd kunnen worden; hij meent dat kaas 't meest opbrengt. De vraag is, wat zal de vereeniging produceeren? Maar als de combinatie melk aan de stad wil leveren, dan schat hij dit op 4000 Liter per dag, waarvoor ongeveer 300 koeien noodig zijn, en minstens 2 cent per Liter zal voor die exploitatiekosten gerekend moeten worden.

De heer Du Croo meent ook, dat kaasmaken het meeste voordeel zal opleveren, vooral in deze abnormale tijden.

De voorzitter zegt, dat in elk geval consumptiemelk geleverd moet worden, al brengt die niet zooveel op als kaas. De oorlog bracht den prijs van kaas op een abnormale hoogte. Als de kaas op f 40⁴ komt, dan zal de melkprijs nog verhoogd, in elk geval geregeld moeten worden. Spr. deelt mede, dat het mandaat van de voorloopige commissie ten einde loopt. Nu moet uitgezien worden of er een voldoende kring van menschen is, die voor de zaak wat voelen om daaruit opnieuw eene commissie te benoemen, deze moeten instemmen met de voorloopige kosten, welke kosten pondsgewijze, volgens de te melken koeien, berekend zullen worden.

---

4 Is per 50 KG. (ZHN.)

De heer Du Croo wenscht de zaak met den meest mogelijken spoed voort te zetten, omdat hem ter oore ia gekomen, dat een vertegenwoordiger van Van den Bergh's Margarinefabriek te Kedichem rondloopt en contracten tracht af te sluiten om melk te krijgen. De heer Van Mourik van Hoogblokland zegt, dat met 1 Maart a.s. de contracten ten einde loopen en vraagt waar men dan heen moet met de melk.....Hierover wordt breedvoerig gesproken.

De voorzitter meent, dat de combinatie die melk voor haar rekening zal nemen en te gelde zal maken. In den regel wordt voor een geheel jaar gecontracteerd, doch hij ontraadt dit.

De heer de Korver zegt, dat de zaak urgent is en dat de melkboeren hier Vrijdagavond zullen vergaderen en Maandag aan de Commissie rapport zullen uitbrengen.

De voorzitter stelt voor volgens de presentielijst te vernemen wie er genegen zijn om de voorloopige kosten mede te bestrijden. De heer Verschoor van Almkerk wenscht voorloopig niet toe te treden en zou gaarne nadere inlichtingen ontvangen betreffende de melkprijzen, hij vertegenwoordigt de Landbouwvereniging Almkerk en zegt dat daar de boeren moeilijkheden met het leveren der melk hebben.

De voorzitter zegt, dat de fabriek zeer waarschijnlijk niet in Gorinchem komt, behalve de rivier, zal de afstand groot worden om op tijd de melk te leveren. De fabriek zal vermoedelijk in verbinding met twee richtingen gebouwd worden. De menschen over de rivier zullen in elk geval zich de kosten van vervoer moeten getroosten.

Ten slotte hebben zich 25 melkveehouders opgegeven om de onvermijdelijke voorloopige kosten te bestrijden, die noodig zijn voor de oprichting van een Coöperatieve Zuivelfabriek. Na afloop, werd door deze 25 personen een huishoudelijke vergadering gehouden.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1916-01-27; p. 2/4

Naar aanleiding der plannen, die door eene voorloopige commissie besproken zijn, betreffende de oprichting van een Coöperatieve Zuivelfabriek, vergaderden de Gorcumsche melkboeren Vrijdagavond in de Doelen.

Van de 17 der aanwezige boeren hebben er toen 13 in beginsel besloten om tot de coöperatie van de voorgestelde stichting toe te treden.

Maandagavond vergaderde andermaal een aantal melkveehouders in de Doelen. Hetgeen men in beginsel bij de vorige vergadering besloten had, werd nu weder ingetrokken.

Verschillende plannen werden voorgesteld, o. a. om de melkinrichting „*Pasteur*”⁵ onderling aan te koopen of eene onderlinge centrale melkverkoop-inrichting hier ter stede te stichten. Tot een besluit is men echter niet gekomen. Wederom zal deze week eene vergadering worden belegd.

---

5 *Mij Pasteur* – later Galak – had van 1900 t/m 1934 een melkinrichting in Gorinchem (b en cons.m.)

De „*Veldbode*” van 29 Januari j.l. schrijft:

Nieuwe banen.

In de omstreken van Gorinchem begint men in te zien, dat alle verbetering aan veestapel en bedrijf nog niets beteekent, wanneer men door groote combinaties van melkfabrieken als „melk-koe” wordt gebruikt. Men moet zelf den afzet van zijn product ter hand nemen. Maakt men geen kaas, dan is er niets andere op te vinden, dan over te gaan tot stichting eener coöperatieve zuivel-fabriek.

Tot dat doel kwamen 20 Jan j.l. een 70-tal melkveehouders te Gorinchem bijeen.

De heer Kooy van Kedichem besprak den toestand en wees er op, dat tegenwoordig, velen de melk ineens verkoopen, hetzij aan slijters, hetzij aan fabrieken en dikwijls weinig hebben te zeggen over den prijs. Wij hebben in „*De Veldbode*” al meer dan eens op dat euvel gewezen, nog onlangs met betrekking tot Van den Bergh's margarinefabrieken.

Aangezien men de agenten alle mogelijke pogingen ziet doen om tegen 1 Maart a.s. weer nieuwe contracten af te sluiten, is spoed gewenscht. Voorloopig hebben zich dan ook een 25-tal melkveehouders opgegeven m de eerste kosten te bestrijden aan de oprichting eener coöperatieve fabriek verbonden. Waar de fabriek eventueel zal komen, is nog niet bekend, in ieder geval in een centrum.

Op de vergadering werd gevraagd of men ook zou kunnen medewerken in 't Land van Altena. Dit zal echter op groote bezwaren stuiten, daar de breede Merwede een te groot beletsel zal blijken te zijn. Hoe het zij: de bal is aan 't rollen. Er zal regeling komen in den afzet. De op te richten combinatie zal Gorinchem van consumptiemelk voorzien en verder zal wel 't meest op kaas worden aangehouden. Voorloopig denkt men de melk reeds na afloop der contracten voor zijn rekening te nemen en te gelde te maken. We hopen spoedig iets naders te kunnen mededeelen over den loop van zaken.

We zijn benieuwd, welke concurrentie men zal beginnen aan den kant van de millioenen en nog meer of men anderzijde zoo flink zal zijn te volharden bij de plannen en alle mogelijken steun te verleen. De oprichters beseffen wat gebeuren moet. Ongelukkig zijn er tal van kortzichtigen, die voor een paar centen van 't oogenblik een toekomstig kapitaal verloren laten gaan. Laat die menschen vooral lezen en nog eens lezen, wat er op andere plaatsen gebeurt. Wie zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht.

V. M.

Oprichting eener Zuivelfabriek.

In de vierde vergadering, belegd door de voorloopige commissie tot oprichting eener Coöperatieve Zuivelfabriek, Donderdagavond in het koffiehuis van den heer J. A. de Gier alhier gehouden, zijn nog vijftien melkveehouders uit Arkel, Spijk en Kedichem tot de Coöperatie toegetreden.

Besloten werd nu om een Zuivelfabriek te Arkel te stichten.

Voorloopig zal men aan de fabriek geen grooten omvang geven en in hoofdzaak kaas fabriceren. Wanneer de fabriek rendeert zal men deze uitbreiden.

De melkveehouders hier ter stede en eenigen uit Dalem, die ook bij deze vergadering tegenwoordig waren, zijn niet tot de coöperatie toegetreden. Dalem achtte men ook te ver van de fabriek afgelegen.

Advertentieblad, 03/03/1916; p. 3/6

Coöperatieve Zuivelfabriek.

Het oude postkantoor te Arkel zal verbouwd en ingericht worden tot zuivelfabriek. Deze fabriek wordt geëxploiteerd door de onlangs hier opgerichte Coöperatieve Zuivelfabriekmaatschappij „de Toekomst“.

Tot directeur dezer fabriek is met ingang van 1 April a.s. benoemd de heer D. Boersma alhier.

Advertentieblad, 17/03/1916; p. 2/6

Aan de Coöp. St. Zuivelfabriek te Arkel wordt gevraagd iemand

om alle voorkomende werkzaamheden in de fabriek mede te verrichten.

Kennis van kaasbereiding en fabriekswerkzaamheden strekt tot aanbeveling. Salaris nader overeen te komen.

Sollicitatie's worden spoedig ingewacht bij D. BOERSMA, Nieuwe Hoven E 79M, Gorinchem.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 20/08/1916; p. 2/4

Teneinde Zaterdagavond den ingezetenen genoegzaam melk voor Zondags te kunnen leveren, heeft de Vereeniging van Melkslijters alhier een adres gericht tot de Commissie van Melkvoorziening in het Oostelijk deel van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden.

Dit adres bevat een verzoek om vergunning te verkrijgen dat de melkslijters te dezer stede ook melk ten verkoop van de zuivelfabriek „De Linge“ te Arkel mogen betrekken.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 18/06/1916;

Aanbesteding.

Het BESTUUR der Coöp. Zuivelfabriek „de Linge“ te Arkel wenscht aan te besteden:

Het bouwen van een **Machinegebouw** met bijbehorende werken, nabij den Arkelschen Dam te Arkel.

Aanwijzing op Zaterdag 24 Juni 1916, des voormiddags ten 11½ uur, op het terrein.

Aanbesteding op Zaterdag 1 Juli 1916, des namiddags ten één ure, in het Café „DE BEURS“ te Gorinchem.

Bestek en teekening zijn vanaf 21 Juni à f 250 verkrijgbaar bij den Architect A. BENDERS Wz. te Gorinchem, alwaar tevens nadere inlichtingen zijn te bekomen.

1917 Arkel

Advertentieblad, 26/01/1917; p. 3/6

Hoog-Blokland.

— Enkele landbouwers in en onder deze gemeente hebben het kaaswringen den geheelen winter voortgezet en daardoor is er ook geregeld handel in kaas.

Nog deze en voorgaande week werden partijen verkocht voor f 70 per 50 K.G. met 50 % conditie en voor f 52½ zonder conditie.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 08/03/1917; p. 1/4

Arkel. De afdeling Arkel en omstreken van den Bond van Kaasproducenten hield deze week een spoedeisende vergadering. De voorzitter, de heer T. de Jong C. Tzn., opende de vergadering, waarna de secretaris, de heer S. van Iperen, de motulen voorlas, die onveranderd werden goedgekeurd. Uit het verslag van den secretaris bleek dat reeds 54 veehouders tot lid der afdeling zijn toegetreden. Aan de orde kwam een voorstel tot gezamenlijken aankoop van stremmel en veevoeder.

Door verschillende leden werden vragen gedaan omtrent den aankoop van deze artikelen. Nadat de voorzitter de regeling hiervan duidelijk had uiteengezet, besloot men over te gaan tot een gezamenlijke bestelling. Van beide artikelen werd een flinke hoeveelheid besteld. Na nog het een en ander besproken te hebben, sloot de voorzitter de vergadering.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 14/06/1917; p. 2/4

Van den Berghs Limited te Rotterdam deelt ons mede dat het bericht uit Andel, voorkomende in ons nummer van Zondag j.l. inzake levering van melk aan haar fabriek niet juist is.

Zij deelt ons mede dat de melklevering nog steeds dagelijks plaats heeft, alleen is tijdelijk de afhaaldienst op Zaterdagavond en op Maandagmorgen gestaakt.

Wanneer de moeilijkheden in de industrie worden overwonnen en er zijn aanwijzingen dat dit binnen korten tijd zal kunnen geschieden, zal zoo spoedig mogelijk tot de oude werkwijze worden teruggekeerd.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 08/11/1917; p. 4/4

Volle Melk gevraagd

(gedeeltelijk de Wei terug).

Melkveehouders gelieven zich te presenteren aan den
Dir. CH VUIJK,

**Fransche Kaasfabr. „Schoonzicht”,
ARKEI.**

Een vreemde fabriek Schoonzicht ?

1918 Arkel

De Drie Provinciën, 17/05/1918; p. 2/4

Meerkerk. Tot Directeur van de Coöperatieve Zuivelfabriek „de Linge” te Arkel is benoemd de heer J. Bikker Gz. van hier.

Advertentieblad, 09/08/1918; p. 3/4

Arkel.

— Waarschijnlijk door broei ontstond Zondagmiddag brand in een opslagplaats van steenkolen in de Zuivelfabriek „de Linge” alhier. Door de kolen spoedig onder water te zetten, wist met eiger te voorkomen.

1928 Arkel

Nieuwe Gorinchemsche Courant 18-02-1928; p. 2/4

De gewone jaarvergadering van de coöp. stoomzuivelfabriek en melkinrichting „de Lingen” alhier, die in het gymnastieklokaal alhier werd gehouden, mocht zich in een bijzonder druk ledenbezoek verheugen. Slechts 10 leden waren afwezig, wat in verband met het slechte weer een unicum mag worden genoemd. Uit het verslag bleek, dat de fabriek steeds groeiend is. De omzet was aanmerkelijk hooger dan in het voorafgaande jaar, terwijl de bedrijfskosten van 1,34 cent per liter daalden tot 1,29 cent.

Hoewel enkele leden door overlijden of door opheffing van hun bedrijf moesten worden afgevoerd, is toch het ledental met 13 gestegen. Voor de wintermaanden werd een toeslag op de melk betaald à f0.01 per liter. Degenen die zich voor 1 Mei a.s. nog opgeven als lid kunnen hierop ook nog aanspraak maken.

De aftredende bestuursleden de heeren A. Kooij jr. en C. de Jong werden met bijna algemeene stemmen herkozen. Een gratis-verloting, die tot doel heeft het bezoeken van deze vergaderingen door de leden op te voeren, had nog plaats, De prijzen bestonden uit voorwerpen om de zindelijke melkwinning en zuivelbereiding te bevorderen.

Ook werd nog een film vertoond, die de geheele werking van een zuivelfabriek te Zelhem, tot zelfs de aflevering aan de verkoopcentrale te Zutphen, te zien gaf. Jammer was het, dat door het vele rooken een en ander niet duidelijk kon worden gezien. Toch werd de vertooning zeer op prijs gesteld, waarbij nog eens door middel van beelden naar voren is gebracht de geweldige vooruitgang in de zuivelbereiding.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 22/12/1928; p. 2/6

Hedenavond (22 December) te half acht zal in café Buiteman door den heer B. Schreuder, directeur van de coöp. zuivelfabriek „de Linge” alhier een lezing worden gehouden over het nut en het doel van een controlevereniging en zoo mogelijk te komen tot oprichting van zoo'n controlevereniging te Arkel.

Het is niet alleen voor leden en leveranciers van „de Linge” maar voor alle melkveehouders die werkelijk belang stellen in hun vee en die willen trachten hun bedrijf meer loonend te maken.

Men zorge dus allen aanwezig te zijn.

1929 Arkel

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 10-04-1929; p. 1/4

ARKEL. Verslag van de ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” alhier, gehouden op 5 dezer in het lokaal „Rehoboth”, 's avonds te 7.30 uur.

Aanwezig waren 82 van de 98 leden.

De vergadering was uitgeschreven op 20 Febr. j.l. doch wegens ziekte van den voorzitter en directeur, uitgesteld geworden tot 5 April. Doordat de school op 20 Febr. niet te hunner beschikking was, is aan het Bestuur van het lokaal „Rehoboth” gevraagd om dit lokaal te mogen gebruiken voor de vergadering. Dit verzoek werd met de meeste bereidwilligheid ingewilligd, waarvoor de voorzitter het bestuur voornoemd, dank bracht. Na een korte inleiding opende de voorzitter de vergadering na de aanwezigen een hartelijk welkom te hebben toegeroepen met den wensch dat ook deze vergadering zich zal kenmerken door de prettige, eensgezinde stemming welke ook vorige jaren steeds bestond.

De notulen werden voorgelezen en onveranderd, onder dankzegging aan den secretaris, vastgesteld.

Het bestuurslid A. C. Vermeulen en de commissaris J. H. de jong werden met vrijwel algemeene stemmen herkozen. Beide heeren namen de benoeming aan.

Door den directeur wordt hierna verslag uitgebracht over het boekjaar 1928. De balans, verlies- en winstrekening werd voorgelezen. De voorzitter leest het rapport van het Acc.-Bureau Van Doorne en Nieuwstad te Gorinchem, mede geteekend door de commissarissen, voor, waarna hij de stemming vraagt over de goedkeuring van de jaarrekening en de ontheffing van het bestuur en directeur van de verantwoording voor het gevoerde beheer over het jaar 1928. De goedkeuring en ontheffing worden met algemeene stemmen gegeven.

Door den directeur wordt o.a. medegedeeld, dat er in 1928 is verwerkt 3.915.859 L. melk, hetgeen 218.459 L. meer is dan in 1927. Het onkostencijfer daalde met ruim 0,11 ct. per L., hetgeen ongeveer overeenkomt met een bedrag van f 4500.- Het aantal leden vermeerderde met 8.

In zijn lezing wijst de directeur er op dat de Coöper. Zuivelfabriek naast het verwerken van de melk nog andere plichten heeft. De Coöper. Zuivelfabrieken zijn weer vereenigd in de Provincia-

le Bonden, die op hun beurt weer zijn vereenigd in de Algemeene Nederlandsche Zuivelbond. Deze organisatie doet en kan veel doen in het belang van den boer.

Wat het werk buiten de fabriek betreft, wijst spr. o.a. op de Fok- en Controlevereenigingen, de bestrijding der tuberculose, uierontsteking en horzels. Met de controle zijn wij zoover, dat er reeds 80 boerderijen onder controle staan met ongeveer 700 koeien. Ook de horzelbestrijding zal dit jaar weer ter hand worden genomen. Te zijner tijd hoopt men ook de bestrijding der T.B.C. aan te pakken. Wat de onthorzeling betreft hadden zij behoudens enkele uitzonderingen de geheele medewerking van de boeren. Deze medewerking is noodig daar er zonder deze niets tot stand kan worden gebracht. Spr. hoopt verder dat de omliggende organisaties, welke daarvoor in aanmerking komen, ook dit jaar de horzels zullen bestrijden, aangezien het noodzakelijk is, dat de bestrijding algemeen wordt, wil zij afdoende zijn.

Spr. wijst op het werk dat dezen winter de heer Kruijt, hoofdonderwijzer te Dalem, heeft gedaan ten opzichte van de controle vereenigingen. Hij hoopt dat dat geheel belangeloos gedane werk door iederen boer naar waarde zal worden geschat. Persoonlijk brengt spr. hem hiervoor dank.

Bij de rondvraag wordt o.a. gevraagd of het inkoopen van voederartikelen enz, niet op den weg der Coöperatie ligt.

Verder wordt besproken wat er in het belang van de organisatie nog gedaan kan worden. Hierna sluit de voorzitter de vergadering en feliciteert de leden, het bestuur en den directeur met het resultaat over het jaar 1928. Hij wekt ieder op steeds op de bres te staan voor de belangen van hunne Coöperatie.

Hierna heeft de gratis-verloting plaats waarop een verrassing volgt, waarna ieder voldaan naar huis terugkeert.

1930 Arkel

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 21/05/1930; p. 4/4

ARKEL.

— Toen Maandagmorgen de heer P. de Jong, chauffeur aan de zuivelfabriek „De Linge” alhier, de melk op zou gaan halen in Asperen en Heukelum, geraakte de auto van den hoogen Rietveldschen dijk, sloeg daarbij eenige malen over den kop, waarbij een gedeelte van de wei verloren ging. De chauffeur liep daarbij enkele vleeschwonden aan den rechterarm op, welke zijn gehecht door dr. Spijkerboer te Meerkerk.

Met het noodige materiaal en personeel van de fa. Voorsluis is 's avonds onder groote belangstelling, de auto, waarvan het bovenste gedeelte geheel in elkaar was gedrukt, naar de garage gesleept. De oorzaak is onbekend.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 28/05/1930; p. 2/4

— Vrijdagavond j.l., toen een chauffeur van de melkfabriek de Linge te Arkel terugkeerde van Ameide, waar hij kaas was wezen lossen aan de Lekboot, kwam hij ter hoogte van S. Bor in den Zouwendijk alhier in botsing met een wielrijder. Een aanrijding bleek onvermijdelijk en de fiets van den wielrijder werd totaal vernield, terwijl de wielrijder T. er goed afkwam en de auto in de haag van Willemse terecht kwam. Door personeel van de Zuivelfabriek de Linge werd de auto met Westontakels weer op den dijk getrokken en liep dit ongeval nogal goed af.

1931 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 20-02-1931;

ARKEL. - 15 jr. bestaan *De Linge*

-De Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „*De Linge*” alhier hield op Donderdagmiddag 5 Febr. j.1. een ledenvergadering in het Vereenigingsgebouw „*Odina*”.

Als punt van behandeling stond op de agenda: Wijziging van statuten en huishoudelijk reglement.

De voorzitter opende de vergadering, heette de aanwezigen welkom en verklaarde, waarom deze vergadering was uitgeschreven.

Daar ieder lid een ontwerp voor de nieuwe statuten en huishoudelijk reglement was toegezonden, vroeg de voorz. of iemand op- of aanmerkingen op het ontwerp had. Daar niemand deze maakte, vroeg de voorzitter of men er bezwaar tegen had, te stemmen over de statuten en huishoudelijk reglement. Ook hiertegen had niemand van de aanwezigen bezwaar. Na de stemming bleek, dat de statuten en huishoudelijke reglementwijziging met algemeene stemmen was aangenomen. Hierna sloot de voorzitter deze eerste vergadering met een woord van dank voor de goede opkomst en medewerking aan de aanwezige leden.

Op denzelfden dag des namiddag te 6 uur waren de echtgenooten of dochters van de leden der Coöp. Zuivelfabriek en Melk-inrichting „*De Linge*” te Arkel uitgenoodigd, ter bezichtiging van de fabriek. Een en veertig dames hadden aan de uitnoodiging gevolg gegeven en waren zeer tevreden over het geziene.

De jaarvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „*De Linge*” alhier had eveneens op dezen dag plaats.

In afwijkin met de vorige jaarvergadering waren ditmaal met de leden ook hun echtgenooten of dochters uitgenoodigd. Aanwezig waren 87 leden en 41 dames.

In zijn openingsrede schetste de voorzitter de verwerking van melk in den loop der tijden en kwam alzoo bij het bedrijf van „*De Linge*”. Hiervan ging hij na, hoe het bedrijf zich had ontwikkeld en meende, dat men tevreden kon zijn over den gang van zaken.

Dat dezen keer op de vergadering ook dames waren uitgenoodigd, vond zijn oorzaak in het feit, dat de fabriek dit jaar 15 jaar bestond en dat het bestuur gemeend had, ook de dames eens op de hoogte te moeten stellen van den loop van zaken en den aard van het bedrijf.

Hierna heette de voorzitter alle aanwezigen hartelijk welkom, inzonderheid de twee gasten, n.l. mevr. Den Hartog en mej. De jong.

De notulen werden door den secretaris voorgelezen en onder dankzegging onveranderd vastgesteld.

De beide aftredende bestuursleden werden met vrijwel algemeene stemmen herkozen en namen hun herbenoeming aan.

De voorzitter wijdde aan beide heeren waardeerende woorden en vertrouwde, dat de prettige samenwerking ook in den vervolge zou blijven.

Hierna werd door den directeur verslag uitgebracht over het afgelopen jaar. De balans en verlies- en winstrekening werden goedgekeurd en bestuur en directeur ontheven van de verantwoordelijkheid over het jaar 1930.

Uit de mededeelingen bleek o.a., dat in het afgelopen jaar ruim 300.000 liter melk meer was verwerkt dan in het voorgaande.

Als verrassing werd de F. N. Z.-film gedraaid, waarbij ook het personeel der fabriek was uitgenoodigd. 't Was jammer, dat de film niet geheel tot zijn recht kwam, echter was men toch tevreden over het vertoonde. De beide dames Den Hartog en De Jong hebben op voortreffelijke wijze op piano en viool vergoed, wat de film tekort schoot.

Nadat het personeel van de fabriek zich had verwijderd, kwam de rondvraag aan de orde. De gestelde vragen werden door voorzitten en directeur beantwoord.

De voorzitter sloot hierna de vergadering, ieder opwekkend steeds werkzaam te zijn voor de Coöperatie. Een woord van dank dank bracht hij aan de dames voor de welwillend verleende medewerking, hetgeen zeker het zijne had bijgedragen tot het welslagen van deze zoo gezellig verlopen jaarvergadering.

Hierna volgde de gratis-verloting, waarna ieder voldaan huiswaarts trok.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 07/03/1931; p. 4/4

Coöperat. Zuivelfabriek en Melkinrichting „De Linge” - Arkel

Melkstijter: KOEK, Kwakelstraat nummer 8 te Gorinchem

Wij leveren U prima:

Volle melk	per liter	11 cent
Karnemelk	" "	5 "
Gepast. melk	per $\frac{1}{2}$ literflesch	14 "
" "	" $\frac{1}{3}$ "	7 $\frac{1}{2}$ "
Karnemelkspap	per $\frac{1}{2}$ literflesch	11 "
Slagroom	" $\frac{1}{2}$ "	150 "
"	" $\frac{1}{3}$ "	76 "
"	" $\frac{1}{4}$ "	38 "
"	" $\frac{1}{10}$ "	16 "
Koffieroom	" $\frac{1}{2}$ "	90 "
"	" $\frac{1}{3}$ "	46 "
"	" $\frac{1}{4}$ "	23 "
"	" $\frac{1}{10}$ "	10 "

Kaas en Versche Boter tegen dagprijs
Slijters genieten Korting

1932 Arkel

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 10-02-1932; p. 4/4

Ledenvergadering CZ. *De Linge* Arkel

ARKEL. De ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „*de Linge*” te Arkel heeft plaats gehad op Donderdag 4 Febr. J.l. in het verenigingsgebouw „*Odina*” alhier. Aanwezig waren 76 leden. De voorz. opent de vergadering met een kort hartelijk woord van welkom.

De notulen worden gelezen en onveranderd onder dankzegging aan den secr., voor de zoo juiste redactie, goedgekeurd.

Hierna volgt de verkiezing wegens periodieke aftreding van den heer A. Verduin als bestuurslid en den heer J. H. de jong als commissaris.

Beide heeren worden met algemeene stemmen herkozen en verklaren zich bereid de herbenoeming te aanvaarden.

Jaarverslag, winst en verliesrekening worden met algemeene stemmen goedgekeurd.

Hierna doet de directeur de mededeelingen. Hieruit blijkt dat hoewel meer melkleveranciers er toch iets minder melk is ontvangen, dan verleden jaar. Dit is een gevolg van de slechte tijdsomstandigheden.

De uitbetaalde melkprijs bleef belangrijk beneden die van het vorige jaar, hetwelk een mindere inkomst voor onze boeren beteekent van ongeveer f 55000. Voorwaar een treurige waarheid. Het onkostencijfer per liter verwerkte melk werd belangrijk verlaagd.

De lezing van den directeur welke hierna volgde beoogde een schets te geven van den toestand en oorzaken daarvan in het afgelopen jaar.

Als voornaamste oorzaken werden aangewezen de oorlog van 1914-1918 en de daarna gevolgde verhoogingen van de invoerrechten. Waar verder de regeering in de oorlogsjaren de boeren heeft belet geweldige winsten te maken door het stellen van maximum prijzen etc. en daardoor de bevolking heeft behoed voor hongerlijden, daar heeft nu de regeering de plicht die boeren thans voor den ondergang te behoeden.

Van de rondvraag werd door verschillende leden gebruik gemaakt en werden de vragen op bevredigende wijze beantwoord door den voorzitter en directeur. Een paar leden, welke inzage van de boeken hadden genomen van de bescheiden etc., over 1931, spraken hun voldoening uit over de toelichtingen hun daarbij verstrekt en over de manier waarop zij werden ontvangen.

Als slot wijst de voorzitter op de zeer moeilijke tijden voor de boeren en spreekt de hoop uit, dat de hoewel zeer kleine lichtpuntjes welke zijn te zien, zullen blijken te zijn het begin van de verbeterde toestand.

Alles wat in ons vermogen is, zal gedaan worden om te komen tot den beteren toestand. Laat ieder daaraan medewerken, want zoo kan het niet blijven.

Te 10.15 uur, werd deze vergadering, welke zich kenmerkte door een aangename welwillende stemming, door den voorzitter onder dankzegging voor de betoonde belangstelling gesloten.

Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „De Linge” - Arkel

Melkslijter: KOEK, Kwakelstraat 8 te Gorinchem

Wij leveren U prima:

Melk	per liter	7 cent
Karnemelk	"	4 "
Gepast. melk	per $\frac{1}{2}$ literflesch	10 "
"	" $\frac{1}{3}$ "	5 $\frac{1}{2}$ "
Melk Yoghurt	" $\frac{1}{2}$ "	10 "
Karnemelksp	per $\frac{1}{2}$ "	9 "
Slagroom	" $\frac{1}{2}$ "	130 "
"	" $\frac{1}{4}$ "	66 "
"	" $\frac{1}{4}$ "	33 "
"	" $\frac{1}{10}$ "	14 "
Koffieroom	" $\frac{1}{2}$ "	80 "
"	" $\frac{1}{2}$ "	41 "
"	" $\frac{1}{4}$ "	21 "
"	" $\frac{1}{10}$ "	8 $\frac{1}{2}$ "

 Versche Boter per pond 65 cent.

1933 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 10-02-1933;

Vergadering CZ De Linge Arkel

Verslag der vergadering van de leden der Coöperatieve Zuivelfabriek en Melkinrichting, „*De Linge*” alhier, gehouden op Donderdag 2 Febr. j.l. namiddags 7 uur in het verenigingsgebouw „*Odina*” te Arkel. Aanwezig waren 76 leden.

De voorzitter opent de vergadering met een woord van welkom en zegt, dat het hem steeds een genoegen is geweest, de vergadering van de leden van onze coöperatie te mogen leiden. Dit is nu te meer het geval, omdat niettegenstaande de moeilijkheden welke onze zaak ook heeft onderhouden in den loop der jaren het op den dag van vandaag toch zoo is, dat onze vereniging er nog is en zich mag verheugen met de resultaten in het jaar 1932 verkregen.

Helaas is het nog zoo, dat menige zaak de grootste moeite heeft, het hoofd boven water te houden. Voor de leden van onze coöperatie mag het hoopvol en vertrouwengevend zijn voor de toekomst, dat het ook over 1932 weer is gelukt zoodanig te werken, dat aan de verplichtingen als rente en afschrijving behoorlijk kon worden voldaan.

De notulen worden hierna gelezen en onder dankzegging van den voorzitter onveranderd vastgesteld.

Hierna volgen de verkiezingen van een bestuurslid vac. J. J. de Gier en van een commissaris, vac. Joh. Kooij.

Beide heeren worden met overgrootte meerderheid herkozen. De heer De Gier verklaart op de vraag van den Voorzitter of hij de benoeming weer wenscht te aanvaarden, dit gaarne te doen en dankt de vergadering voor het in hem gestelde vertrouwen. Daar de heer Kooij niet aanwezig is, zal hem een en ander schriftelijk bericht worden.

Jaarverslag, wist en verliesrekening worden met algemeene stemmen goedgekeurd en het bestuur en directeur ontheven van de verantwoordelijkheid over het gevoerde beheer in 1932.

Bij de mededeelingen blijkt, dat het aantal melkleveranciers weer is gestegen en dat er iets meer melk is verwerkt dan in 1931. Was het uitbetaalde melkgeld over 1931 ongeveer f 55.000 lager dan in 1930, het jaar 1932 staat in dat opzicht er nog slechter voor. In 1932 is n.l. ruim f 60.000 minder uitbetaald kunnen worden dan in het jaar 1931. In de tweede helft van het afgelopen jaar is de melkprijs gunstig beïnvloed door de werking van de *Crisis-zuivelwet*.

Het onkostencijfer werd belangrijk verlaagd.

De bij de rondvraag gestelde vragen werden naar genoegen beantwoord.

Hierna volgt sluiting. De voorzitter wijst nogmaals op den gang van zaken aan de fabriek en spoort ieder aan, zooveel mogelijk de belangen van onze Coöperatie te behartigen omdat die belangen direct verband houden met het Veehoudersbedrijf, want hoe zouden de melkprijzen er vandaag; uitzien, als die niet zoo gunstig beïnvloed werden door de coöperatieve zuivelfabrieken. De voorzitter sluit hierna de vergadering onder een woord van hartelijken dank voor de aanwezigheid en voor de prettige geest, die er heerschte.

Hierna kwam de gratis-verloting, waarna ieder te ruim 10 uur huiswaarts keerde.

— De opening van de jeugdherberg „De Pinksterblom” j.l. Zaterdag werd te circa 11 uur in den avond besloten door het ontsteken van een Pinkstervuur op het kindersportveld tegenover de Zuivelfabriek „De Linge”. Dit al zeer oude, maar toch voor deze omgeving nog nieuwe gebruik, werd vanaf den straatweg door een groote menschenmenigte gadeslagen.

Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „De Linge” - Arkel

Melkslijter: KOEK, Kwekelstraat 8 te Gorinchem

Wij leveren U prima:

	per liter	9 cent
Melk		4 "
Karnemelk		12 "
Gepast. melk	per literflesch	6½ "
Melk Yoghurt	"	10 "
Karnemelksp	per	10 "
Slagroom	"	140 "
"	"	71 "
"	"	36 "
"	"	15 "
Koffieroom	"	90 "
"	"	46 "
"	"	23 "
"	"	10 "

Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „De Linge” - Arkel

Melkslijter: KOEK, Kwekelstraat 8 te Gorinchem

Wij leveren U prima:

	per liter	7 cent
Melk		3 "
Karnemelk		10 "
Gepast. melk	per literflesch	5½ "
Melk Yoghurt	"	10 "
Karnemelksp	per	9 "
Slagroom	"	140 "
"	"	71 "
"	"	36 "
"	"	15 "
Koffieroom	"	90 "
"	"	46 "
"	"	23 "
"	"	10 "

Coöperat. Zuivelfabriek en Melkinrichting „DE LINGE” - ARKEL

Melkslijter: KOEK, Kwekelstraat 8 te Gorinchem

Wij leveren U prima:

	per liter	6 cent
Melk		3 "
Karnemelk		9 "
Gepast. melk	per literflesch	5 "
Melk Yoghurt	"	9 "
Karnemelksp	per	9 "
Slagroom	"	130 "
"	"	66 "
"	"	33 "
"	"	14 "
Koffieroom	"	90 "
"	"	46 "
"	"	23 "
"	"	10 "

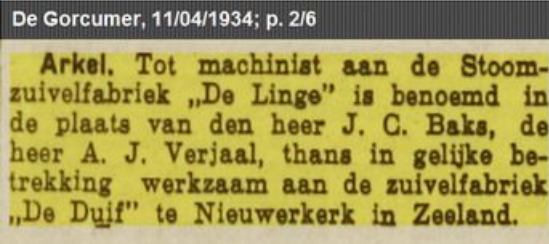
Coöperat. Zuivelfabriek en Melkinrichting „DE LINGE” - ARKEL

Melkslijter: KOEK, Kwekelstraat 8 te Gorinchem

Wij leveren U prima:

	per liter	7 cent
Melk		3 "
Karnemelk		10 "
Gepast. melk	per literflesch	5½ "
Melk Yoghurt	"	9 "
Karnemelksp	per	9 "
Slagroom	"	130 "
"	"	66 "
"	"	33 "
"	"	14 "
Koffieroom	"	90 "
"	"	46 "
"	"	23 "
"	"	10 "

1934 Arkel

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 21-04-1934; p. 5/8

Verslag van de vergadering van de leden der Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „De Linge” te Arkel, gehouden in het verenigingsgebouw „Odina”. Aanwezig waren 69 leden.

De voorzitter, de heer A. Kooy Jr. ; heet de aanwezigen van harte welkom op deze vergadering en schetst den toestand in het boerenbedrijf, speciaal wat betreft de veeteelt. Helaas moet hij tot de conclusie komen, dat niettegenstaande de groote moeite welke de regeering zich getroost en de groote bedragen welke worden gefourneerd als steun het boerenbedrijf nog niet loonend is en de melkprijs nog niet zoodanig is dat een veehouder, veehouder kan blijven. Er zijn nog weinig lichtpunten.

Door de veeafslachting zijn de prijzen wel verhoogd van dat vee maar toch meent de voorzitter te moeten waarschuwen vooral voorzichtig te zijn, ook wat betreft het huren van land tegen prijzen welke niet zijn te rechtvaardigen bij den tegenwoordigen stand van zaken.

Hierna verklaard de voorzitter deze vergadering geopend. De notulen worden door den secretaris voorgelezen en zonder op of aanmerkingen goedgekeurd. Hierna volgt verkiezing van een bestuurslid en een commissaris. Wat op een vorige vergadering al eens naar voren is gekomen, de wensch om een bestuurslid te hebben in Herwijnen, komt ook nu weer naar voren. Waar Hoog Blokland toch reeds een commissaris heeft stellen de leden van Hoog Blokland zich op het ruime standpunt goed te vinden dat zoo mogelijk een bestuurslid wordt verkozen uit Herwijnen. Aan de groep Herwijnen wordt gevraagd een paar candidaten op te geven.

Als zoodanig worden opgegeven de heeren L. van Arendonk en L. van Zandwijk. Na de gehouden verkiezing bleek de heer van Arendonk op zich te hebben vereenigd 81 stemmen en de heer van Zandwijk 67. Al. zoo gekozen de heer van Arendonk, welke de benoeming aannam. De heer C. de Jong werd met algemeene stemmen herkozen als commissaris, ook deze noemt de herbenoeming aan.

De balans, winst en verliesrekening worden met algemeene stemmen goedgekeurd. Door den directeur wordt een overzicht gegeven van den gang van zaken over het afgelopen jaar. Hierna volgen de mededeelingen welke voor kennisgeving worden aangenomen. Het volgende punt is lezing crisesmaatregelen. Dit punt word ingeleid door den voorzitter welke uitvoerig een uiteenzetting geeft van de crisesmaatregelen voor den landbouw in het algemeen. Het zuivelgedeelte wordt door den directeur behandeld terwijl de voorzitter nog een slotbeschouwing houdt, waar eenige discussie op volgt.

Van de rondvraag werd geen gebruik gemaakt, waarna den voorzitter sloot na dank gebracht te hebben voor de prettige samenwerking.

1935 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 01-02-1935; p.1/10

Vergadering van de leden der Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „De Linge” te Arkel, gehouden op Maandag 28 Januari 1935, des namiddags 7 uur in het Verenigingsgebouw „Odina” alhier.

Vooraf was de gelegenheid opengesteld voor het bezichtigen van de fabriek, van welke gelegenheid door vele leden gebruik werd gemaakt.

Aanwezig waren 63 leden.

De voorzitter, de heer A. Kooij jr. te Kedichem, opent de vergadering met een korte inleiding over de algemene toestand en die der fabriek en spreekt zijn voldoening uit over de grote opkomst der leden, hetgeen getuigt van de belangstelling in het doen en laten van onze coöp. zuivelfabriek. Hij is er van overtuigd, dat de vereniging van groot nut is voor de boeren in deze gehele streek en heet alle aanwezigen van harte welkom.

Hierna worden de notulen van de vorige algemene vergadering voorgelezen en onveranderd goedgekeurd. De Voorzitter zegt namens de leden den secretaris dank voor de juiste weergave en goede redactie.

Hierna volgt het punt balans, winst- en verliesrekening, welke worden voorgelezen en toegelicht door den directeur, terwijl de secretaris het accountantsrapport voorleest.

Na gehouden stemming blijken de balans, verlies- en winstrekening met algemene stemmen te zijn goedgekeurd en wordt décharge verleend aan het bestuur en den directeur voor het gehouden beheer over het jaar 1934.

Bij de mededelingen geeft de directeur het gebruikelijke verslag en geeft in een lezing een overzicht van de gang van zaken in grote trekken. Hierbij komen ook naar voren de bijzondere moeilijkheden welke tengevolge van de tijdsomstandigheden worden ondervonden. Aan alle, die met raad en daad de fabriek hebben ter zijde gestaan, wordt een hartelijk woord van dank gebracht.

Bij de verkiezing blijken de aftredenden, n.l. , de heren A. Kooij Jr. als bestuurslid en J. H. de Jong als commissaris met vrijwel algemene stemmen te zijn herkozen, terwijl genoemde heren genegen bleken de herbenoeming te aanvaarden.

De rede van den voorzitter over crisismaatregelen wordt met grote aandacht gevolgd, hij geeft dan ook een mooie uiteenzetting van maatregelen en omstandigheden, welke weer aanleiding geven tot het stellen van vragen door de leden, welke naar genoegen worden beantwoord.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 25/10/1935;
— Uitslag van de kaastentoonstelling door zuivelfabrieken op de jaarlijksche fokveedag:
1e prijs De Linge te Arkel, 95 punten, Gouda V. V. 10 K.G.; 1e pr. De Linge te Arkel, 94 pnt, lunch-comijn V. V.; 2e pr. De Linge te Arkel, 93 pnt., Gouda V. V. 6 K.G.; 2e pr. De Linge te Arkel, 93 pnt., groote comijn; 1e pr. Middelburg 96 pnt., Edammer 40%; 2e pr. Samenwerking, Giessen-Nieuwkerk, 93 pnt., Edammer 40%; 2e pr. Graafstroom, Bleskensgraaf, 93 pnt., Gouda V. V.; 1e pr. 's-Hertogenbosch, 95 pnt. broodmodel V. V.; 1e pr. 's-Hertogenbosch, 95 pnt. Edammer V. V.; 2e pr. Altena-Nieuwendijk, 93 pnt., Gouda V. V.; 1e pr. Samenwerking, Giessen-Nieuwkerk, 98 pnt., comijn 20%; 2e pr. Zuivelfabriek, Wouw, 93 pnt., comijn 20%. De bestuursprijs viel ten deel aan Al'ena-Nieuwendijk.

„DE LINGE”.

Wie eenige minuten op de fiets buiten de Arkelpoort rijdt, ziet al spoedig voor zich oprijzen een groote fabriek, staande aan de ingang van het dorpje Arkel. Het is „de Linge” de wijd en zijd bekende zuivelfabriek, zoo genaamd naar het historische rivierke dat zich in bevallige kronkelingen door het landschap slingert. „De Linge Arkel” is een naam die we tegenwoordig overal in Gorcum kunnen lezen, op melkbussen, flesschen, reclamebiljetten en zelfs in de bioscoop. Zóó gezocht werden tenslotte de zuivelproducten van „de Linge” dat het noodig bleek een filiaal te vestigen in Gorcum zelf. Morgen (Zaterdag) nu zal de opening van dit filiaal in de Burgstraat plaats hebben.

Ter gelegenheid van deze opening heeft de directie een kleurwedstrijd uitgeschreven, waarvoor de voorwaarden en wedstrijdformulieren aan het filiaal Burgstraat 13 verkrijgbaar zijn.

Zaterdag a.s.

OPENING

VAN ONS FILIAAL:
BURGSTRAAAT 13
VANAF ZATERDAG A.S.
AAN ONS FILIAAL VERKRIJGBAAR:
GEZONDHEID ■
GOEDE VOEDING
HEERLIJKE SMAAK
in den vorm van Melk- en Zuivel-
producten van de Coöperatieve
Zuivelfabriek en Melkinrichting
„DE LINGE” — ARKEL

KLEUR wedstrijd!

om aantrekkelijke prijzen
**Laat ook Uw
Kind meedoen**

Voorwaarden wedstrijd-
formulier verkrijgbaar aan
ons filiaal, Burgstraat 13

BURGSTRAAAT 13 GORINCHEM
FILIAAL v/o TELEF. 716
COOP. ZUIVELFABRIEK EN MELKINRICHTING
„DE LINGE” ARKEL

De mededeelingen omvattende de algemeene gang van zaken in 1935. Hieruit blijkt o.a., dat er ruim 1 millioen L. melk meer verwerkt is dan in het vorige jaar.

De lezing van den voorzitter volgt hierna en wordt met groote belangstelling gevolgd. Het gesprokene was inderdaad voor de aanwezigen van practisch nut en werd ook beloond met een krachtig applaus.

Bij de rondvraag komen enkele vragen naar voren welke naar genoegen worden beantwoord door den voorzitter of directeur.

De voorzitter spreekt hierna den heer Jac. van Beest, C. de jong en joh. Kooij hartelijk toe en dankt hun voor het vele, dat zij hebben gedaan voor *de Linge*. Aan elk der heeren wordt een klein blijk van waardeering aangeboden. De heer J. J. de Gier spreekt hierna den voorzitter toe als zijnde ook jubilaris. Hij roemt zijn bekwaamheden als voorzitter van *de Linge* en biedt ook hem namens *de Linge* een zelfde blijk van waardeering aan.

Waar niemand meer 't woord verlangt sluit de voorzitter deze vergadering onder een hartelijk woord van dank voor de prettige samenwerking. Hierna volgt de gratis verloting.

De Gorcumer, 15/02/1936; p. 1/16

UITSLAG TEEKENWEDSTRIJD.

Bij de door de Zuivelfabriek „De Linge” uitgeschreven teekenwedstrijd werden prijzen behaald door J. de Geus, G. Romeijn, T. Schalk, W. Muller, B. de Jong, allen alhier woonachtig.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 26/06/1936;

ARKEL.

— De heer W. Slob Cz. slaagde eind vorige week voor het examen assistent van den F. N. Z. Bovengenoemde is werkzaam aan de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” alhier.

De Gorcumer, 22/07/1936; p. 2/8

— De heer W. Slob, werkzaam op de Coop. Zuivelfabriek „De Linge”, is benoemd tot chef van een afdeling van de melkinrichting van de Coop. Zuivelfabriek te Lutje-Winkel (N.-H.).

1937 Arkel

Geen verslag vergadering gevonden!

De 5 Rivieren, 1937-04-13; p. 5/6

MELKVERSTREKKING OP DE SCHOLEN.

Gorinchem. Gistermorgen is in deze gemeente op de scholen aan de kinderen de eerste kwart liter gepasteuriseerde melk verstrekt, zooals dat voortaan iederen morgen zal plaats hebben. Bij de eerste uitdeeling waren tegenwoordig de burgemeester, de heer G. Kootstra, de schoolarts dr. M. E. Aberson, de heer F. Nizel, leider van den voorlichtingsdienst van het zuivelbureau te Den Haag, de heer L. J. Liezenberg, secretaris van de kern Zuid Holland van datzelfde bureau, de heer B. Schreuder, directeur van de Coöp. Stoomzuivelfabriek *de Linge te Arkel*, leverancier van de melk en de heer G. C. L. J. Renardel de Lavalette, voorz. van het comité dat in Gorinchem deze melkverstrekking heeft voorbereid en georganiseerd, tevens hoofd der school, waar de officieele melkdrinkerij plaats vond.

De geschiedenis van deze zaak in onze stad is een bijzondere, niet zoozeer, omdat Gorinchem thans een der eerste gemeenten van ons land is, waar de melkvoorziening op de scholen volgens het systeem met financieelen steun van de regeering is tot stand gekomen, maar veel meer, omdat van Arkel's oude veste veruit de eerste gemeente van heel Nederland is, waar dit mooie en nuttige werk onmiddellijk een grooten omvang heeft aangenomen, zooals we dat van den heer Nizel vernamen.

Het resultaat van den arbeid der commissie is boven alle verwachtingen geweest; nergens in het land hebben de ouders zich zoo geheel één getoond in deze zaak en slechts weinigen zijn tot nu toe afzijdig gebleven. Aan niet minder dan 1660 kinderen wordt op het moment melk verstrekt, welk getal nog steeds groeiende is. De enorme vlucht, die de melkverstrekking in Gorinchem heeft genomen, is niet het minst te danken aan de groote samenwerking tusschen openbaar en bijzonder onderwijs, die in dit opzicht heeft plaats gehad, ook al een punt, waarin deze stad in Nederland no. 1 staat en aan de krachtadige medewerking van den burgemeester, den heer G. Kootstra, die de voorbereidende vergaderingen leidde en bij de geheele organisatie een grooten steun is geweest. De heer Nizel deelde mede, dat men aan het eind van het jaar aan 200.000 kinderen in Nederland melk in de morgenuren op de scholen hoopte te verstrekken.

Ter gelegenheid van deze eerste uitdeeling heeft de burgemeester de kinderen van de hoogste klas van de school van den heer Lavalette toegesproken. Spr. wees o.m. op het groote nut van deze melkvoorziening in verband met den lichamelijken welstand en de studie en hoopte dat het melkdrinken streng zou worden volgehouden.

Zoo is in deze gemeente door onderlinge samenwerking een mooi sociaal werk tot stand gekomen, waarvoor de organisatoren uit het corps onderwijzers, zoowel uit dat der bijzondere als openbare scholen, een woord van hulde toekomt.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 17/09/1937; p. 1/10

MOND- EN KLAUWZEER!!

Huismoeders, kookt Uwe melk!!
 Dit is **NIET NOODIG**, als
 U **gepasteuriseerde**
flesschenmelk gebruikt van

„DE LINGE” te Arkel

Filiaal Burgstraat 13 — Telefoon 2716

Prijs per 1/2 Literflesch 12 cent   Prijs per 1/2 Literflesch 6 1/2 cent

1938 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 24/06/1938;

ARREL.

— Naar we vernemen, heeft de heer B. Schreuders, directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” alhier een uitvinding gedaan op het gebied der Edammerkaasbereiding. Op deze vinding, welke van vrij groote beteekenis schijnt te zijn, is door den heer Schreuder patent aangevraagd.

De 5 Rivieren, 31/12/1938; p. 6/14

KEDICHEM

— Gistermorgen is vrij plotseling overleden de heer A. Kooij Jr. De ontslapene was lid van den gemeenteraad, bestuurslid van de Coöp. Boerenleenbank te Gorinchem, voorzitter van de melkinrichting „De Linge” etc. De overledene genoot in onze gemeente veler sympathie. Op 3 Januari a.s. zou hij den 66-jarigen leeftijd hebben bereikt.

1939 Arkel

De Gorcumer, 1939-01-02; p. 6/8

Voorzitter A. KOOIJ JR. †

Kedichem. In de ouderdom van 66 jaar is hier overleden de heer A. Kooij Jr, in leven landbouwer en paardenfokker. Op politiek terrein was hij jarenlang wethouder dezer gemeente en de laatste jaren had hij als raadslid voor de Liberale Staatspartij zitting in de gemeenteraad. Tevens was hij hoogheemraad van het hoogheemraadschap de Vijfheerenlanden alsmede gecommitteerde van het waterschap de Linge uitwatering.

In al deze functies was hij een gezien persoon en werd zijn oordeel op groote prijs gesteld. Ook was hij nog voorzitter van de afd. Gorkum van de *Hollandsche Maatschappij van Landbouw*, een der oprichters van , de *Centrale Landbouwonderlinge*, waarvan van hij nog bestuurslid was, lid van de raad van toezicht van de *Coöperatieve boerenleenbank* te Gorcum en voorzitter van de Coöperatieve zuivelfabriek en melkinrichting de Linge te Arkel. Voorts maakte hij zich verdienstelijk als schatter voor het rijkswegenplan.

De warmbloedfokkerij had vooral de bij zondere zorg van den overledene In 1912 was de heer Kooij een van de voormannen, die het oude Nederlandsche Paardenstamboek in dat der Nationale Vereeniging voor de Paardenfokkerij reorganiseerde, van welke vereeniging hij vice-voorzitter was. Ook de oprichting van het nieuwe stamboek V.N.L., dat aan groote verdeeldheid een einde maakte, is aan hem te danken. In de eerste plaats moet de heer Kooij genoemd worden als lid der commissie van toekenning van het militaire certificaat aan hengsten en merries en als lid der aankoopcommissie van remonte paarden. Als lid van diverse provinciale keuringscommissies en als jurylid op concoursen-hippique heeft de ontslapene eveneens van zich doen spreken. Met hem is iemand van groote werkkraft en een helder inzicht heengegaan.

De 5 Rivieren, 04/01/1939; p. 7/8

KEDICHEM

AART KOOIJ JR. †

Onder zeer groote belangstelling uit alle deelen van ons land en vooral ook uit den naasten omtrek is Maandag j.l. alhier het stoffelijk overschot van wijlen den heer Aart Kooij Jr. aan den schoot der aarde toevertrouwd.

Op den doodenakker waren naar schatting ongeveer 400 personen aanwezig; o.a. was het geheele personeel der zuivelfabriek en melkinrichting „De Linge” te Arkel tegenwoordigd.

terwijl de heer Schreuder, directeur der Zuivelfabriek Linge, woorden van afscheid sprak tot zijn voorzitter en medeoprichter der fabriek.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 03/02/1939;

— Onze dorpsgenoot de heer A. C. Vermeulen, werd dezer dagen gekozen tot voorzitter van het bestuur der zuivelfabriek „De Linge”, als opvolger van wijlen den heer A. Kooij. De heer P. Schreuders alhier werd eveneens lid van het bestuur in de vacature Vermeulen, die te voren bestuurslid was.

1941 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 14/03/1941;

ARKEL.

— In de op Donderdag 6 Maart i.l. gehouden algemeene ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „De Linge” te Arkel is o.a. besproken de aansluiting bij den Provincialen Veegezondheids- en Melkcontroledienst te Gouda. Met uitzondering van 5 gaven alle aanwezige leden zich als deelnemer aan dezen dienst op. De dienst omvat tuberculose- en abortusbestrijding bij het rundvee, alsmede die der uierziekten en complete productie-controle.

1944 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 07/01/1944; p. 1

Herwijnen. Vanaf 26 December 1943 tot en met 10 Juni 1944 zal door de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel in de N.V. Amilco te Gorinchem aan de veehouders die de op hun bedrijf gewonnen melk aan een der bovengenoemde zuivelfabrieken leveren op verzoek van belanghebbenden 15% van de aan volle melk geleverde hoeveelheid in ondermelk of karnemelk ter beschikking worden gesteld.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 03/03/1944; p. 2/8

Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „De Linge” te Arkel

Vergadering van de Leden

op Maandag 6 Maart a.s. nam. 14.30 uur in het Vereenigingsgebouw „O.D.I.N.A.” te Arkel.

Punten van behandeling:

1. Opening.
2. Notulen.
3. Rekening en jaarverslag over 1943.
4. Verkiezing bestuurslid vac. G. J. de Bruin (herkiesbaar).
5. Verkiezing bestuurslid vac. J. H. de Graaf (herkiesbaar).
6. Rondvraag.
6. Sluiting.

Het Bestuur

1945 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 20/04/1945; p. 1

Spijk. J. van Beest G.Az. † In den ouderdom van 62 jaar is te Utrecht plotseling overleden de heer J. van Beest G.Az. alhier. De overledene nam in het maatschappelijk leven alhier een vooraanstaande plaats in. Zoo was hij bijna 40 jaar secretaris-penningmeester van den polder Spijk, verder secretaris van de Chr. school, van het Groene Kruis en van de Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel. Door zijn beminnelijk karakter en zijn groote hulpvaardigheid had de overledene zich in den loop der jaren vele vrienden gemaakt, zoodat zijn overlijden in breeden kring ontroering verwekte. Met hem is een zeer geacht ingezetene van onze gemeente heengegaan.

De Partisaan. 28/08/1945; p. 4/4

Daar het mij niet mogelijk is voor de zeer vele blijken van belangstelling, ondervonden bij de herdenking van mijn 25-jarig ambtsjubileum, ieder persoonlijk te bedanken, zeg ik mede namens mijn Vrouw en kinderen, ieder die er op eenigerlei wijze toe heeft bijgedragen deze dag voor ons tot een onvergetelijke feestdag te maken, hartelijk dank.

B. SCHREUDER
Dir. Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel.

Contact Platteland-Stad - 2

Zuiveldeskundigen

De meeste boeren zijn goed op de hoogte van hetgeen er op de fabriek met de melk gebeurt, vooral indien zij lid zijn van een coöperatieve zuivelfabriek; in dat geval immers zijn zij mede-eigenaar en hebben dus wat „in de melk te brokkelen”. Over het werk op de fabriek kunnen wij daarom kort zijn: men heeft er tot taak de melk te verwerken tot producten, deze te verkopen en de opbrengst - althans bij de coöperatie - te verdelen onder de leveranciers.

Om dit laatste billijk te kunnen doen bepaalt men van de door den boer geleverde melk de waarde. Men weegt de melk en onderzoekt hoeveel vet er in zit. Op sommige fabrieken houdt men bovendien rekening met de kwaliteit. Behalve op de fabriek, worden er op zuivelgebied nog door verschillende instanties onderzoekingen gedaan. Om knoeierijen door de boterhandel te voorkomen - in het verre verleden, toen de fabrieken pas waren opgericht, kwam dat veelvuldig voor - hebben de zuivelfabrieken gezamenlijk botercontrole-stations opgericht, die de boter, zoals die bij de verbruikers komt, regelmatig onderzoeken op haar samenstelling. Vooral let men er daarbij op, of het vochtgehalte niet hoger is dan de grens, door de overheid vastgesteld. De botercontrolestations staan onder Rijks toezicht.

Op overeenkomstige wijze zijn er Kaascontrole-stations ontstaan, die er op toezien, dat de volvette, de 40 en de 20 kaas het daarbij voorgeschreven vetgehalte wel bezitten. Naast deze controle op echtheid en onvervalsheid kennen wij ook een keuring op kwaliteit. Dit betekent, dat de boter of de kaas gekeurd wordt op smaak, geur en stevigheid. De mensen, die deze keuring verrichten, zijn ware fijnproevers. Sommigen van hen zijn zelfs in staat aan de boter te proeven uit welke streek zij komt!

Deze keuring is vooral van belang voor onze export. Immers, willen wij onze buitenlandse klanten tevreden houden, dan moeten wij er voor zorgen dat zij slechts prima producten van ons krijgen.

Met de uitvoering van dit onderzoek is het zuivel-kwaliteitscontrole-bureau belast, dat afgekort Z.K.B. heet, de letters, die men steeds op pakjes prima boter vindt. Dit bureau is een z.g. semie-overheidsinstelling.

Het zal duidelijk zijn, dat iedereen, die zuivelproducten maakt, zijn best zal doen de kwaliteit daarvan zo hoog mogelijk op te voeren. Hij zal daartoe alle middelen gebruiken, die hem ten dienste staan. Een daarvan is de voortdurende controle op de reinheid van zijn werktuigen en het te gebruiken water, dat o.a. voor het wassen van die boter nodig is.

Zeer grote fabrieken kunnen deze bedrijfscontrole zelf uitoefenen, de kleinere, voor wie dat meestal te duur is, laten dat veelal doen door de zuivelbonden. Dit zijn verenigingen van fabrieken, die speciale laboratoria voor deze controle bezitten.

Ten slotte kan iedereen, die iets koopt - om zekerheid te hebben niet bedrogen te worden - zich wenden tot de Keuringsdienst van Waren, met het verzoek het aangeboden te onderzoeken. Deze dienst, die een Rijksinstelling is, kan scherp optreden, indien het product niet voldoet aan de eisen daaraan in de Warenwet gesteld. Tot zijn omvangrijk gebied behoort dus ook het onderzoek van melk en zuivelproducten.

P.W.V.

1946 Arkel

De Partisaan, 25-04-1946; p.2/4

ARKEL.

Op Dinsdag 16 April hield de Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „De Linge” te Arkel haar algem. ledenvergadering. Aanwezig waren 86 leden.

Behandeld werden o.a. de balans en exploitatierekening over het jaar 1945, welke werden goedgekeurd.

In 1945 zijn 49 leveranciers als lid toegetreden.

Daar de fabriek dit jaar 30 jaar heeft bestaan, werd een overzicht gegeven over de gang van zaken gedurende deze jaren. Hieruit bleek, dat de fabriek ondanks ondervonden moeilijkheden in de loop der jaren, is geworden een behoorlijk ingericht bedrijf. Het ledental was per 31 Dec. 1945, 208, zodat ongeveer 2/3 van de melkleveranciers lid der Coöperatie zijn. De basis is dus soliede. Ook de financiële zijde laat niets te wensen over, daar ‘t bedrijf praktisch is afgeschreven.

Als bestuurslid werd herkozen de heer A. Verduin te Nieuwland. Als commissarissen werden gekozen de heren H. v. Maurik te Hoog-Blokland en C. de Groot te Arkel.

Sterk wordt gewerkt aan de T.B.C.bestrijding onder het rundvee en aan verbetering van de rundveestapel.

De Partisaan, 31/08/1946; p. 1/6

Vrije fabriekskeuze v. veehouders en slijters in het Westen

In Westelijk Nederland wordt aan slijters en veehouders gelegenheid gegeven een andere leverancier, resp. afnemer te kiezen, welke veranderingen dan per 29 September 1946 ingaan.

Aan alle zuivelfabrieken is een circulaire gezonden, waarin de bijzonderheden van genoemde regelingen zijn vermeld, terwijl zowel de Plaatselijke als de Provinciale Afdelingen van het Bedrijfschap voor Zuivel alle gewenste inlichtingen kunnen verschaffen.

De Partisaan, 24/09/1946; p. 2/4

Belangrijk Nieuws **Bevriezingsverhouding** **veehouder/fabriek**

Van 29 September af vervalt het voorschrift van het Bedrijfschap voor Zuivel, dat de melkveehouders verplicht zijn om de gewonnen melk af te leveren aan een daartoe door de overheid aangewezen zuivelbedrijf. De in zuivelkringen bekende z.g. „bevriezing van de verhouding veehouder/fabriek” is per die datum opgeheven en toestemming tot verandering van afnemer behoeft niet meer aan het Bedrijfschap te worden gevraagd.

Gehandhaafd blijft het voorschrift, dat de melkveehouders verplicht zijn de gewonnen melk aan de zuivelfabriek of standaardisatiebedrijf af te leveren.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 25/10/1946; p. 3

Melkprijs voor veehouders.

De melkprijs voor veehouders wordt voor het a.s. winterhalfjaar, ingaande 27 October 1946 en eindigende op 26 April 1947, met 3 cent per kg verhoogd.

Om deze verhoging te bereiken wordt de z.g. melk-prijstoeslag, welke de Regering via de zuivelfabrieken aan de veehouders uitkeert, met ingang van 27 October 1946 van 1.25 cent per procent vet per kg melk verhoogd tot 2.20 cent per procent vet per kg melk.

1947 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 31-03-1907; p. 2/4

Zuivelfabriek „De Linge”,

Dinsdagavond werd in het verenigingsgebouw *Odina* de algemene ledenvergadering gehouden van de Coöp. Zuivelfabriek „*De Linge*”, te Arkel. Aanwezig waren 147 leden. Na opening door den voorzitter werden door den secretaris de notulen gelezen en onveranderd, onder dankzegging voor de verzorging, goedgekeurd. De balans, verlies en winstrekening, benevens het verslag over het afgelopen jaar, werden door den directeur voorgelezen en waar nodig nader toegelicht. Hierna volgde het accountantsverslag door den voorzitter, waarna de rekening over 1946 met algemene stemmen werd goedgekeurd ter décharge van bestuur en directeur.

Bij de bestuursverkiezing werd in de plaats van J. J. de Gier, die thans het boerenbedrijf niet meer uitoefent, gekozen de heer G. de Gier, te Dalem. Daar de heer De Gier, gedurende 25 jaar onafgebroken bestuurslid der coöperatie is geweest, werd hij hiervoor door den voorzitter gehuldigd en werd hem dank gebracht voor het vele goede, dat hij voor de fabriek mee hielp tot stand brengen. Hij wenste hem nog vele jaren in goede gezondheid. De heer C. Timmer werd als commissaris herbenoemd, terwijl in de vacature, ontstaan door het overlijden van den heer C. de Groot, werd benoemd de heer M. v. d. Berg. De heer C. de Groot, die altijd een trouw lid van *De Linge* is geweest, werd als zodanig door den voorzitter herdacht.

Bij de rondvraag werden verschillende vragen, naar genoegen beantwoord.

In zijn sluitingswoord wekte de voorzitter alle leden op te werken voor hun fabriek. De toestand is nu zo, dat het lidmaatschap voor niemand een bezwaar kan zijn. Dat de coöperatie ook in deze streek vorderingen maakt, bewijst wel het feit, dat reeds 70% van de aangevoerde melk door leden wordt geleverd. Met een woord van dank voor de opkomst en de goede en prettige samenwerking sluit de voorzitter de vergadering, waarna een gratis. verloting volgt.

1948 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 02/01/1948; p. 3/4

Ledenvergadering „De Linge”. De coöp. zuivelfabriek „De Linge” hield een ledenvergadering in Odina, onder leiding van de heer A. C. Vermeulen. De notulen van de vorige algemene vergadering werden goedgekeurd en aan de orde kwam toen de wijziging van de statuten en het huishoudelijk reglement. De voorgestelde wijzigingen werden met algemene stemmen aangenomen.

In zijn sluitingswoord wees de voorzitter op het grote belang van de tbc-bestrijding, de melkcontrole en tenslotte spoorde hij allen aan om de coöperatieve idee zoveel mogelijk uit te dragen, daar dit een der belangrijkste verdedigingsmiddelen voor de veehouders is, in de strijd om het bestaan.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 19/04/1948; p. 3/4

25 jaar aan „De Linge”. De heer J. C. Rietveld herdacht dezer dagen het feit, dat hij gedurende 25 jaar werkzaam was op de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge”. Van de zijde van directie en personeel heeft het hem bij deze herdenking niet aan belangstelling ontbroken.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 08-11-1948

Coöperatieve Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel

Algemene vergadering

Op Dinsdag 2 November 's avonds te 7 uur hield de Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „De Linge” te Arkel een vergadering van Leden in het Verenigingsgebouw „Odina” te Arkel.

Besproken werden de **Melkmachine** en het **Onderling Boerenverzekeringsfonds**. Hiervoor waren twee sprekers uitgenodigd n.l. de heer v. Helden Ass. Landbouwconsulent v. werktuigen te Wageningen en de heer Noordenbos van Tietjerk (Fr.) van het verzekeringsfonds. De belangstelling was ondanks het slechte weer zeer goed.

Het gebruik van melkmachines

Na opening der vergadering door de voorzitter, de heer A. C. Vermeulen te Kedichem. kreeg de heer v. Helden de gelegenheid voor het houden van zijn voordracht.

Spreker begon met te vertellen dat hij alleen de economische kant van het vraagstuk zou behandelen en niet zou afdwalen naar technische bijzonderheden. Er zijn ongeveer een 25 soorten melkmachines. Hierbij zijn dure installaties en goedkope. Met alle machines zijn goede resultaten te bereiken. Het gaat echter om de goede behandeling. Hiervoor is enige scholing nodig bestaande uit een cursus van 8 lessen van 2 uren.

De vraag of men een melkmachine zal aanschaffen en welke, ligt eigenlijk voor elk boerenbedrijf anders. Het beste doet men in zo'n geval zich in verbinding te stellen met het Landbouwconsulentschap v. Werktuigen te Wageningen. In het algemeen geeft de melkmachine besparing van arbeidskrachten en is zij econometrisch verantwoord.

Overall waar men tekort aan goede handmelkers heeft is de machine op zijn plaats. Wel is van belang, dat de man die de machine bedient, een goede handmelker is, vooral voor de controle op de dieren. Slechte gevolgen voor de koe worden bij gebruik van de melkmachine alleen veroorzaakt door onoordeelkundig gebruik.

De onderhoudskosten van de machine zijn gering. De afschrijving dient te geschieden in 10 jaren, hoewel de machine bij goede behandeling belangrijk langer mee kan. Spreker had een ervaring met vele soorten machines, gebruikt op een stal van 400 koeien gedurende een 20-tal jaren. Als minimum, waarbij de machine voordeliger werkt dan handmelkers kunnen doen, noemde spreker 10 koeien.

Na deze inleiding werd gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen, waarvan een druk gebruik werd gemaakt.

Ouderdomsverzekering voor de boer

De voorzitter dankte de inleider voor zijn duidelijke en belangwekkende rede en verzocht de heer Noordenbos zijn uiteenzetting te beginnen. Deze ving aan met te zeggen, dat, indien men een 20-30 jaren geleden in een vergadering van boeren zou hebben gepraat over een pensioen-verzekering voor de boer, men dit op zijn minst erg vreemd zou hebben gevonden. Nu echter zoveel te doen is op verschillend gebied van verzekering en vrijwel alle werknemers zijn verzekerd voor een goede oudendagvoorziening is het toch wel vreemd, dat er voor de boer in dit geval niets gedaan zou worden.

Vooraf in de streken waar vele Coöp. Zuivelfabrieken zijn, is dit vraagstuk sinds jaren aan de orde. Spreker prees de gedachte, dat dit nu ook in Zuid-Holland naar voren kwam en dat de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel hier als eerste optrad.

Het is met het fonds n.l. zo, dat bij de premiebetaling de Coöp. Zuivelfabrieken worden ingeschakeld. Deze houden van het melkgeld regelmatig een gedeelte in, om dat weer af te dragen aan het Verzekeringsfonds.

Men dient zich af te vragen of men al dan niet een verzekering wenst. Meent men, dat dit gewenst is, dan doet men het beste en het voordeligst deze verzekering af te sluiten bij de eigen onderlinge boerenverzekering. Dit Fonds is opgericht in 1922 door 23 boeren in Friesland. De plaats van vestiging is Leeuwarden. De verzekerden wonen over geheel Nederland verspreid. Leden van dit Fonds kunnen alleen zijn Leden van Coöp. Zuivelfabrieken of van speciale Landbouwororganisaties.

Het eerste jaar was het verzekerd bedrag $\pm f90.000,-$. Thans is het ledental gestegen tot bijna 10.000 met een verzekerd bedrag van meer dan $f33.000.000,-$. Dit is wel een bewijs hoe het Fonds in een behoefte voorziet. Men kan verschillende verzekeringsvormen kiezen als kapitaal- of pensioenverzekering of verzekering op Idealpolis. Spr. gaf uitleg van deze verschillende vormen van verzekeren. Het fonds is statutair gebonden aan de methode van belegging van de haar toevertrouwde gelden. Deze worden belegd in staats- en gemeenteleningen en als hypotheek eventueel leningen op landerijen en Coöp. Zuivelfabrieken.

Spreker, die zelf boer is geweest, raadt iedere boer aan zich hierbij aan te sluiten, maar waarschuwt tegen een te hoge verzekering.

Bij deze Coöp. Organisatie zijn in Nederland reeds 260 Coöp. Zuivelfabrieken ingeschakeld. Hij hoopt dat ook in Arkel een afdeling zal worden gesticht.

Hierna volgt het stellen van vragen. Ook hiervan wordt goed gebruik gemaakt.

Verschillende boeren geven zich in principe als lid op.

Hierna dankt de voorzitter ook de heer Noordenloos voor zijn duidelijke en belangrijke uiteenzetting, waarna hij de vergadering sloot met een opwekkend woord voor de Coöp. Zuivelfabriek „*De Linge*” te Arkel.

1949 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 08-04-1949

Vergadering Melkfabriek „De Linge.”

Dinsdagavond hield de Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „De Linge” een algemene ledenvergadering in *Odina*. In zijn openingswoord heette de voorzitter, de heer A. C. Vermeulen, de 162 aanwezige leden hartelijk welkom. In het kort schetste hij het afgelopen jaar, dat voor de fabriek zeer gunstig blijkt te zijn geweest. De overvloedige grasgroei gaf een grote aanvoer van melk aan de fabriek, hetgeen zich nu in de wintermaanden nog doet gevoelen. In een enkele week was de aanvoer 2½ maal zo groot dan in 1947.

In de toekomst van het boerenbedrijf meent spreker een groter vrijheid van bedrijfsvoering te mogen constateren, hetgeen de boer echter grotere verantwoordelijkheid geeft. Meer samenwerking van de boeren voor de afzet van hun producten is zeker gewenst en een van die vormen is dan wel een coöp. zuivelfabriek. Iedere aangeslotene moet het daarom als zijn plicht beschouwen deze vorm te propageren en te trachten uit te breiden.

Ook in het Benelux verband ziet de spreker een mogelijkheid tot grotere export van de producten.

Door de secr., de heer P. Schreuders, werden de notulen uitgebracht, terwijl door de directeur der fabriek de balans, verlies- en winstrekening werden voorgelezen en waar nodig nader verklaard.

Bij het verslag werd een beschouwing gegeven over de gang van zaken in 1948. De melkprijs voor het a.s. seizoen, de verplichte T.B.C.-bestrijding, de Ruderhorzelbestrijding de kunstmatige inseminatie, het collectief arbeidscontract van het personeel, de inrichting der fabriek, het wei-probleem, de gemaakte producten en de kwaliteit, de melkaanvoer die 33,64 % hoger was dan in 1947, het gemiddelde vetgehalte, dat met 0,12 % was gestegen tot 3.40 % en de melkcontrole van het vee.

Uit al deze dingen bleek overduidelijk de gunstige zijde van het jaar 1948 voor de fabriek en daarbij het grote belang van de leden.

Tot bestuurslid werd herkozen de heer P. Schreuders te Kedichem en tot commissaris de heer H. van Maurik te Hoogblokland.

Na de rondvraag, waarvan enkele leden gebruik maakten, volgde een gratis-verloting en sloot de voorzitter deze vergadering.

VOOR DE BOER

Een onvervulbare eis

Zoals bekend heeft de regering de boterprijs gedrukt met 15 cent per kg met de bedoeling, de productie van boter te temperen.

Aan een vingerwijzing, welke zo diep in de beurs tast, zouden vele coöperatieve zuivelfabrieken wel gevolg willen geven, maar het is hun onmogelijk, omdat de technische middelen en het personeel ontbreken om op korte termijn het zwaartepunt van hun productie te verleggen.

De omzwaai van boter naar kaas en nog sterker van boter naar condens of poeder kan zich onmogelijk voltrekken in enkele weken en zelfs niet in enkele maanden. De F.N.Z. heeft een berekening gemaakt van de bedragen, die nodig zouden zijn om bij de tegenwoordige prijzen een gemiddelde boterfabriek geschikt te maken voor kaasbereiding. De kosten daarvan zouden komen op een kwart miljoen per fabriek! En dat, terwijl wel een honderd boterfabrieken kaas zouden moeten gaan maken om een voelbare verschuiving in de productie te krijgen.

Daartoe zou dan eerst nog combinatie van een aantal bedrijven moeten plaats vinden, maar de benodigde apparatuur is zelfs niet te krijgen. Er zijn kaasfabrieken, die thans nog wachten op kaasbakken, welke zij aanvroegen in 1945.

Ervaren kaasmakers stampen men ook niet uit de grond; en het bereiden van kaas door onvoldoend geschoold personeel kan men beter achterwege laten. Kaasmaken is een vak, waarvoor men een grondige opleiding nodig heeft.

Een zwakke plek wordt gedicht.

Het ongedacht snel aanwassen van de melkstroom in de eerste vijf maanden van dit jaar heeft een zwakke plek blootgelegd in de coöperatieve zuivelindustrie, t.w. de onvoldoende verwerkingsmogelijkheid voor ondermelk. Zolang er van melkschaarste gesproken moet worden, trad deze zwakke plek niet aan het licht, omdat iedere hoeveelheid ondermelk, die de melkproductiegebieden over mochten hebben, geredelijk zijn weg vond naar de streken met grote melkbehoefte voor consumptie of voor verwerking tot poeder en condens, waarbij opgemerkt moet worden, dat, toen er schaarste was, het *Bedrijfschap voor Zuivel* de melkstroom dirigeerde, maar nu er een overschot is, zij het aan het bedrijfsleven zelf overlaat en bovendien de bedrijven met de rug tegen de muur plaatst, doordat het de teruggave van ondermelk aan de boeren blijft limiteren.

Zodra de melkstroom een omvang aannam, die de behoefte van deze beide ondermelk„markten” overtrof, bleek op pijnlijke wijze, dat de boerenzuivelindustrie niet overal bij machte was zelf voor een lonende verwerking of voor een verkoop tegen lonende prijzen te zorgen. Vooral daar, waar geen centrale organisatie ter beschikking stond, die voor een gehele gebied de verkoop van overmelk kon leiden, moesten de boeren zich een gevoelige korting op de prijs van ondermelk laten welgefallen.

In Drenthe was men zo gelukkig te beschikken over de D.O.M.O., een organisatie, die reeds voor de oorlog haar nut had bewezen en die meer en meer een soliede hoeksteen van coöperatief Drenthe blijkt te zijn. In West-Brabant werkt sinds enkele tijd de C.O.C.. de *Coöp. Ondermelk-*

verwerkings-Centrale, terwijl in Gelderland en Overijssel een soortgelijke instelling, de Comega, bestaat.

Deze laatste twee organisaties waren totnutoe niet tot grote ontplooiing gekomen, doch zij zullen thans als uitgangspunt dienen om ook in deze delen van Nederland de beschermende dijk, die de coöperatie om het boerenbestaan heeft gelegd, te versterken.

1950 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 07-08-1950

Directeur B. Schreuder van de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” jubileerde

Dinsdag 1 Augustus vierde de heer B. Schreuder te Arkel zijn 30-jarig jubileum als directeur van de Coöperatieve Zuivelfabriek „De Linge.” Over dit jubileum lazen wij in het „*Officieel Orgaan van de Algemene Nederlandse Zuivelbond*” het volgende, hetgeen ongetwijfeld ook de lezers in onze streek zal interesseren:

„Op 1 Augustus 1920 kreeg de C.Z. „De Linge” te Arkel een nieuwe directeur en zij heeft hem nog: Bote Schreuder is de fabriek, waar hij als jonge man met de leiding werd belast, trouw gebleven en hij heeft er voor gezorgd, dat deze fabriek op de hoogte van de tijd bleef. Voor zijn benoeming te Arkel was Schreuder technicus bij de *Geldersch-Overijselsche Bond* en deze technische belangstelling zien wij als een rode draad door de gehele levensloop van de thans jubilerende directeur heen lopen.

Het spreekt vanzelf, dat wij dit in de eerste plaats ontdekken in het technisch op peil houden van de fabriek, waarbij in drie verbouwingen de oorspronkelijke fabriek praktisch verdween en een nieuw complex ontstond. In het bijzonder de nieuwe kaasmakerij met bijbehorend pekellokaal die dit jaar tot stand kwam, mag als zeer modern vermeld worden. In deze 30 jaar is de melkaanvoer van Arkel gestegen van 1.58 tot 7.3 miljoen kg melk. Het aantal leden dat in 1920 slechts plm. 50 bedroeg, is thans gestegen tot 251.

De Arkelse fabriek is in de eerste plaats een kaasfabriek, doch ook de afdeling melkinrichting is belangrijk geworden door de stijgende behoeften van het nabij gelegen Gorinchem. Arkel is van ouds een land van boerenkaas, waar men dus wel weet wat een goede kaas is en waar men aan fabriekskaas eisen pleegt te stellen, die niet voor de poes zijn. Schreuder heeft kans gezien zijn eigen Friese ervaring te combineren met de Zuid-Hollandse traditie en de leden van „De Linge” zijn daar wèl bij gevaren. Zijn kaas neemt een eervolle plaats in de Zuid-Hollandse productie in.

Doch de jubilaris is niet iemand, die goedmoedig op de platgetreden paden blijft. Hij behoort tot het type, dat zich niet voetstoots neerlegt bij wat nu eenmaal door gewoonte geheiligd is, ook al voelt men dat er het een en ander aan mankeert. Zo kwam hij tot de constructie van een kaasvat voor Edammers met een iets opbollende bodem, dat naar hem het Schreuder-vat is genoemd. Een zeer simpele gedachte, die een belangrijke arbeidsbesparing bij het opzetten van Edammers mogelijk maakt. Juist deze week lazen wij in een Deens zuivelblad een zeer prijzend artikel over Schreuders vinding, die ook buiten onze grenzen waardering ondervindt.

Ondanks zijn 30 jaren van directeurschap is Schreuder nog altijd een jeugdig, enthousiast en intensief werkend man. Moge het „De Linge” gegeven zijn, dat hij nog vele jaren zijn volle kracht aan dit bedrijf ten goede kan doen komen.”

R.L.C. Barendrecht.

KOSTEN MELKSTANDAARDISATIE MOEILIK TE BEREKENEN

Naar aanleiding van een vraag van de Begrotingscommissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal betreffende de kosten van de melkstandaardisatie (voorbereiding openbare behandeling begroting Landbouw Egalisatiefonds 1950) deelt Minister Mansholt in een nota mede, dat hij er van uit gaat, dat de door de veehouders afgeleverde melk in consumptiemelkbedrijven of zuivelfabrieken wordt verzameld om, na de noodzakelijke bewerking van deze bedrijven uit te worden gedistribueerd. In dit licht bezien, zijn de kosten van het standaardiseren zo miniem, dat zij, vergeleken met het bedrag der in de prijsstelling voor de consumptiemelk opgenomen totale marge voor het ontvangen (w.o. niet begrepen de aanvoer van boerderij naar fabriek), het bewerken (pasteuriseren, koelen, etc.), het opslaan en het afleveren van de melk, geheel in het niet vallen.

Bedoelde marge is met ingang van 23 April 1950 nader vastgesteld op f 2,- per 100 liter melk voor het gebied van de grote consumptiecentra in het Westen, resp, op f 1,90 per 100 liter voor het overige deel der kosten, alsmede ten gevolge van de zeer verschillende bedrijfsomstandigheden, uiterst moeilijk vast te stellen, welk deel van deze marge precies met de standaardisatie is gemoeid. Cijfers dienaangaande staan de Minister, althans op dit ogenblik, derhalve niet ter beschikking.

Tot goed begrip, resp. ter nadere motivering van de hierboven weergegeven zienswijze omtrent de betekenis der onderhavige kosten, diene, dat het eigenlijke standaardiseren (di. het op een bepaald vetgehalte brengen van de te distribueren hoeveelheid melk) slechts bestaat in het centrifugaal ontromen van een deel dezer melk en het mengen van een quantum ondermelk met een grotere hoeveelheid volle melk: In practisch elke zuivelfabriek en elk consumptiebedrijf wordt tevens melk ontroomd voor andere doeleinden.

De zuivelfabriek en het consumptiemelkbedrijf annex zuivelfabriek doen dit ten behoeve van de boterbereiding en de fabricage van magere producten en/of de teruglevering van ondermelk naar de boerderij. Het uitgesproken type consumptiemelkbedrijf doet het ten behoeve van de bereiding van karnemelk en karnemelk- en ondermelkproducten en eventueel de teruglevering van ondermelk aan de veehouders.

In vrijwel alle tot deze beide categorieën behorende bedrijven is dus het daartoe nodige werktuig - i.c. de centrifuge - aanwezig. Gezien de aanschaffingskosten en de levensduur van de centrifuge behoort dit werktuig tot de minst kostbare apparatuur in zuivelfabriek en consumptiemelkbedrijf. Dat niet alleen dus de kosten voor bedrijfsruimte en apparatuur hier slechts een geringe rol spelen, doch ook die wegens arbeidsloon voor het desbetreffende onderdeel der werkzaamheden van zeer geringe betekenis zijn, valt uit het bovenstaande ongetwijfeld voldoende af te leiden.

Nieuwe basis voor eventuele heffing op kaas

In 't voedselvoorzieningblad van Zaterdag is de verordening van 't *bedrijfschap voor zuivel* gepubliceerd, die de mogelijkheid schept een heffing ten behoeve van het zuivelfonds te leggen op uitgevoerde kaas van bepaalde ouderdom. Deze verordening is analoog aan de op 2 October 1950 afgekondigde „heffingsbeschikking uitvoer kaas 1950” van de minister van landbouw, visserij en voedselvoorziening, met dit verschil, dat de voorzitter van het bedrijfschap het bedrag der heffing bepaalt, een en ander aan de hand van 't marktverkoop van kaas.

Zoals men weet, heeft deze maatregel ten doel het binnenlandse prijspeil van kaas te beheersen, waarvoor als maximum toelaatbaar wordt beschouwd een marktprijs van f2.15 per kg voor volvette Goudse fa. briekskaas.

Onder kaas wordt verstaan alle soorten kaas, behalve kwark, gesmolten kaas, buitenlandse kaas en Limburgse en hervese kaas. Kaas, uitgevoerd naar de Verenigde Staten van Amerika, Canada, België of Luxemburg wordt niet met deze heffing belast.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 18-12-1950; p. 2/4

Damesbezoek aan de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel

Het waren Dinsdag, Woensdag en Donderdag bijzondere dagen voor de Coöp. Melk- en Zuivelfabriek *De Linge*. Dit bijzondere kenmerkte zich direct door het feestelijk vlaggen en het af en aanrijden van autobussen naar de fabriek en het gebouw *Odina*.

In totaal bezochten in de morgenuren 160 dames van leden en leveranciers der fabriek deze dagen het bedrijf.

Na aankomst bij de kantoren en gebouwen werden zij in groepjes rondgeleid door het bedrijf, waarbij het opviel, dat de kaasmakerij zich in een buitengewone belangstelling mocht verheugen en waarbij het wel eens moeilijk was de dames verder te krijgen.

Later verzamelden allen zich in *Odina*, waar verversingen werden aangeboden en de voorzitter van de coöperatie, de heer A. C. Vermeulen, de dames hartelijk welkom heette en er zijn dank over uitsprak, dat zovele aan de uitnodiging van het bestuur gehoor hadden gegeven, om op dit ongewone uur toch hun belangstelling te tonen.

Hierna verkreeg de directeur der fabriek, de heer *B. Schreuder*, het woord, om een historisch overzicht van de fabriek te geven.

Dat de belangstelling der dames zo groot was, zal zijn oorzaak wel vinden in het feit, dat ook heden de vrouw nog zo'n belangrijke plaats bekleedt in de boerenhuishouding en -bedrijf. Al neemt de baas de beslissingen, voor de beslissing is de vrouw veelal in het overleg betrokken.

Uit het historisch overzicht merken wij op, dat bij de stichting in 1916 de Coöperatie 40 leden telde en dat dit in 1950 is uitgroeid tot 250. De melkaanvoer in 1916 van 782.726 liter zal in 1950 stijgen boven de 8 miljoen liter, terwijl de melkprijs van 3½; cent per liter steeg tot 18½ cent per liter.

Van het eenvoudig bedrijf van 1916 is het thans uitgegroeid tot een op modern peil staand bedrijf, waarbij opgemerkt kan worden, dat de tegenwoordige bezittingen vrijwel geheel gefinancierd konden worden uit eigen middelen, d.w.z. de reserves en het ledenkapitaal.

Het vetgehalte der melk steeg in deze jaren van 3% tot 3.4%. Dit betekend bij de huidige prijzen en aanvoer een hoger uitbetalingsbedrag van *f* 169.600,-. Het belang van de verhoging van de productie der koeien spreekt wel zeer duidelijk, als men weet, dat de verhoging van 0.1 % vet een hoger melkgeld betekend van van *f* 42.400,-, terwijl een groter opbrengst van 100 l melk per koe per lactatieperiode een verhoging van melkgeld geeft van *f* 45000,- per jaar. In dit verband wijst de directeur op de noodzaak van verbetering van het producerend vermogen der koeien.

Al kan aan verzorging en onderhoud nog zeer veel verbeterd worden, veeverbetering zal de eerste aandacht moeten vragen, de rest komt dan vanzelf.

Mede in dit verband wijst de directeur verder op het grote belang van de Coöperatie voor de boeren, dat gezien dient te worden als een verlengstuk van de boerderij, waarbij het eindproduct zo lang mogelijk in handen en onder controle van de boer blijft.

Ook de organisatie van de boer is nodig, daar de eenling tegenwoordig niet meer meetelt en slechts door gezamenlijk optreden er nog iets valt te bereiken.

Tot slot wekt hij de aanwezige dames dan ook op mede te werken, dat zoveel mogelijk melkvee-houders leden der coöperatie worden en dat het aantal leden, dat thans 80% van de melkleveranciers bedraagt, spoedig 100 mag zijn.

Daarna werden enkele films van de Alg. Ned. Zuivelbond vertoond, waarbij vanzelf ook de komische noot niet ontbrak.

Na afloop dezer bijeenkomst sloot de voorzitter, de heer A. C. Vermeulen, deze leerzame uren, die zeker er toe zullen bijdragen de band tussen de fabriek en haar leden en.....

Ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „De Linge” te Arkel

De voorzitter, de heer A. C. Vermeulen, heette de aanwezige 171 leden welkom en sprak er zijn voldoening over uit, dat zovele leden aan de oproep gehoor hadden gegeven en ondanks het vrij slechte weer ter vergadering waren gekomen. Deze grote opkomst zag hij als een bewijs van belangstelling en medeleven van de leden met de Coöperatie. Een speciaal woord van welk-richte hij tot de vele nieuwe leden. Hij vertrouwde, dat zij zich spoedig thuis zouden gevoelen in deze vereniging.

Over de melkprijs was hij minder te spreken en gaf zijn misnoegen over de nieuwe melkprijs dan ook te kennen.

Hierna werd de vergadering voor geopend verklaard en de secretaris, de heer P. Scheuders, verzocht de notulen van de vorige ledenvergadering voor te lezen. Deze notulen werden zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd.

De balans, verlies- en winstrekening en jaarverslag werden door de directeur voorgelezen en waar nodig toegelicht. Uit een en ander bleek, dat het jaar 1950 goede resultaten had opgeleverd. Op de rekening ledenkapitaal werd voor ieder lid 0,3 ct. per kg geleverde melk bijgeschreven benevens 4% rente over het tegoed. Het ledenkapitaal bedraagt na deze bijgeschrijvingen ruim f83.000,-. De afschrijvingen bedroegen ruim f22.000,- terwijl er f1500,- werd bijgeschreven op de reserve.

Verwerkt werd 8.112.597 kg melk waarvan 82,6% door leden werd geleverd. Het aantal leden bedroeg 275. De aanvoer was 10,7% hoger dan in 1949, de melk van de leden was 18,8% hoger. Na voorlezing van het verslag van de Acc. Dienst v. d. F. N. Z. door de voorzitter bracht hij de balans, verlies- en winstrekening in stemming. Deze werden met algemene stemmen goedgekeurd ter decharge van bestuur en directeur.

Hierna gaf de directeur een overzicht over de 35 jaren van het bestaan van de Coöperatie. De vooruitgang van vereniging en bedrijf kwam daarin duidelijk tot uiting. De verbouwing is in 1950 gereed gekomen en beantwoord aan de verwachtingen.

Hierna volgden de verkiezingen. In de plaste van de heer G. J. de Bruijn, die wegens gevorderde leeftijd ontslag had genomen, werd gekozen de heer H. de Bruijn te Vuren, terwijl de heer C. Timmer werd herkozen. Beiden namen hun benoeming aan.

De voorzitter sprak zeer waarderende woorden tot het scheidende bestuurslid en hoopte, dat de nieuw gekozene in de zelfde geest zou werken als zijn vader steeds gedaan had. Van de rondvraag werd door enkele leden gebruik gemaakt, die naar genoegen werden beantwoord door de voorzitter of directeur.

Met een opwekkend woord om steeds te werken in het belang van de Coöperatie, omdat dit gelijk staat met het boerenbelang, sluit de voorzitter onder dankzegging voor de opkomst en prettige geest, die in de vergadering heerste.

Hierna volgde gratis-verloting van vele nuttige zaken voor de boer, waarna werd over, gegaan tot het vertonen van de F. N. Z.-films, Deze films werden met grote aandacht gevolgd en zeer gewaardeerd.

Het was weer een gezellige, geslaagde vergadering van *De Linge*.

Zie verslag vd. lezing voorzitter *De Graafstroom* te Bleskensgraaf over de veehouderij in Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden in de *MAP CZ. Bleskensgraaf*.....

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 25/07/1951; p. 5/6

De ontvangst van H.M. de Koningin in het Raadhuis van Meerkerk

Vrijdagmiddag om 3 uur zal H.M. de Koningin aankomen bij het raadhuis van Meerkerk. Burgemeester W. Geleedst zal een kort begroetingswoord spreken en daarna volgt er een uiteenzetting over de veehouderij in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden door de heer F. A. van den Berg, veehouder en voorzitter van de Coöperatieve Zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf.

Hierbij zijn aanwezig de wethouders van Meerkerk, Leerbroek en Nieuwland, de raadsleden van Meerkerk en de gemeentesecretaris der drie gemeenten. Verder geven acte de présence de volgende vertegenwoordigers van het boerenleven, die H.M. zo nodig kunnen voorlichten over de toestand in het bedrijf in ons gebied:

T. den Besten, secretaris van de Algemene Nederlandse Landarbeidersbond, federatie Alblasserwaard en Vijfheerenlanden, te Meerkerk: .....

1953 Arkel

Meer over de watersnoodramp februari 1953 in MAP Bleskensgraaf

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 04/02/1953; p. 1/6

De toestand in de Alblasserwaard wordt overzichtelijk Ruim een derde van de Waard onder water

Met man en macht wordt het gat bij Papendrecht te lijf gegaan. Reeds is het eerste zinkstuk er aangebracht, terwijl het tweede in de loop van vandaag zal volgen.

De Nederwaard zal nog onderlopen, doch men hoopt de Overwaard te kunnen behouden voor het water.

Zaterdagavond hoopt men zo ver te zijn gevorderd met het werk, dat geen water van betekenis dan meer door het gat de Alblasserwaard zal binnestromen. Tot aan dat tijdstip zal het water dus nog blijven stijgen en als het gat dicht is zal er ongeveer 100 miljoen kub. m. in de Alblasserwaard zijn binnengekomen. Verdere evacuatie zal niet meer noodzakelijk zijn.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 04/02/1953; p. 1/6

De toestand van de melkfabrieken in onze streek

Niet alleen de overstromingen maar ook het wegvoeren van het veë hebben voor de melkfabrieken in onze streek vele problemen geschapen. De melkfabriek te Bleskensgraaf werkt niet meer en een gedeelte van het bedrijf dat laag gelegen is staat onder water. De melk werd voor een groot deel door de melkfabriek „De Linge” te Arkel verwerkt, maar zal nu voornamelijk naar „De Producent” in Gouda gaan.

„De Samenwerking” in Giessen-Nieuwkerk lag stil, maar men hoopte dat de fabriek vandaag weer zou draaien. Deze fabriek ligt nogal hoog.

„De Linge” in Arkel werkt op volle toeren en heeft o.a. ook de melk van Giessen-Nieuwkerk verwerkt.

De Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk staat onder water en werkt niet. In dit gebied is een groot aantal stuks vee verdronken. De melk die anders in Nieuwendijk verwerkt werd gaat nu naar de Zuivelfabriek in Genderen.

Coöp. Zuivelfabriek „*De Linge*” te Arkel

De voorzitter, de heer A. C. Vermeulen, gaf tijdens de ledenvergadering van de Coöp, Zuivelfabriek „*De Linge*” te Arkel in zijn openingswoord een overzicht van de fabriek, haar werk en het belang van de fabriek voor de boerenstand in deze streek. 207 Leden waren ter vergadering aanwezig. Ter herdenking van de slachtoffers van de watersnoodramp verzocht de voorzitter een minuut stilte in acht te nemen.

De balans en exploitatierekening over 1952 werden door de directeur, de heer B. Schreuder, voorgelezen, terwijl de voorzitter het accountantsverslag met toetichting, verzorgde. 1952 was een goed jaar voor „*De Linge*”. Er werd wederom een halve cent per kg melk op het ledenkapitaal bijgeschreven. Gezien de gunstige financiële positie van de fabriek stelde het bestuur voor een vijfde gedeelte van het ledenkapitaal aan de leden uit te keren, hetgeen ongeveer overeenkomt met een halve cent per kg melk over 1952. Dit voorstel werd met algemene stemmen aangenomen, evenals het voorstel van de accountant om de balans en exploitatierekening goed te keuren ter decharge van het bestuur en directeur.

Hierna volgde het jaaroverzicht van de directeur.

Bij de verkiezing werd, in de plaats van de heer A. Verduin, die niet herkiesbaar was, gekozen de heer Joh. Haag te Nieuwland als bestuurslid. De heer M. v. d. Berg werd herkozen als commissaris. Beide heren namen hun benoeming, onder dankzegging aan de vergadering voor het geschonken vertrouwen, aan. De voorzitter na- afscheid van de heer Verduin namens de Coöperatie en dankte hem voor het vele goede, dat hij in de ongeveer 23 jaren, dat hij lid van het bestuur was geweest, voor de fabriek heeft gedaan. Als blijk van waardering werden hem een paar cadeaus aangeboden.

De rondvraag lokte een levendige discussie uit over diverse onderwerpen, welke door de voorzitter of de directeur werden beantwoord.

Met ‘n opwekkend woord aan de leden hun fabriek steeds te steunen sloot de voorzitter deze zeer geslaagde, prettig verlopen jaarvergadering.

Arkel Van landbouw naar industrie

Telde Arkel met Rietveld in 1840 slechts 510 inwoners, die allen hun bestaan in de landbouw vonden, in 1880 waren het er reeds 747, in 1914 887, in 1940 bereikte men 1231 zielen en op 1 Januari 1953 bedroeg het inwonertal 1364. De laatste honderd jaar is de bevolking dus 2½ maal zo groot geworden.

Ook in de middelen van bestaan is een belangrijke verandering ingetreden. In 1909 werkte nog 42,2 % van de totale beroepsbevolking in de landbouw, in 1930 was dit percentage tot 24,4 geslonken en in 1947 zelfs tot 19,1 %. Met de vestiging van de N.V. Betondak te Arkel voor ogen, is deze daling vanzelfsprekend geen wonder.

De industriële geschiedenis van Arkel is gelijk aan die van een enkel groot bedrijf: Betondak. De andere bedrijven dragen, niet uitzondering van de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” een verzorgend karakter.

.....

Behalve beton de zuivel!

Ook in andere bedrijfstakken hebben deze spanningen op de arbeidsmarkt zich doen gevoelen. In 1916 werd in Arkel de zuivelfabriek opgericht door de samenwerkende boeren uit Arkel, Kedichem en Hoog-Blokland. Aanvankelijk telde deze fabriek 35 aangesloten leden, thans reeds, aldus het rapport, 280.

In de eerste jaren kon men volstaan met een tiental arbeidskrachten, die meestal uit Arkel zelf afkomstig waren. Geleidelijk is de arbeidsbezetting toegenomen en thans werkt men met ongeveer 40 personen, die echter voor het grootste deel niet meer uit Arkel zelf afkomstig zijn.

Toen de N.V. Betondak zich in Arkel vestigde, betekende dit voor de zuivelfabriek een vermindering van het arbeidsaanbod.

In het E.T.I.-rapport wordt nog een andere factor genoemd, die de expansie van de zuivelfabriek belemmert, n.l. het vrij grote aantal zelfkazende veehouders in de streek. Hierbij mogen wij opmerken, dat dit aantal echter terugloopt.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 05/10/1953; p. 3/4

Rioolwaterzuiveringinstallatie. Dezer dagen is komen vast te staan, dat de coöp. zuivelfabriek „De Linge” haar afvalwater niet zal gaan lozen op de gemeentelijke riolering. In verband hiermede wordt nu hard gewerkt om zo spoedig mogelijk de rioolwaterzuiveringinstallatie te doen bouwen, die nodig is in het nieuwe uitbreidings- en bebouwingsplan. De aanbesteding van dit werk is omstreeks half Dec. te verwachten. De zuivelfabriek gaat haar afvalwater rechtstreeks op de Linge lozen.

In MAP Gorkum Bijlagen 1952 / '53, iets over het verloop vd. Melksanering in Gorinchem

1954 Arkel

1955 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 27-07-1955; p.1/9

Excursie naar Zuivelfabriek „De Linge”

Dinsdagochtend vertrok om 9 uur de eerste groep van belangstellenden naar Arkel, die de zuivelfabriek *De Linge* zouden gaan bezoeken. Het was een zeer geïnteresseerd gezelschap, waaronder zelfs een Franse familie die Nederland bezocht, dat door de directeur van de fabriek, de heer Bakker, werd ontvangen.

Reeds dadelijk werd men getraceerd op een heerlijk glas chocolademelk, terwijl er voor de ouderen een rokertje bij gepresenteerd werd. Nadat de heer Bakker zijn gezelschap enigszins had ingelicht over hetgeen het te zien zou krijgen, toog men naar de fabriek, waar men vooral veel belangstelling aan de dag legde voor de kaasmakerij. Kaas is vrijwel het hoofdproduct, dat hier gemaakt wordt. Voor een klein deel wordt de melk gebruikt voor het maken van boter en voor consumptiemelk.

Men heeft het stremmen gezien en het doen van de kaas in de vormen. Later zag men, hoe de kaas verder bereid wordt, voordat zij in de verkoop terecht komt. In het laboratorium kon men het vetgehalte van melk en kaas aflezen, waarna men rondkeek in de afdeling, waar de kaas gepeld wordt.

Namens het Vacantiecomité heeft de heer De Vey hartelijke woorden van dank gesproken tot de directie van de fabriek. Men heeft nu eens met eigen ogen kunnen zien, wat er zoal gebeurt, voordat de kaas gesneden op de boterham ligt.

Op de Dinsdagen 2 en 9 Augustus wordt weer een excursie naar deze fabriek gehouden.⁷

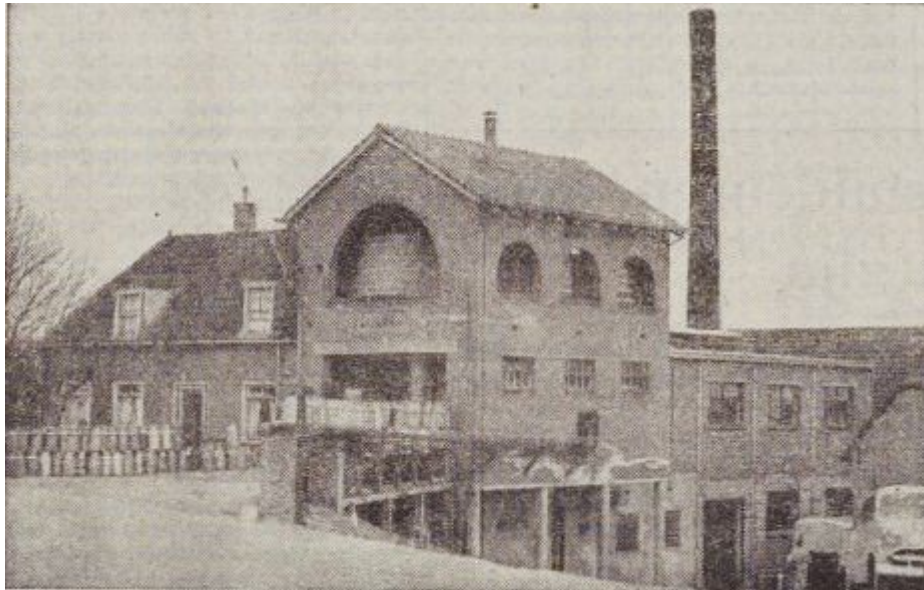

⁷ Meerdere jaren achter elkaar waren er in de zomer excursies in Zuivelfabriek / Melkinrichting *De Linge*

1956 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 04-04-1956

Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel 40 jaar

Record aanvoer bereikt

Voor de eerste maal is er in de geschiedenis van de Coöp. Zuivelfabriek „de Linge” te Arkel een uitgebreid jaarverslag in druk verschenen. En de geschiedenis van de zuivelfabriek is al vrij oud, want deze maand hoopt men het 40-jarig bestaan van deze coöperatie te herdenken. Maar het duidelijk overzicht was een van de oorzaken, dat de ledenvergadering in *Odina* zo'n vlot verloop had. Het jaar 1955 bleek wel een belangrijk jaar geweest te zijn. Veel was in het afgelopen jaar gevraagd van het bestuur in verband met de directiewisseling.

Op zijn verzoek was dhr. B. Scheuder per 1 mei ontslag verleend als directeur, in wiens plaats werd benoemd de heet S. Bakker uit Munnekeburen. Het aantal leden bedraagt thans 286.

In 1955 werd in de melkaanvoer een record bereikt met 9.312.437 kg met een gemiddeld vetgehalte van 3.537 %.

In 1955 kwam de afvalwaterafvoer op de Linge gereed en begonnen is met het maken van een nieuwe oprit naar de fabriek, omdat men in de naaste toekomst de melkontvangst beter wil maken, door deze ontvangst geheel vrij te maken van het rijwielpad aan de Rijksstraatweg. In haar besluit op het Jaarverslag maakt men melding, dat in de naaste toekomst te verwachten is de uitbetaling van de melk naar kwaliteit. Het vele extra werk van productiecontrole en goede melkbehandeling kan in de praktijk vaak herleid worden tot routinehandelingen.

In de vergadering werd dit jaarverslag met de daarbij gevoegde balans en verlies- en winstrekening onveranderd goedgekeurd. Het 40-jarig bestaan hoopt men op 24 april te herdenken en ter zijner tijd volgen hierover nog nadere mededelingen. Tot bestuurslid werd herkozen de heer P. Schreuders, terwijl tot commissaris in de vacature M. vd. Berg, die niet herkiesbaar was werd gekozen dhr. C. de Groot.

Feestelijke herdenking van 40-jarig bestaan van Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel

OP 16 april was het 40 jaar geleden, dat de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel werd opgericht en ter herdenking hiervan vond dinsdagavond in *De Glashof* te Leerdam een feestavond plaats, waar zeer vele leden van deze coöperatie met hun echtgenoten aanwezig waren. De zaal was geheel gevuld, toen voorzitter A. C. Vermeulen uit Kedichem het openingswoord sprak. Na hem betraden nog vele sprekers, onder wie ook burgemeester Scheffer, het podium om hun gelukwensen aan te bieden, al of niet vergezeld met geschenken, en daarna hebben het gezelschap Peter Ruyf uit Dedemsvaart met voordrachten, muziek, declamatie en imitatie, en de Veluwse Boerendansers met hun optreden de aanwezigen een zeer genoeglijke avond bezorgd. Het was met recht een feestavond, waaraan allen, die deze hebben bijgewoond, nog lang zullen terugdenken.

Welkom

Voorzitter Vermeulen heette bij de aanvang van deze avond, namens bestuur en commissarissen van „De Linge”, in het bijzonder het gemeentebestuur van Arkel welkom en hij stelde het zeer op prijs, dat de burgemeester en de wethouders naar Leerdam waren gekomen, om dit feest bij te wonen. De Vereeniging heeft al die jaren haar domicilie in Arkel gehad en de fabriek is er van den beginne af aan gevestigd. Voorts verwelkomde spreker de vertegenwoordigers van de organisaties, waarmee de vereniging voortdurand samenwerkt, t.w. de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond, de Zuid-Hollandsche Zuivelbond, „De Producent” te Gouda, de C.B.T.B. en de Maatschappijen van Landbouw in Zuid-Holland en Gelderland met hun jongerenorganisaties, de Boerenleenbank te Gorinchem en het jonge instituut voor Landbouwcoöperatie en tot slot het bestuur van de Vereniging van Plattelandsvrouwen „De Lingestreek”.

De oprichting

In een uitvoerig betoog schilderde de heer Vermeulen de geschiedenis van de vereniging, de oprichting van de fabriek alsmede haar grote groei en bloei. Het begon in de oude school te Kedichem, toen daar de eerste officiële vergadering van veehouders plaats vond op 18 februari 1916 om te komen tot een vereniging van melkveehouders met het doel een coöperatieve zuivelfabriek te stichten. Aanwezig waren 41 veehouders, De oorzaak hiervan was een geschil, dat was ontstaan tussen de heren A. Kooy Jr. te Kedichem en W. Roest te Gorinchem over de melkprijs.

De heer Kooy heeft toen besprekingen gevoerd om te komen tot zelfverwerking van de melk van de boeren in deze streek in een coöperatieve zuivelfabriek en een voorlopig bestuur werd gevormd door de heren A. Kooy Jr. te Kedichem, A. den Hartog te Hoog-Blokland, Jac. van Beest te Spijk, C. van Selers te Gorinchem en Joh. de Klerk te Kedichem.

Het huis van de heer Snoek te Arkel werd aangekocht en het benodigde kapitaal werd begroot op f 30.000. Elk lid zou deelnemen voor f 100,- per koe met directe stelling van f 20,- en de rest aansprakelijk voor een lening van de Coöp. Boerenleenbank te Gorinchem. In de vergadering van 10 dagen later werden de heren C. de Jong te Hoog-Blokland, H. B. Boote te Arkel en A. Verhaar te Kedichem als commissarissen benoemd.

Op 17 maart 1916 werden de consumptiemelklevering aan Gorinchem, de inrichting der fabriek, de inrichting van de boekhouding en de aansluiting bij de F.N.Z. besproken.

Hoewel eind maart van dat jaar de fabriek nog niet klaar was, besloot men toch maar te beginnen in het huis van de heer P. van Maurik te Arkel en op 3 april kon begonnen worden met de melklevering door de leden. Het is begrijpelijk, dat tijdens deze wordingsgeschiedenis nog vele moeilijkheden overwonnen moesten worden, maar men heeft de moed niet verloren en alles is tot een goed einde gekomen.

Gestadige groei

Onder het beheer van de heer *Boersma* verliep alles vrij kalm. De melkaanvoer in 1918 bedroeg 782.726 liter en in 1917, over een heel jaar, 1.277.814 liter. In 1918 werd de heer Boersma opgevolgd door de heer J. Bikker, doch in 1919 kwamen er grote financiële moeilijkheden, zodat men er over dacht om de fabriek maar te verkopen. In datzelfde jaar nam de heer Bikker ontslag en uit 68 sollicitanten werd de heer B. Schreuder te Zutphen gekozen de directeursplaats te komen bezetten.

Dank zij het harde werken en stug doorzetten van de heer Schreuder kon men tot het einde der dertiger jaren, waarbij de concurrentie van de speculatieve fabrieken en de landbouwcrisis een grote rol speelden, het hoofd boven water houden.

Na het overlijden van de heer Kooy werd tot voorzitter van het bestuur gekozen de heer A. C. Vermeulen te Kedichem, die tot op heden de voorzittershamer heeft gehanteerd.

In 1939 vond een grondige sanering van het bedrijf plaats en allengs gingen de zaken beter. De oorlog heeft echter vele beslommingen doen rijzen, doch zonder de fabriek te verliezen heeft het bestuur ook hieraan het hoofd kunnen bieden.

De jaren na de oorlog brachten al vrij spoedig weer melk en door het behalen van zeer behoorlijke resultaten was het toen mogelijk de zaak uit te breiden en veel te vernieuwen. Het ledental steeg in sterke mate. Het was gegroeid van c.a. 50 leden bij de sanering tot e.a. 300 op het ogenblik. In 1955 ontving de fabriek haar melk voor 83,3 % van haar leden.

Op 1 mei 1955 kwam in de plaats van de heer Schreuder de heer J. Bakker als directeur op het bedrijf en de ervaringen in dit eerste jaar zijn van dien aard, dat het bestuur met vertrouwen de toekomst tegemoet ziet.

Vooraf na de bevrijding is het bergopwaarts gegaan niet de fabriek en spreker eindigde met de wens, dat alle leden nog jarenlang getuige mogen zijn van de groei en bloei van „*De Linge*”.

Technische en zakelijke zijde

De directeur, de heer J. Bakker, gaf een korte beschouwing over de geschiedenis van *De Linge* op technisch en zakelijk terrein. Hij begon met op te merken, dat de plaats van vestiging niet de meest gelukkige is, al wilde hij daarbij geen enkel verwijt uiten aan de oprichters, daar men toen niet over andere mogelijkheden beschikte. Er werd een woning aan de dijk gekozen waarachter en waaromheen in de loop der jaren de fabriek is gegroeid. Dit bracht met zich mee, dat er in twee verdiepingen moest worden gewerkt, hetgeen uit bedrijfseconomisch oogpunt voor de zuivel niet wenselijk is. Bovendien zijn de fabrieksgebouwen aan weerszijden van een oprit gegroepeerd, welke ook door derden benut wordt. Afbakening is echter niet mogelijk.

Een grote handicap vormde wel het ontbreken van deskundige voorlichting. In de eerste jaren moest er dan ook wel met verlies gewerkt worden.

Na die eerste jaren steeg de melkaanvoer gestadig en de technische leiding werd beter. In de jaren 1925-1930 was de melkaanvoer opgelopen tot 4.000.000 kg.

De afzet van de kaas gebeurt sinds 1939 via de coöp. verkoopafdeling van „*De Producent*”.

Wat de afdeling melkinrichting betreft, hoopte de heer Bakker, dat de samenwerking met de buurtfabriek „*Samenwerking*” te Giessen-Nieuwkerk dit jaar bestendig zal worden. Deze geconcentreerde melkproduktenbereiding zal voor beide verenigingen voordelen opleveren en zal de melkproduktenvoorziening in onze streek ten goede komen.

Na de oorlog was men in staat de technische achterstand gedeeltelijk in te halen, zoals met de bouw van een nieuwe loods, een vernieuwde inrichting van de kaasmakerij en een geheel nieuw pekellokaal en laboratorium duidelijk is gedemonstreerd. Wat de produktierichtingen betreft, waarin „*De Linge*” zich heeft bewogen: geconstateerd kan worden, dat deze steeds kaas, boter en melkprodukten behelsd hebben.

Spreker was van mening, dat de coöperatie, mits ze goed geleid wordt, voor uitbreiding vatbaar is. Ook breekt meer en meer het inzicht door, dat de boer zelf meer invloed moet uitoefenen op de gang van zaken en moet trachten de weg van producent naar consument zo ver mogelijk te beïnvloeden. Dit is alleen mogelijk door een bundeling van de economische mogelijkheden en hiervan zelf de richting te bepalen.

Gelukwensen en geschenken

Na de redevoeringen van voorzitter en directeur volgde een lange rij van sprekers, die allen hun gelukwensen kwamen aanbieden.

Burgemeester Scheffer opende de rij en sprak van bewondering en respect voor het bestuur, dat veel heeft weten te bereiken. Hij gewaagde van de prettige samenwerking bij ‘t tot stand komen van verbeteringen in het bedrijf en daarbuiten en het gemeentebestuur is zich bewust van de noden van het bedrijf, dat naast de directeur, 35 werknemers telt. Namens het gemeentebestuur bood de burgemeester een groen laken aan voor de bestuurstafel.

Vervolgens besteedde de heer A. Stuurman, voorzitter van „*De Producent*” te Gouda, het podium, die zijn gelukwensen vergezeld liet gaan van bloemen. De heer F. A. v. d. Berg te Bleskensgraaf sprak namens de Kon. Ned. Zuivelbond, de Zuid-Holl. Zuivelbond en de fabrieken die onder de Zuivelbond behoren. Hij memoreerde dat „*De Linge*” thans ruim 9.000.000 kg melk ontvangt en dat met de kaas verschillende medailles, waaronder één gouden, waren gewonnen. Namens de zes aangesloten andere fabrieken bood spreker een kantoorameublement aan.

De heer De Graaf te Dalen, sprak als bestuurslid van de C.B.T.B., de heer Van Arkel te Herwijnen namens de Gelderse Maatschappij van Landbouw, terwijl de heer Van der Giessen te Vuren, afgevaardigde van de Coöp. Boerenleenbank te Gorinchem, zei, dat er toch ééns een nieuwe fabriek gebouwd zal moeten worden. De tegenwoordige zal niet voldoende kunnen meegaan met de eisen van deze tijd. Hij bood een aquarel, voorstellende een plekje aan de Linge, van de kunstschilder Ravenswaay, aan, bestemd voor de bestuurskamer. Mevrouw De Groot te Gorinchem wenste het bestuur geluk namens de Vereniging van Plattelandsvrouwen „*De Lingestreek*” en overhandigde de voorzitter een asbak, waarna de heer Van IJzeren namens de Hollandse Mij van Landbouw felicitaties overbracht.

De heer Muilwijk te Spijk was de woordvoerder van alle leden en leveranciers. Dezen hadden bepaald, dat de rest van de aankleding van het kantoor voor hun rekening zou komen.

De heer De Groot te Gorinchem voerde het woord namens de Jongerenorganisatie van de Holl. Mij v. Landbouw en overhandigde een bloemstuk, waarna de heer G. de Gier te Dalem, de tweede voorzitter der vereniging, de heer Vermeulen toesprak, daar deze 30 jaren onafgebroken bestuurslid was, waarvan 17 jaar als voorzitter. Namens het bestuur wenste hij hem met het bereiken van deze mijlpaal geluk en bood hem een boekenbon aan alsmede een kist sigaren.

Boekhouder Kroon deelde mee, dat het personeel van de fabriek ook een geschenk wil aanbieden, doch dat nog geen keus is gemaakt. Het zal de overblijvende aanvulling voor de kantoorinrichting worden. De heer Blokland te Kedichem bracht zijn gelukwensen in dichtvorm en nu was het de beurt aan de voorzitter om zijn hartelijke dank te betuigen aan alle sprekers en gevers van geschenken. Daarbij wilde hij gaarne de heer Jan den Braven, het oudste lid, dat nog steeds melk levert aan de fabriek, onder de schijnwerper plaatsen en hij deed dit onder het aanbieden van een kist sigaren.

Nadat men twee coupletten van het Wilhelmus had gezongen werd overgegaan tot het tweede gedeelte van het programma, dat geheel in de feestelijke sfeer was gehouden.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 01/08/1956:

EXCURSIE „De LINGE” — Dinsdag is er 's morgens om 9 uur weer een excursie naar de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel. Men moet in het bezit van een deelnemersbewijs zijn, dat gratis verkrijgbaar is bij het VVV-bureau, Gasthuisstraat 25.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 07-11-1956;

„De Linge” te Arkel herdacht jubileum met het personeel

Werkzaamheden in de fabriek en gebrek aan plaatsruimte waren oorzaak geweest, dat ‘t 40-jarig jubileum van de coöp, zuivelfabriek „De Linge” te Arkel dit voorjaar niet tegelijkertijd gevierd was met het personeel.

De voorzitter der coöp., de heer A. C. Vermeulen, opende zaterdag de avond in „Odina” met een welkomstwoord en gaf daarbij een kort overzicht van de afgelopen 40 jaar. Hij betreurde het, dat de heer J. Rietveld wegens ziekte niet aanwezig kon zijn. De heer Rietveld is van 1 april 1922 af in dienst van de coöp. geweest en thans gepensioneerd. Na zijn herstel zullen hem de cadeaus overhandigd worden, welke bestuur en personeel hem deze avond hadden willen aanbieden. De heren J. Meintjes en Rapati kregen naar aanleiding van hun vertrek eveneens een aandenken van bestuur en personeel.

Namens de Gorinchemse melkhandelaren sprak de heer E. J. Dijkstra. Hij releveerde de prettige verstandhouding en samenwerking, die er is tussen „De Linge” en zijn vereniging en hoopte, dat deze bestendig zou blijven. Zijn felicitatie deed hij vergezeld gaan van een ets, waarop afgebeeld is de St. Janstoren van Gorinchem, als symbool van de belangen, die „De Linge” in Gorinchem heeft.

Namens het personeel bood de heer A. Slob zijn gelukwensen aan. Hij sprak de hoop uit, dat het bedrijf mag blijven groeien onder dezelfde prettige verhoudingen. Namens het personeel mocht hij „de zaligheid van het geven genieten”, door directie en bestuur een in koper gedreven wandbord aan te bieden met een afbeelding van de fabriek.

Nadat de voorzitter de sprekers voor hun woorden en cadeaus bedankt had, werd het verdere gedeelte van de avond overgelaten aan de boerenkapel uit Culemborg. Dat bleek een goede keuze te zijn geweest.

Het speet dan ook vrijwel iedereen, dat het afgelopen was en de directeur, de heer J. Bakker, bedankte met woorden en bloemen de kapel voor haar optreden.

Een gezellig bal vervolmaakte deze goed geslaagde avond.

Coöp. Melkinrichting „Lisa” Giessen-Nieuwkerk

Vrijdag is op de ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „Samenwerking” G.A. te Giessen-Nieuwkerk, met algemene stemmen aangenomen het voorstel van het bestuur, om met de Coöp. Zuivelfabriek en melkinrichting „De Linge” G.A. te Arkel, over te gaan tot de oprichting van de Coöp. Melkinrichting „Lisa” W.A. te vestigen te Giessen-Nieuwkerk.

Bij de bestuursverkiezing werd in de vacature van de heer W. van Houweling, die zich niet meer herkiesbaar stelde, gekozen de heer B. Verhoef te Noordeloos. De heer C. Kooyman werd herkozen als lid van de commissie van Toezicht.

Het gaat hier dus alleen om de Consumptiemelk afdeling.....geen fusie!

Ook „De Linge” akkoord met oprichting van „Lisa”

Maandagmorgen hield de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel een buitengewone algemene ledenvergadering.

Behandeld werd het bestuursvoorstel tot samenwerking op het gebied van de consumptiemelkproductie met de Coöp. Zuivelfabriek „Samenwerking te Giessen-Nieuwkerk”.

Na een uiteenzetting van de reden van de oprichting en het doel van deze samenwerking volgde een stemming, waaruit bleek, dat men met grote meerderheid achter dit voorstel stond. De besturen van beide coöperaties kunnen dus overgaan tot oprichting van deze vereniging, welke de naam zal dragen van „Lisa” en welke zich ten doel stelt het voor gemeenschappelijke rekening bereiden en verkopen van consumptiemelk en consumptiemelkprodukten.

1957 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 10-04-1957; p. 1/6

Ledenvergadering „*De Linge*” te Arkel

Voor de algemene ledenvergadering van de Coöp, Zuivelfabriek „*De Linge*” te Arkel was vrijdagavond van de zijde van de leden een grote belangstelling. Van de 290 leden, die deze coöperatie telt, kon de vice-voorz., de heer G. de Gier, er 260 welkom heten. De voorzitter, de heer A. C. Vermeulen, was door ziekte verhinderd.

De jaarverslagen alsmede de balans en winst- en verliesrekening werden goedgekeurd. Uit deze verslagen lazen we een stijging van de melkaanvoer aan de fabriek van 9.312.437 kg in 1955 tot 9.848.862 kg in 1956. Het vetgehalte steeg van 3,537% tot 3.597 %.

Melding werd verder gemaakt, dat binnen afzienbare tijd ook hier de betaling der melk zal gaan geschieden naar kwaliteit. In Friesland is de uitbetaling reeds naar vet en eiwitgehalte en een landelijke regeling hierover is al in een vergevorderd stadium. De gevolgen van deze nieuwe waardering van de melk zullen ook voor de fokkerij van grote betekenis zijn.

Met de zuster coöp, vereniging te Giessen-Nieuwkerk werd een nieuwe belangengemeenschap gesticht de „Lisa”, waarbij voor gezamenlijke rekening- de consumptiemelkproductie en afzet ter hand werden genomen. De voordelen van deze concentratie zijn lagere investeringen, goedkopere exploitatie en een sterkere concurrerende positie. In het bestuur van deze nieuwe belangengemeenschap hebben zitting de heren A. van Houwelingen, A. C. Vermeulen, A. Schakel, P. Schreuders, F. D. Kuiper en C. de Groot. In het werkgebied der coöp. zijn deze winter op verschillende plaatsen praatavonden met de leden gehouden, waarbij het contact verstevigd werd.

De kaasproductie steeg met 6,7 % tot 757.979 kg, terwijl aan boter in 1956 93.650 kg geproduceerd werd tegen 82.995 kg in 1956. De melkontvangst aan de fabriek werd gemoderniseerd en deze blijkt een grote verbetering te zijn.

Bij de verkiezingen werden de aftredende bestuursleden en commissarissen herkozen.

1958 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omsteken), 02-05-1958; p. 2/14

Vergadering „De Linge” Voorzitter A C. Vermeulen riep dinsdagavond niet minder dan 228 leden een welkom toe op de jaarvergadering van de coöp. zuivelfabriek „De Linge”. In zijn openingswoord releveerde hij de moeilijkheden die zich thans op de zuivelmarkt voordoen. Hij hoopte dat zich een spoedig herstel zal aftekenen, maar hij was tevens van mening dat de beperking van de melkproductie welke de regering thans voorstaat na het jarenlang verzoek om productieverhoging, niet op kort termijn is te realiseren.

De directeur, de heer J. Bakker, kreeg gelegenheid balans en jaarverslag nader toe te lichten. Uit het verslag bleken de goede resultaten over 1957. Diverse vernieuwingen konden worden ingevoerd. Het op peil houden van de inventaris met daarbij voldoende afschrijvingen vormen de grondslag van een gezonde bedrijfsvoering. De hoeveelheid aangevoerde melk is steeds stijgende en heeft nu bijna 10 miljoen kg, bereikt.

Het voorstel van het bestuur om over te gaan tot vernieuwing van de ketelinstallatie met de daarbij te sluiten geldlening van f 150.000.- werd door de heer Bakker nader toegelicht. De vergadering ging hiermede in het algemeen akkoord.

In de vacature J. de Graaf werd in het bestuur gekozen de heer G. A. van Beest te Spijk. De aftredende commissarissen de heren H. v. Maurik en C. Duizer werden, herkozen.

De directeur gaf vervolgens 'n overzicht van de gang van zaken in het bedrijf, waarna een geanimeerde rondvraag volgde.

De voorzitter kon in zijn slotwoord zijn dank betuigen voor de prettige wijze van vergaderen, terwijl hij vertrouwen vroeg voor het aanstaande jaar.

„De Linge” te Arkel boekte 10 miljoen kg melk

Door de Coöp. Zuivelfabriek De Linge werd maandagmorgen de 10 miljoenste kg melk in ontvangst genomen. Hiermee is een mijlpaal in de geschiedenis van de zuivelfabriek bereikt.

In 1946 bedroeg de aanvoer 4.8 miljoen kg. In 1950 was dit bijna verdubbeld en gestegen tot 8.1 miljoen. Vorig jaar bleef men met 9.9 miljoen net onder de 10 miljoen. Op 15 dec. van dit jaar werd nu deze aanvoer bereikt en deze zal in de laatste 14 dagen van 1958 nog wel uitgroeien tot ongeveer 10,2 miljoen kg.

1959 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 06-05-1959; p. 2/12

Grotere melkaanvoer bij zuivelfabriek „De Linge”

Voor een volbezette Roxy-zaal te Gorinchem opende maandag de heer A. C. Vermeulen de algemene vergadering van de Coöperatieve Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel.

In zijn openingswoord kon hij melding maken van de goede resultaten van de fabriek over 1958. De stijging van de melkaanvoer zette zich ook dit jaar voort en met een aanvoer van 10.254.000 kg. melk werd een record bereikt.

Ook over de vorig jaar aangegane samenwerking in *Lisa*-verband met de Coöp. Zuivelfabriek te Giessenburg kon hij goede berichten laten horen.

Een drietal overleden leden werd in zijn openingswoord herdacht.

Na een toelichting op de balans en resultatenrekening over 1958 door de directeur, de heer J. Bakker, werden deze door de vergadering goedgekeurd. De voorzitter bracht een woord van dank aan de heer Bakker en zijn medewerkers voor de behaalde resultaten.

De heren G. van Beest te Spijk en C. de Groot te Arkel werden herkozen respectievelijk als bestuurslid en commissaris. In zijn mededelingen kon de directeur gewagen van de belangrijke vooruitgang in de technische voorzieningen van het bedrijf. Vooral de aanschaf van de nieuwe stoomketel met volautomatische oliestookinstallatie is een belangrijke verbetering.

De stijgende melkaanvoer, wat op zich zelf een verheugend verschijnsel is, geeft echter consequenties ten aanzien van de verwerkingscapaciteit van het bedrijf. Vooral de opslagruimte voor melk, wei en kaas moet in de toekomst worden vergroot. In dit verband en met de steeds stijgende aanvoer is het gewenst, dat bestudeerd wordt of een eventuele verplaatsing van het bedrijf geen betere oplossing kan bieden. Bovendien moet rekening gehouden worden met de op handen zijnde ruilverkaveling in de Tielerwaard. De vergadering kon volledig instemmen met de gedachte, dat een onderzoek in deze richting wordt gedaan.

Bij de rondvraag waren er vele vragen omtrent de kwaliteitsbepaling van de melk. Deze konden worden afgehandeld door de heer J. B. F. Brits, directeur van het melkcontrolestation te Gorinchem. In zijn sluitingswoord kon de voorzitter gewagen van ‘n prettige en goed bezochte vergadering.

Veestapel A. C. Vermeulen Kedichem onder de hamer

Wie de Fokveedag te Hoornaar dit jaar heeft bezocht, zal in de catalogus hebben ontdekt, dat de kapitale rundveestapel van de heer A. C. Vermeulen te Kedichem in begin november publiek verkocht zou worden.

Dit is wel een zeer grote gebeurtenis voor de streek. Dit bedrijf werd gedurende de laatste 50 jaren als voorbeeld gesteld voor de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden en is bij alle veehouders goed bekend. We hebben derhalve de heer Vermeulen dezer dagen bezocht om eens 'n praatje met hem te maken en dat praatje groeide uit tot enige uren, omdat er van de streek en het leven hier zoveel te vertellen is. Daarbij komt, dat de heer Vermeulen iemand is, die naast belangstelling voor zijn eigen bedrijf, ook een grote belangstelling weet op te brengen voor de gemeenschap.

Zoon van hoofdonderwijzer

Die belangstelling voor de gemeenschap heeft hij van huis uit meegekregen. Zijn vader was vele jaren (van 1890 tot 1923) hoofdonderwijzer aan de school van Kedichem en genoot een groot gezag bij de bevolking. Hij interesseerde zich voor het wel en wee van de gemeentenaren vooral het wee was voor deze agrariërs in het laatst van de vorige eeuw niet mis. Er was door samenwerking echter iets goeds tot stand te brengen, en daar zette hij mede zijn schouders onder.

Enkele boeren, waaronder de familie De Klerk, de schoonouders van de heer A. C. Vermeulen, waren rond de eeuwwisseling reeds begonnen om via Streefkerkse veehandelaren beste, zo niet de beste beesten en jonge stieren in Friesland aan te kopen. Dit kon niet, anders, dan stimulerend werken op de naaste omgeving. Zo kwam al spoedig de *Kedichemse Fok- en Controlevereniging* tot stand. Deze was de voorloper van de Controlevereniging „*Verbetering zij ons doel*” te Hoornaar, die jarenlang de organisatie van de wereldbekende fokveedag in handen zou nemen.

Deze wordt thans gehouden door de Stichting Landbouwtentoonstelling Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. De grote uitbouw van de fokveedag ziet de heer Vermeulen als een algemeen belang en daarom heeft deze de warme steun en belangstelling van hem.

Het bepaalde bedrijfstype van de gemengde bedrijven langs de Linge was mede een der oorzaken, dat de Kedichemse Fok- en Controlevereniging ophield te bestaan. Maar het bedrijf van de fam. De Klerk, dat door huwelijk werd voortgezet door de heer A. C. Vermeulen, hield stand.

Vooruitstrevend

Jarenlang was dit bedrijf aangewezen op eigen fokstieren en dat de kwaliteit van dit materiaal uitstekend was blijkt wel uit het feit, dat de *Vereniging voor Kunstmatige Inseminatie* in haar beginperiode eenmaal het hoofd heeft moeten buigen voor Rein, de bul van Vermeulen.

De heer Vermeulen is echter niet conservatief. Toen de Vereniging voor K.I. haar werk vanuit Hoornaar voor de gehele Alblasserwaard en Herenlanden kon opnemen, bleef hij niet terzijde staan.

Door strenge selectie en controle heeft de heer Vermeulen het gepresteerd in een tijd, dat er van boerenzijde nog de schouders voor werd opgehaald, om zijn stal t.b.c.-vrij te maken.

Hij is hierin gelukkig geweest, zoals zijn eigen woorden zijn, en het moet voor hem een grote voldoening geweest zijn, dat hiervoor ook wettelijke voorschriften kwamen. Zijn bezorgdheid in

februari 1953 was echter groot, toen in de Herenlanden, waar al verschillende, andere bedrijven ook t.b.c.-vrij waren, het gevaar van de watersnood dreigde. Van het water bleef men vrij, maar uit de westelijke Alblasserwaard kwamen tientallen niet direct controleerbare beesten de gezonde veestapel bedreigen. Op eigen gezag en verantwoordelijkheid heeft de heer Vermeulen toen beslissingen moeten nemen, die langs de ambtelijke weg veel langer geduurd zouden hebben, doch die niettemin goed en nuttig zijn geweest.

Dat de heer Vermeulen grote risico's durfde te nemen, bewijst wel zijn bestrijding van een andere gevreesde veeziekte: het mond- en klauwzeer, dat vaak hele veestapels decimeerde en grote schade aanrichtte.

Gezonde dieren liet hij inspuiten met bloed van dieren, die deze ziekte overleefd hadden. 'n Immunitet, zoals we die thans kennen, werd er niet mee bereikt, maar wel een grote remmende werking op een volgende uitbarsting van deze ziekte. Men wist zich op de goede weg en de heer Vermeulen durfde hierbij het nodige risico te nemen, daarbij een algemeen belang van de eerste orde dienende.

We moeten bij blijven

Dat ook de afzet van het produkt van de veehouderij zijn belangstelling had behoeft geen nader betoog. Als voorzitter van de Coöp. Zuivelfabriek wist hij de mogelijkheden, maar kende ook de moeilijkheden. Jarenlang is het vetgehalte van de melk, de grote waarderingsfactor geweest. Bij een levend organisme, als het rundvee, is dit geen kwestie geweest van uitsluitend voeding, maar ook van afstamming en daardoor werd er met bepaalde stammen doorgefokt. Hoewel het vetgehalte nog lang niet heeft afgedaan, is de laatste jaren, het eiwitgehalte meer en meer op de voorgrond gekomen en de tijd zal niet zo heel ver meer verwijderd zijn, dat dit de waarderingsfactor zal gaan worden.

Vooraf bij de kaasfabricage speelt het eiwit een belangrijke factor. Begrijpelijk is het dan ook dat de heer Vermeulen een groot aandeel heeft gehad in de stichting van het Centraal Melklaboratorium te Hoornaar, „want”, zo zegt de heer Vermeulen, „als we niet bij blijven, wordt onze streek weer het gebied, waar men de dieren, die men van elders wil afvoeren, b.v. Friesland, zal brengen”. Dit is nu al gebeurd met de reageerders op t.b.c. en met de dieren met melk van een laag vetgehalte”.

Naast de aandacht voor vet- en eiwitgehalte acht de heer Vermeulen het ook nodig, dat er eens wat meer aandacht wordt besteed aan de vleesproductie, want deze kant van de veeteelt geniet nog te weinig belangstelling. Ook deze vorm van veeteelt moet in het oog worden gehouden, wil de veehouderij bij blijven,

Eind van bekende stal

Aan dit laatste zal de heer Vermeulen praktisch niet veel meer doen, want morgen komt zijn rundveestapel onder de hamer. Beesten, die langer dan 50 jaren zijn doorgefokt, zullen verspreid worden en een beste stal zal opgehouden hebben te bestaan. Gebrek aan goede opvolging is hiervan de oorzaak.

Hoewel de heer Vermeulen zich er niet over heeft uitgelaten, geloven we toch wel hem nog vele malen te zullen zien in regelingscommissies, jury's of anderszins op fokdagen van rundvee of paarden, want ook deze laatste viervoeters hebben zijn volle belangstelling. Bij de Landbouwtuigpaardfokkerij heeft de heer Vermeulen vele relaties en daarvoor bereist hij geheel ons land waar hij dan als jurylid of commissielid zijn werk doet. Vele jaren was de heer Vermeulen raads-

lid en wethouder van Kedichem, maar op dit terrein en ook op kerkelijk gebied heeft hij zich grotendeels of in het geheel teruggetrokken.

Zeer zeker zal het morgen druk zijn aan de Noorder Lingedijk, niet alleen met kijkers, maar van heinde en ver zullen er kopers komen voor dit prachtige veebeslag, dat niet alleen een van de beste, maar ook de oudste is in Zuid-Holland en zeker van de Vijfheerenlanden.

1960 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 04-11-1960;

4 gepensioneerden bij „De Linge” Arkel

Kon. onderscheiding voor C. Bor

Op de personeelsavond van de Coöp. Zuivelfabriek „de Linge” te Arkel werd dinsdagavond van 4 personeelsleden afscheid genomen in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De melkontvanger C. Bor had hierbij zijn 40 dienstjaren vol gemaakt en dit feit kreeg deze avond een extra belangstelling.

In zijn welkomstwoord kon de voorzitter, de heer A. C. Vermeulen, behalve bestuur commissarissen en personeel met hun dames, ook het voltallig gemeentebestuur welkom heten. Namens het, bestuur nam hij afscheid van de heer C. Bor, die hij als blijvende herinnering de zilveren medaille van de Kon. Ned. Zuivelbond overhandigde.

Directeur J. Bakker had berekend, dat de heer Bor in zijn dienstverband ongeveer 25 miljoen kg melk van de leveranciers in ontvangst zal hebben genomen en waar de heer Bor steeds in Leerdam woonachtig is geweest, hij circa 6 à 7. keer de aardbol zou hebben rondgefietst als men het traject Leerdam-Arkel aaneen ging voegen.

Een grote vertrouwens-positie is de functie van melkontvanger aan een zuivelfabriek, want enerzijds moet hij rekening houden met de leverancier als verkoper, anderzijds met de fabriek als ontvanger en koper. In 40 jaar heeft de heer Bor alle ups en downs in fabriek en zuivelwereld meegemaakt. Melk van 2½ cent de kilo- gram én melk van 29 cent. Moeilijke jaren ook in de fabriek en zeker de laatste Zomer, toen men een voortdurend tekort aan arbeidskrachten had. Trouw is er tegenwoordig maar weinig meer bij in de jongelui. Een verloop, van 80 % in de personeelsbezetting in een zomer is toch wel een teken aan de wand en stempelt de tegenwoordige werknemer meer tot nemer dan tot werker.

Daar de heer Bor gezond en sportief is en het oude rijwiel versleten, bood hij de scheidende functionaris een nieuw rijwiel aan, dat, naar hij hoopte, de heer Bor nog veel plezier zou schenken.

Als derde spreker complimenteerde burgemeester H. Scheffer de jubilaris, waarbij hij bewondering én waardering had voor wat hij over de heer Bor van beide sprekers gehoord had.

Het verheugde hem dan ook, dat hij de heer Bor namens H.M. de Koningin, de eremedaille in zilver, behorende bij de orde van Oranje-Nassau in zilver op de borst kon spelden.

De heren A. van Steenis, J. v. d. Mooren en J. de Moor, die alle drie ook konden terugzien op een lang dienstverband, werd een enveloppe met inhoud aangeboden door de voorzitter, terwijl de dames-echtgenoten een bloemenhulde gebracht werd.

De voorzitter van de personeelsvereniging, de heer H. Kroon, sloot de rij van feliciterende sprekers, waarbij hij in bijzondere mate wees op de prettige en goede sfeer, die, in het bedrijf heerst.

Tot slot van dit officiële gedeelte werd de chef kaasmakerij op het podium geroepen en hier was het de directeur, die nog een complimenterend woord sprak over het verheugende feit, dat het de fabriek gelukt was in drie achtereenvolgende jaren de, gouden medaille voor kaas te winnen, op de nationale tentoonstelling van de Zuivelbond in Den Haag. Een groot aandeel in dit succes komt op rekening van heer Kuipers, die de kaas met bijna moederlijke zorg tot het laatste uur voor ze de fabriek uit ging had behandeld. Het record ligt nog op vier achtereenvolgende jaren. Misschien dat het in de toekomst „*de Linge*” nog eens zal gelukken dit record te breken.

Na dit officiële gedeelte volgde een feestelijk samenzijn en het waren André Meurs en Annie de Reuver, een parkietenshow en een rolschaatsnummer, die het geheel tot een geslaagde avond maakte.

1961 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 06-02-1961

ook in MAP Genderen / Nieuwendijk

Gaan zuivelfabrieken van Arkel, Nieuwendijk en Genderen combineren ?

De regelmatige stijging in de aanvoer van melk maakt het voor iedere zuivelfabriek noodzakelijk zich er op te bezinnen, of zij de te verwachten aanvoer zal kunnen blijven verwerken. Ieder jaar loopt het aantal aangevoerde kilogrammen melk op en deze stijging zal, zoals de vooruitzichten zijn, voorlopig niet ophouden, mede door de inbrenging van de ruilverkavelingsgebieden.

Steeds zijn de fabrieken bezig met het maken van uitbreidingen, welke grote investeringen met zich brengen.

- De fabrieken in Arkel, Nieuwendijk en Genderen zitten met deze zelfde moeilijkheden

Het doel van elke fabriek is immers, de melk zo goedkoop mogelijk te verwerken. Gebleken is nu, dat dit goedkoper kan, als de fabrieken meer melk te verwerken krijgen.

Men noemt tegenwoordig 30 miljoen kg melk per fabriek als een zeer gunstige aanvoer.

Overall in de gehele wereld constateert men, dat er een concentratie van kleine bedrijven optreedt om de kosten te kunnen drukken. Het is dan ook wel interessant te vernemen, dat in Nederland het aantal coöp, zuivelfabrieken, waarvan er direct na de laatste wereldoorlog 431 werden geteld, door concentratie is teruggelopen tot 361 in het vorige jaar.

Deze overwegingen hebben er toe geleid, dat de besturen van de genoemde 3 fabrieken, die immers met dezelfde problemen zitten, met elkaar van gedachten zijn gaan wisselen, echter niet, dan nadat zij intern in hun verenigingen de leden hadden gepolst over een eventuele samenwerking.

Dit nu is in het Land van Heusden en Altena⁸ gebeurd op z.g. praatavonden, die gehouden werden op verschillende plaatsen in dit gebied met kleine groepen van de leden.

Afgaande op de stemming van die avonden, bleek het klimaat voor samenwerking gunstig.

Al eerder was op de ledenvergadering van „*De Linge*” te Arkel gebleken, dat men het in het algemeen verstandig zou vinden, om de mogelijkheid van een nauwere samenwerking tussen de fabrieken onderling te onderzoeken.

Niettemin zullen ook door deze vereniging dergelijke praatavonden zeer binnenkort worden georganiseerd. Verwacht mag worden, dat ook onder de leden van deze fabriek de stemming gunstig is.

Naar aanleiding hiervan zijn de besturen van de 3 fabrieken zich aan het beraden op een mogelijkheid hun bedrijven te sluiten en gezamenlijk een nieuw bedrijf te stichten en te exploiteren, waar in de melk van alle leveranciers zal worden verwerkt.

Het zal duidelijk zijn, dat dit niet van vandaag op morgen te verweentlijken is en dat hierover nog al wat zal moeten worden gestudeerd en gepraat. Daartoe heeft men een werkcommissie in het leven geroepen bestaande uit de voorzitters en ondervoorzitters der 3 verenigingen, de directeurs van hun fabrieken en de secretaris van de Zuid. Hollandsche Zuivelbond.

---

⁸ Land van Heusden en Altena heeft twee zuivelfabriek, Genderen (10 mln.) en Nieuwendijk (13 mln. - *schatting*) Ondanks hun ligging in Noord-Brabant waren ze georiënteerd op Zuid-Holland.....en dus ook lid van de Z.H.Z.

Deze commissie is op 1 februari met haar werkzaamheden gestart. Op een belangrijke vraag, waar de fabriek precies zal komen te staan, kan nog geen antwoord worden gegeven, daar dit in hoge mate afhangt van de aanvoer van de melk, die natuurlijk zo economisch mogelijk moet worden geregeld.

Wel mag men aannemen, dat het bedrijf t.z.t. ten zuiden van de Merwede zal worden gevestigd. Het hoeft wel geen nader betoog, dat een dergelijk samengaan alleen mogelijk is, nu de nieuwe brug over de Merwede er is.

De plannen, waarmee de commissie t.z.t. zal komen, zullen uiteraard eerst aan de ledenvergaderingen worden voorgelegd, die ze moeten goedkeuren.

Het ware te hopen, dat de ledenvergaderingen van de 3 fabrieken t.z.t. de conclusie, waar de commissie mee zal komen, zullen aanvaarden.⁹

9 Deze gesprekken zijn wat betreft *De Linge* op niets uitgelopen. Genderen en Nieuwendijk fuseerde in 1962 wel. Ze gaan verder onder de naam *Land van Heusden en Altena*. Nieuwendijk sluit in 1963 en Genderen in 1992. Opmerking; na het opstappen van de directeur van Nieuwendijk, begin 1957, werden beide fabrieken geleid door één directeur, G. Weening van Genderen.....

1962 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 02-05-1962;

Gaat zuivelfabriek uit Arkel weg ?

Concentratie met fabriek te Giessenburg in onderzoek

Voor een goed bezette *Roxy-zaal* te Gorinchem opende voorzitter A. C. Vermeulen donderdagavond de algemene ledenvergadering van de C.Z. „*de Linge*” te Arkel. Hij memoreerde in zijn openingswoord de achterstand, welke de veehouders oplopen bij de stijgende welvaart, zowel economisch als op sociaal terrein. Een dalend inkomen tengevolge van een steeds lager wordende melkprijs gaat gepaard met stijgende kosten, terwijl de sociale verbeteringen, welke een groot deel van het Nederlandse volk ten deel vallen, zoals verkorte arbeidstijd, vrije weekeinde, vakantie enz. aan hen voorbij gaan. Dit is een maatschappelijke degradatie, welke moeilijk te verbeteren is.

Wat de gang van zaken in het bedrijf betreft, kon hij meedelen, dat vooral de personeelsbezetting nog steeds een probleem vormt. De woningvoorziening speelt hierbij een belangrijke rol. De melkaanvoer over het afgelopen jaar was iets lager dan in het voorafgaande. De voornaamste oorzaak is de ruilverkavelingsactiviteit, welke in het werkgebied gaande is. Er wordt hiervoor vrij veel grasland voorlopig onttrokken aan de melkproductie. Dit is echter een tijdelijk verschijnsel, dat ongetwijfeld gevolgd zal worden door een hogere melkopbrengst.

De directeur, de heer J. Pakker, behandelde vervolgens het technische en financiële aspect van het bedrijf. De balanspositie is gezond, de inventaris flink op peil en de afschrijvingen behoorlijk. De methode van kaasbereiding bevindt zich echter in een snelle technische ontwikkeling. Vooral de door het Nizo ontwikkelde methode biedt goede vooruitzichten en betekent een revolutie in de kaasbereiding. Ook de zuivelindustrie zal zich moeten aanpassen aan de verkorte werktijden en vrije zaterdagen.

Hoewel dil nooit volledig te verwerklijken zal zijn, is het technisch mogelijk de productie op die dagen te stoppen. Het betekent echter een aanpassing voor wat betreft de opslag en productiecapaciteit.

Een belangrijk punt van de vergadering was de mededeling, dat in onderzoek is de mogelijkheid tot concentratie met de zuivelfabriek te Giessenburg. **Er zijn al enkele andere plannen tot concentratie geweest, welke echter al in het aanvangsstadium mislukten.**

Wanneer voldoende gegevens bekend zijn, zal in een speciaal daarvoor te beleggen algemene ledenvergadering deze zaken aan de orde worden gesteld.

De tegenwoordige technische ontwikkeling gaat in de richting van grotere eenheden. De ervaring, opgedaan vooral bij de voorafgaande mislukkingen, heeft echter geleerd, dat niet alleen de materiële belangen een rol spelen, De organisatorische en de menselijke factoren kan men „gelukkig” niet op een rekenmachine verwerken. Een eventuele concentratie zal echter wel tot gevolg hebben, dat het bedrijf in Arkel wordt opgeheven.

Het is dus een belangrijke beslissing, waarvoor de leden zicht te zijner tijd gesteld zullen zien.

1963 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 16/01/1963

Jaarvergadering Volksonderwijs.
Maandagavond hield de afd. Volksonderwijs in het Centrum haar jaarvergadering.

Na afloop van het huishoudelijk gedeelte draaide de heer Evers o.m. een door hem zelf opgenomen film van de Arkelse Coöp. Zuivelfabriek „De Linge”.

Nieuwsblad (voor Gorinchem, 05/04/1963; p. 1/16

„Zuivelfabriek „de Linge” voor Arkel behouden

Op de deze week gehouden ledenvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „de Linge” is met grote meerderheid van stemmen besloten de fabriek in Arkel te handhaven. Reeds enkele jaren zijn er besprekingen gevoerd over concentratie of fusie met andere bedrijven, wat tot gevolg zou hebben, dat het bedrijf in Arkel zou worden opgeheven. De leden hebben dit nu positief afgewezen en besloten het bedrijf in Arkel uit te breiden.

Betaling van melk naar kwaliteit

Reeds in het begin van deze eeuw gingen enkele fabrieken er toe over de melk aan de veehouders naar kwaliteit uit te betalen. Aldus de heer **ir. H. J. Huisman**, rijksconsulent voor de consumptiemelk, onlangs voor de microfoon.

De bedoeling daarvan was natuurlijk de beschikking te verkrijgen over betere kwaliteit grondstof voor zuivelproducten. Veel effect leverde dit echter niet op. De veehouders, die wegens afleveren van melk van onvoldoende kwaliteit werden gekort op de melkprijs, gingen hun melk leveren aan een andere fabriek, die de kwaliteitskorting niet toepaste. Zo bleef de bestaande toestand voortduren, ondanks het verlangen van velen om tot kwaliteitsverbetering te geraken.

Op 5 maart 1933, midden in de crisis van de dertiger jaren, werd op aandrang van de toenmalige minister van landbouw, in een gebied in het Westen, omvattende 18.000 melkveehoudersbedrijven, een kwaliteitsregeling voor boeremelk ingevoerd. Bij de toen geldende melkprijs van ongeveer 5 cent per liter werd voor eerste klas melk een premie verstrekt van $\frac{1}{4}$ cent, terwijl voor derde klas een korting van $\frac{1}{4}$ cent in rekening werd gebracht. Tussen eerste en derde klas ontstond zodoende een prijsverschil van $\frac{1}{2}$ cent, hetgeen neerkwam op 10% van de melkprijs. Bij de huidige melkprijzen zou dat dus neerkomen op een verschil van 3 cent per liter.

Het resultaat van deze kwaliteitskorting was verrassend. In luttele jaren tijds ging de kwaliteit van de aangevoerde melk met sprongen omhoog. De regeling in West Nederland, dat vóór 1933 als het allerslechtste melkwinningsgebied bekend stond, heeft er toe geleid, dat het gebied zich nu kan meten met de allerbeste gebieden, waar ook in Europa.

Slechte melk fnuikt de goede

Nog steeds echter moet ondanks deze enorme vooruitgang, ongeveer 10% van de melk in de derde klasse worden ingedeeld. Deze 10%, is voor een groot deel afkomstig van bedrijven, die elke kwaliteitskorting blijkbaar aan hun laars lappen, Intussen is dit tiende deel fnuikend voor de rest. Zolang geen mogelijkheid bestaat, dergelijke melk afzonderlijk te ontvangen en te verwerken, eventueel te weigeren, kan ze in de fabriek veel schade berokkenen. Strengere maatregelen tegen dergelijke onwillige veehouders zullen niet uit kunnen blijven. De uitvoering van het onderzoek werd en wordt ook thans nog in West Nederland uitgevoerd door melkcontrolestations, neutrale instellingen tussen boer en fabriek. Beide partijen zijn met deze regeling steeds content gebleken.

Adviescommissie aan het werk

Deze resultaten in het Westen bleven niet onopgemerkt. Het gevolg van een en ander was, dat in 1957 door de gezamenlijke organisaties, naast de in het Westen bestaande *Stichting voor Melkhygiëne* en een melkcontrolestation te Arnhem, in de rest van het land een achttal zgn. regionale organen werd opgericht, dat met het toezicht op de uitvoering van betaling naar kwaliteit zou worden belast. In tegenstelling tot West Nederland geschiedt het kwaliteitsonderzoek in het algemeen niet door melkcontrolestations, maar door de melkfabrieken zelf, onder controle van de regionale organen. Als overkoepelende instantie over alle regionale organen werd opgericht het *Centraal Orgaan voor Melkhygiëne*, dat algemene richtlijnen opstelt, met het doel uiteindelijk een uniforme regeling voor het gehele land te verkrijgen.

Thans kan worden gezegd, dat in het algemeen genomen, resultaten niet zijn uitgebleven. Allereerste is de kwaliteit van de aangevoerde melk aanzienlijk vooruitgegaan.

Een bezwaar van deze vrijwillige regeling blijkt thans te zijn, dat niet alle fabrieken meedoen. Er ontbreekt dus iets aan de regeling, nl. het sluitstuk waardoor de thans nog niet deelnemende fabrieken zouden kunnen worden genoopt, de kwaliteitsbetaling te aanvaarden.

Teneinde daartoe te geraken heeft de directeur-generaal van de landbouw zeer kort geleden een commissie ingesteld voor advies omtrent het meest doeltreffende middel. Het zou geen verwondering wekken als het advies erop zou neerkomen, dat geen toeslag uit het L.E.F. wordt betaald aan veehouders, van wie de melk niet naar kwaliteit wordt betaald.

Reinigen en koelen

Het winnen van melk van goede kwaliteit is niet moeilijk als maar enkele belangrijke voorzorgen in acht worden genomen. Van veel betekenis bijv. is dat alle melkgerei volkomen gaaf is en goed wordt gereinigd. Vooral aan dit laatste ontbreekt nog al eens wat. Het reinigen van melkmachines is geen eenvoudige opgave, doch als de richtlijnen in acht worden genomen, die daartoe door de *Centrale Melkmachine Commissie* zijn verstrekt, kan men welhaast zeker zijn van goed resultaat. Van veel belang is daarbij, dat alle rubberonderdelen tijdig worden vernieuwd, ook al lijken ze op het oog volmaakt goed. Vervang daarom de rubbertepelvoeringen elke drie maanden.

Worden ze te lang gebruikt, dan verliezen ze niet alleen hun veerkracht, waardoor ze niet goed meer functioneren, doch er ontstaan haarscheurtjes, die een broeinest voor bacteriën vormen. Vooral ook dient alle melkgerei direkt na het melken te worden omgespoeld met koud water, om aanhangende melkdelen te verwijderen. Gebeurt dit niet, dan ontstaat gemakkelijk aanslag van melksteen, die heel moeilijk kan worden verwijderd.

Het euvel, dat blijkbaar hand over hand toeneemt, is het laten rondslingeren in het land van melkimmers en teemsen gedurende de weideperiode. Het melkgerei komt in deze gevallen blijkbaar de hele zomer niet thuis en het schoonmaken beperkt zich hoogstens tot omspoelen met slootwater. Deze verregaande achteloosheid moet wel heel sterk worden veroordeeld. Ze is hoogst schadelijk voor de kwaliteit van de melk en tikt getuigt niet van verantwoordelijkheid tegenover de gemeenschap.

Een ander belangrijke voorwaarde is het koelen van de melk, vooral in het voor- en najaar als de buitentemperaturen nog vrij hoog zijn en de melk slechts éénmaal per dag wordt opgehaald. Het koelen van de avondmelk is dan beslist noodzakelijk en het behoeft weinig moeite en geldt te kosten. Er is momenteel voldoende keuze uit diverse koelsystemen en ze behoeven echt niet duur te zijn om hun werk goed te doen.

1964 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 27-05-1964

Ledenvergadering Coöp Zuivelfabriek „De Linge” Arkel.

Dezer dagen hield de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel haar ledenvergadering in het verenigingsgebouw te Herwijnen. De voorz., de heer A. C. Vermeulen, kon gewagen van een goede opkomst, er waren ± 150 leden aanwezig.

Hij releveerde in zijn openingswoord de slechte uitkomsten van de veehouderij in het afgelopen jaar en toonde zich teleurgesteld in de onlangs vastgestelde richtprijs van 31 ct. Hij kon echter gunstige resultaten mededelen over de uitkomsten van het bedrijf. Er is een nabetaling gedaan van $f 1.40 + f 0,25$ per 100 kg melk, terwijl er behoorlijk is afgeschreven.

De directeur, de heer Bakker, gaf vervolgens een toelichting op de balans en exploitatierekening over 1963 en deed daarna mededelingen over de gang van zaken aan het bedrijf. De inventaris van de botermakerij wordt geheel gemoderniseerd terwijl nog gewacht wordt op de bouwvergunning voor de uitbreiding van de kaasafdeling.

Bij de verkiezingen werd de heer Vermeulen met grote meerderheid herkozen, terwijl in de plaats van de heer De Gier, die zich wegens het bereiken van de 70-jarige leeftijd niet herkiesbaar stelde, werd benoemd de heer A. F. v. Heuckelum te Haaften.

De heer C. Duizer te Arkel werd herkozen als commissaris. De voorzitter dankte de heer De Gier voor zijn bewezen diensten aan „De Linge” waarna de heer De Gier nog even het feit momoreerde, dat de heer Vermeulen onlangs 25 jaar als voorzitter opgetreden is. Hij dankte voorts voor de aangename sfeer op de vergaderingen van „De Linge”, welke hij steeds met plezier bezocht heeft.

Aan de heer C. de Ruiten werd door de voorzitter de medaille met oorkonde van de Kon. Ned. Zuivelbond uitgereikt voor zijn onlangs bereikt 25jarig dienstjubileum.

Na een geanimeerde rondvraag sloot de voorzitter deze goed bezochte en in alle opzichten geslaagde vergadering.

1965 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 19-05-1965

Coöperatieve zuivelfabriek „De Linge” had gunstig jaar

De algemene ledenvergadering die de C.Z. „De Linge” deze week in *Odina* hield werd door 136 leden bezocht.

In zijn openingswoord memoreerde voorzitter A. C. Vermeulen de gunstige weersomstandigheden van het afgelopen jaar, waardoor het de veehouders mogelijk is geweest, goed en voldoende gras en hooi te winnen. Hij uitte o.m. zijn teleurstelling over de te lage vaststelling van de richtprijs voor melk, waardoor opnieuw is gebleken, dat men de boer niet mee laat profiteren van de verhoogde welvaart en het alleen mogelijk is door hard en lang te werken enigszins aan zijn trekken te komen. Dit is grove onbillijkheid ten opzichte van velen, die korter gaan werken en hun inkomen zien stijgen. Voor velen in de veehouderij is een 7-daagse werkweek oog een gewone zaak en is vakantie een ongekende luxe. Dit zijn niet te billijke onrechtvaardigheden.

Hij sprak voorts zijn voldoening uit over de resultaten van het bedrijf over het afgelopen jaar. De balans- en exploitatierekening over 1964 werden vervolgens toegelicht door de directeur, de heer J. Bakker. De balans vertoonde een gezond beeld, terwijl naast een flinke nabetaling een bedrag van ruim f92.000,- kon worden afgeschreven.

Een dwingende eis is door te gaan met modernisering van het bedrijf en zoveel als mogelijk is te automatiseren en te mechaniseren.

Overigens worden deze zaken sterk geremd door het (te) lange wachten op bouwvergunningen. Men belet op deze wijze het bedrijfsleven de produktiviteit op te voeren, een zaak, waar men tegelijk op aandringt.

Afgezien van de lange wachttijden wordt men volkomen in het onzekere gelaten hoe lang de wachttijd ongeveer duurt.

Bovendien is de schaarste vooral van vakbekwaam personeel fnuikend voor een optimale bedrijfsresultaat en dit remt in hoge mate de opvoering van de produktiviteit.

Een teken aan de wand voor de mentaliteit is voorts het gemak, waarmee sommige mensen misbruik maken van de situatie, door, ondanks de gemaakte afspraken, elders te gaan werken.

De overheid heeft steeds, en onlangs weer opnieuw, een beroep gedaan op het bedrijfsleven om mee te helpen aan de bouw en het financieren van woningen. Als dank hiervoor wordt men geconfronteerd met dit onverantwoorde gedrag, waardoor men ; t bedrijf en de gemeenten voor de moeilijkheden laat opdraaien.

De balans- en exploitatierekening worden voorts zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Een voorstel tot grondruil met de gemeente Arkel werd goedgekeurd.

In de vacature voor het bestuur werd herkozen de heer H. de Bruijn te Vuren. In de vacature voor commissaris werd gekozen de heer C. M. v.d. Berg te Leerdam.

Het voorstel tot statutenwijziging, hetwelk vervolgens aan de orde kwam, werd toegelicht, maar kon niet in stemming worden gebracht, daar het vereiste aantal leden niet aanwezig was.

Hiervoor zal een nieuwe vergadering op 21 mei worden gehouden.

Door het vergevorderde uur was er voor de rondvraag weinig belangstelling en kon de voorzitter deze goed bezette en geslaagde vergadering sluiten.

Gymnastiekdemonstratie

ARKEL — Ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan van de Turnkring Gorinchem en Omstreken worden er in de kring een viertal demonstraties gegeven. Een hiervan is gepland te Arkel op vrijdagavond 2 juli. Behalve de Gymnastiekvereniging Omos nemen er groepen van O.K.K. en Raptim uit Gorinchem en Sparta en Voorwaarts uit Leerdam aan deel. Vooraf zullen de deelnemende verenigingen (Omos met al haar leden en afdelingen volledig) een mars door het dorp maken, waarna de demonstraties op het waardje voor de zuivelfabriek plaatsvinden.

Op het 'waardje' van de zuivelfabriek gebeurde vaak wat!

Ereprijs voor de Coöp. Zuivelfabriek „de Linge”

ARKEL — Dat er ook zeer goede kaas geproduceerd kan worden, bewees de C.Z. „de Linge” die de hoogste prijs met 98 punten behaalde met haar ingezonden Goudse kaas op de GOVEKA te Gouda.

Fabrieken uit het gehele land hadden kaas naar Gouda ingezonden in verband met het derde lustrum van de GOVEKA.

De tweede prijs met 96 punten was voor de C.Z. „de Dongeradeelen” te Morra, Lieessens (Fr.).

1966 Arkel

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 19-09-1966;

Zuivelfabriek „De Linge” Arkel bestond vijftig jaar

ARKEL - De bekende zuivelfabriek „De Linge” bestond dezer dagen vijftig jaar en dit feest heeft men niet onopgemerkt voorbij willen laten gaan. Zo werd er aan het begin van deze maand in gebouw „Odina” een receptie gehouden, die bezocht werd door vertegenwoordigers van fabrieken uit de streek, afdelingen van maatschappijen van Landbouw, plattelandsvrouwen, zakenrelaties, enz.

Gesproken werd onder meer door de heren M. ‘t Lam, namens het gemeentebestuur en F. v.d. Berg namens de *Kon. Ned. Zuivelbond* en de *Zuid-Hollandse Zuivelbond*.

Feestavond

Enkele dagen later werd er in „De Nieuwe Doelen” te Gorcum een feestavond gegeven voor leden, leveranciers en personeel met echtgenotes. Op dit feest waren ongeveer 500 personen aanwezig.

De avond werd verzorgd door het gezelschap Tedman de Vries uit Leeuwarden met een muzikale komedie. Dit programma viel buitengewoon in de smaak.

Namens de leden werd door de heer Schreuders een jubileumgeschenk aangeboden, bestaande uit de naam en het handelsmerk in neonletters, die op de gevel komen en een fraaie klok voor de directiekamer.

Door de heer De Voogt werd namens het personeel een medaillekast aangeboden.

Voorzitter A. C. Vermeulen dankte namens het bestuur voor de aangeboden geschenken, waarna hij deze goed geslaagde avond sloot.

Tenslotte bleef men nog enige tijd gezellig bijeen.

De oprichting

Het begon in de oude school te Kedichem, toen daar de eerste officiële vergadering van veehouders plaats vond om te komen tot een vereniging van Melkveeouders met het doel een coöperatieve zuivelfabriek te stichten. Op die vergadering gaven de eerste 41 leden zich op. Dit aantal is nu vanzelfsprekend vele malen verdubbeld.

De oorzaak van deze oprichting was een geschil, dat was ontstaan tussen de heren A. Kooy jr. te Kedichem en W. Roest te Gorinchem, over de melkprijs. De heer Kooy heeft toen besprekingen gevoerd om te komen tot zelfverwerking van de melk van de boeren in deze streek in een coöperatieve zuivelfabriek.

Een voorlopig bestuur werd gevormd door de heren A. Kooy jr. te Kedichem, A. den Hartog te Hoog-blokland, Jac. van Beest te Spijk, C. van Seters te Gorinchem en Joh. de Klerk te Kedichem.

Het huis van de heer Snoek te Arkel werd aangekocht en het benodigde kapitaal werd begroot op f30.000,--. Elk lid zou deelnemen voor f 100,- per koe met directe storting van f20 en de rest aansprakelijk voor een lening van de toenmalige Coöp. Boerenleenbank te Gorinchem. In een tien dagen later gehouden vergadering werden de heren C. de Jong te Hoogblokland, H. B. Boote te Arkel en A. Verhaar te Kedichem als commissarissen benoemd. Enige tijd later werden de consumptiemelklevering aan Gorcum, de inrichting der fabriek, de inrichting van de boekhouding en de aansluiting bij de F.N.Z. besproken.

Hoewel de fabriek nog niet geheel klaar was, besloot men toch maar te beginnen in het huis van de heer Van Maurik te Arkel en zo begonnen de leden hun melk te leveren. Het is te begrijpen, dat tijdens deze wordingsgeschiedenis nog vele moeilijkheden overwonnen moesten worden, maar de moed werd niet verloren en alles is tot het einde goed gekomen.

De groei

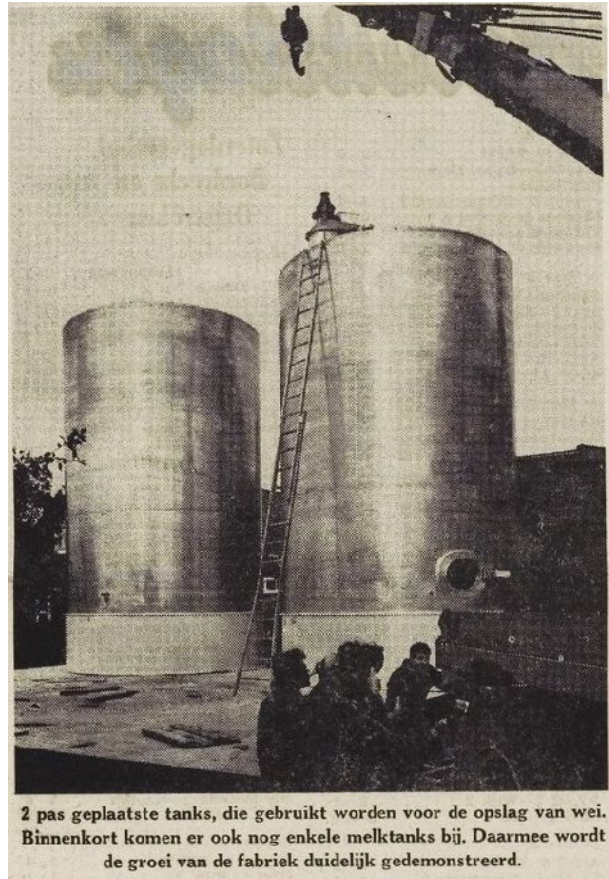
Onder het bewind van de heer Boersma verliep alles vrij kalm. In 1918 werd de heer Boersma opgevolgd door de heer J. Bikker doch in 1919 kwamen er grote financiële moeilijkheden, zodat men er over dacht de fabriek maar te verkopen. In dat jaar nam de heer Bikker ontslag en uit 68 sollicitanten werd de heer B. Schreuder uit Zutphen gekozen en hij kwam de directeursplaats bezetten.

Dank zij hard werken en doorzetten van de heer Schreuder kon men tot het einde der dertiger jaren, waarbij de concurrentie van de speculatieve fabrieken en de landbouwcrisis een grote rol speelden, het hoofd boven water houden.

Na het overlijden van de heer Kooy, werd tot voorzitter van het bestuur gekozen de heer A. C. Vermeulen te Kedichem, die dit nu nog is.

In 1939 vond een grondige sanering plaats van het bedrijf en toen gingen de zaken beter. De oorlog deed echt vele beslommingen rijzen, doch zonder de fabriek te verliezen, heeft het bestuur ook hieraan het hoofd kunnen bieden.

De jaren na de oorlog brachten al vrij spoedig weer melk en door het behalen van zeer behoorlijke resultaten was het toen mogelijk de zaak uit te breiden en veel te vernieuwen. Het ledental groeide aanmerkelijk. In 1955 ontving de fabriek haar melk voor 83,3% van haar leden. Op 1 mei 1955 kwam in de plaats van de heer Schreuder de heer J. Pakker als directeur van het bedrijf en deze is er nu nog.

Begin moeilijk

Vooral de begintijd is moeilijk geweest. Men kocht een woning aan de dijk en dat hield in, dat er in twee verdiepingen moest worden gewerkt en dat is uit bedrijfseconomisch opzicht voor de zuivel niet wenselijk. Om deze woning is in de loop der jaren de fabriek gegroeid. Het ontbrak toen aan deskundige voorlichting.

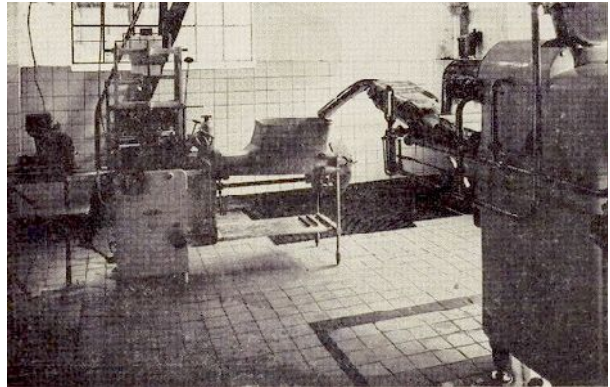
In de eerste jaren moest er dan ook met verlies gewerkt worden.

Na die eerste jaren steeg de melkaanvoer gestadigd en de technische leiding werd beter.

De afzet van de kaas gebeurt sinds 1939 via de coöp. verkoopafdeling van „*De Producent*” te Gouda. Sinds enkele jaren is er voor wat de melkinrichting betreft een samenwerking met de melkfabriek te Giessenbrug, waaruit dus de naam „Lisa” is voortgekomen, namelijk „De Linge” te Arkel en „*Samenwerking*” te Giessenburg. Deze geconcentreerde melkproductenbereiding geeft voor beide verenigingen voordelen en komt de melkproductenvoorziening in de streek ten goede.

Verbeteringen

In de loop der jaren zijn verschillende verbeteringen aangebracht en zijn er uitbreidingen gekomen. De nieuwste aanwinst is wel de boter-machine volgens het nieuwe systeem. De room komt er aan de ene kant in en aan de andere kant komt de boter er uit. Deze gaat dan in een verpakkemachine en aan het eind komt de boter er verpakt en wel uit te voorschijn. Een zeer indrukwekkende machine, die een uiterste hygiëne waarborgt.

Er zijn nog plannen voor de uitbreiding en modernisering van de kaasmakerij en daarvoor wordt reeds 2½ jaar op een bouwvergunning gewacht!

Een probleem is nog het melkontvangende bedrijf, evenals de aan bederf onderhevige grondstoffen. Daarom moet iedere dag melk worden ontvangen. Een vijfdaagse werkweek is dan ook moeilijk te realiseren. Dit zou alleen op te vangen zijn met grotere opslagruimte en een grote verwerkingscapaciteit.

Aangevoerde melk

Tot slot een overzicht van de in de loop der jaren aangevoerde melk.

Deze bedroeg in

1916 dus bij de oprichting 728.726 kg.

1920: 1.532.041 kg;

1930 4.237.733 kg;

1940: 6.018.060 kg;

1950: 8.112.597 kg;

1960: 11.769.444 kg;

1965 11.808.380 kg.

Daaruit blijkt wel, dat de fabriek nog steeds groeit en dat een uitbreiding dus werkelijk wel noodzakelijk is.

1967

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1967-12-01;

50 jaar lid Hollandse Maatschappij van Landbouw

A. C. VERMEULEN KRIJGT, GOUDEN MEDAILLE

GORINCHEM - Tijdens een ledenvergadering van de *Hollandse Maatschappij van Landbouw* afdeling Gorinchem, die woensdag in de Vijfheerenlanden te Gorinchem werd gehouden is de voorzitter van de afdeling Gorcum, de heer A. C. Vermeulen, gehuldigd wegens het 50-jarig lidmaatschap van de H. M. v. L. Dit gebeurde door de adjunct-secretaris van het hoofdbestuur, de heer J. Rozendaal. Tevens werd bij deze plechtigheid de heer Vermeulen de gouden medaille met oorkonde van de *Hollandse Maatschappij van Landbouw* overhandigd.

● De heer A. C. Vermeulen (rechts) ontvangt de gouden penning met de daarbij behorende oorkonde. Zijn echtgenote kijkt lachend toe.

„U heeft veel gedaan voor de landbouw en het organisatie-wezen”, aldus de heer Rozendaal, „u hebt altijd een grote activiteit aan de dag gelegd. Ook voor het oprichten van de jongerenorganisatie van de HMvL bent u een grote stimulans geweest. Kortom, u bent een cultuurdrager en een fakkeldrager voor deze streek”, zo zei de heer Rozendaal. Hij memoreerde verder hoe de kleine Anton als zoon van een onderwijzer uitgroeide tot een verdienstelijk lid en later tot een uitstekend voorzitter, die op nuchtere wijze leiding weet te geven aan zijn organisatie.

Reeds op 17-jarige leeftijd was de heer Vermeulen jeugdlid en in 1919 werkte hij mee aan de organisatie van een tentoonstelling en een concours-hippique. Bij de bestuursverkiezing in 1932 kreeg hij al... één stem. Toen hij in 1939 aangezocht werd voor de voorzittersfunctie weigerde hij, maar in 1945 werd de heer Vermeulen met 70 stemmen van 74 stemgerechtigden gekozen tot voorzitter. Een functie die hij nog steeds vervult.

BEZIGHEDEN

De jubilaris heeft ook nog andere bezigheden. Hij is namelijk voorzitter van de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge”, kringvoorzitter van de HMvL en lid van de pachtkamers. Verder is hij wethouder van Kedichem geweest en hoofdbestuurslid van de HMvL. Op keuringen van de paardenmarkten treedt hij nog steeds op als jurylid. Ook de *stichting Landbouwbelang Alblasserwaard – Vijfheerenlanden* en de *ruilverkaveling* zijn voor hem geen vreemde instellingen. Hij draagt er nog steeds zijn steentje aan bij.

„Wij hebben waardering voor uw werk”, aldus de heer Rozendaal tot de jubilaris, „het heeft u veel tijd en energie gekost. U bent een voorbeeld voor de jeugd en u hebt een rotsvast vertrouwen in uw organisatie. Wij hopen dan ook dat u met steun van uw vrouw aan uw zijde nog vele jaren uw krachten kunt geven aan onze organisatie”, zo besloot de heer Rozendaal zijn toespraak.

1968

Nieuwsblad (voor Garinchem en omstreken), 1968-02-05;

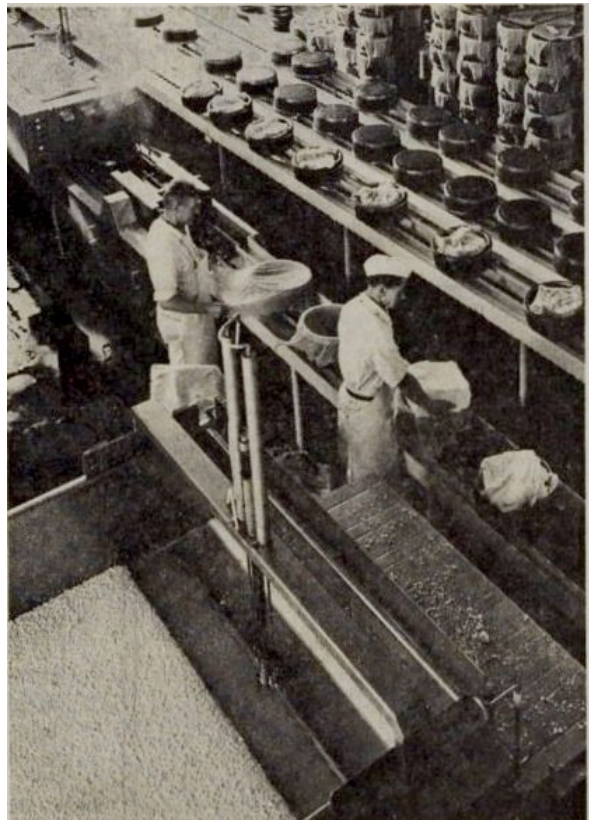
KAASMAKERIJ „LINGE” TE ARKEL UITGEBREID

ARKEL - De kaasmakerij van de Coöp. Zuivelfabriek „Linge” te Arkel heeft het laatste halve jaar een grote verandering ondergaan. Bijna vier jaar heeft men op de verbouwingsvergunning moeten wachten, maar toen die eenmaal afkwam, werden de plannen met spoed gerealiseerd.

Er was haast bij de uitbreiding, want de melkplas, die iedere dag verwerkt moest worden, steeg met het jaar. De totstandkoming van de „Tielerwaard” is daar niet vreemd aan.

Door de werkzaamheden voor de ruilverkaveling is de melkproductie teruggelopen tot 11½ miljoen kg, maar voor dit jaar wordt een productie verwacht van 15 miljoen kg.

Door de wisselende melkaanvoer is het zuivelbedrijf zeer inconstant. In een tijdvak van 9 januari tot 22 januari was b.v. de aanvoer 198.000 kg, maar in een zelfde periode van 15 tot 28 mei was die 740.000 kg.

Om hierop een machinepark en de personeelsbezetting te laten aansluiten en dan rendabel te laten zijn, is bijzonder moeilijk, vooral, wanneer men dan ook nog enige overcapaciteit wil hebben.

De vier oude vertinde kaasbakken van elk 4.000 liter zijn vervangen door twee roestvrij stalen bakken van elk 10.000 liter en een draineerbak van 80.000 liter.¹⁰

De wrongel en de wei komen uit de kaasbakken in de draineerbak terecht en daarna worden er blokken van 10 kg van gesneden. Als die in de vormen zijn gedaan, gaat alles onder de pers, die nu niet meer *met stenen* wordt verzwaard, maar met luchtdruk wordt geregeld.

Tot slot worden de kazen gepekeld en opgeslagen. Als de fabriek in vol bedrijf is hoopt men een dagcapaciteit van 80.000 liter te kunnen bereiken.

De Arkelse kaas slaat op de landelijke keuringen geen slecht figuur. In 15 jaar staat zij gemiddeld op de eerste plaats van de ranglijst, met vele gouden en zilveren medailles beloond.

---

¹⁰ Is te veel, drainagebak uit die tijd was hooguit 2 á 3000 liter – Inhoud wrongel + restwei, van één kaasbak (wringelbereider)

ARKEL — Onder buitengewoon goede weersomstandigheden werd de 12e Jongveedag te Arkel gehouden op het terrein van de Coöp. Zuivelfabriek „Linge”. De aanvoer van het vee was gelijk aan die van vorig jaar en naar het oordeel van de jury (de heren D. de Groot en D. Stuy te Hoornaar en P. Pons te Hoogvliet) was de kwaliteit heel goed. Er werden 46 eerste prijzen en 22 tweede prijzen uitgereikt. Het was daarom jammer, dat de belangstelling, vooral van de zijde der veehouders, wat te wensen overliet.

De bekens werden door burgemeester H. Scheffer uitgereikt. Verder was er medewerking van een geluidswagen voor omroep en muzikale opluistering.

De uitslagen waren als volgt: .....

1969

ARKEL De heer A. C. Vermeulen is benoemd tot erevoorzitter van de coöperatieve zuivelfabriek „De Linge” te Arkel. Hij was 43 jaar bestuurslid, waarvan 30 jaar voorzitter. Hij is nu als voorzitter afgetreden. De heren C. van de Berg uit Leerdam en A. Beers uit Noordeloos zijn in de beide vacatures benoemd. Twee nieuwe commissarissen zijn de heren A. de Groot uit Hoog-Blokland en L. de Bruijn uit Herwijnen.

1972

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1972-09-19; p. 3/12

Door goede prijs meer melk naar 'De Linge'

ARKEL - De goede resultaten van de Zuivelfabriek „Linge” te Arkel dringen zelfs door tot in de Bommelerwaard.

Aangetrokken door de goed uitbetaalde melkprijzen levert sinds het voorjaar een tiental veehouders uit de plaatsen Brakel, Poederrijen en omgeving de melk aan „Arkel”. Ook in de Tielerwaard, Ablasserwaard en Vijfheerenlanden is een aantal veehouders toegetreden.

Over de ontvangen melk over 1971 kon het bedrijf nog een nabetaling doen van 4½ ct. per kg geleverde melk. Deze verheugende mededelingen kon de voorzitter, de heer J. L. van Maaren, voorleggen aan de goed bezochte ledenvergadering op vrijdag 15 sept. te Arkel. Door deze toename zal de omzet in 1972 ca. 10 pct. hoger komen te liggen.

Een gunstige omstandigheid is, dat de meerdere melk zonder uitbreiding of investeringen opgevangen kan worden. Er is met de uitbreiding en vernieuwing in 1968 met deze omstandigheid rekening gehouden. De meerdere omzet betekent een betere bezettingsgraad van de apparatuur. In zijn mededelingen deelde de directeur, de heer J. Bakker, mee, dat er thans ca. 20 veehouders hun melk opslaan in boerderijtanks. Dit aantal zal in de komende jaren groter worden. Voor dit doel is een zg. rijdende melkontvangst (RMO.) aangeschaft, welke over enkele maanden in gebruik zal worden gesteld.

Over het jaar 1971 bleek, dat niet alleen een gunstige prijs aan de veehouders kon worden uitbetaald, maar dat bovendien maximaal kon worden afgeschreven. De hogere lasten tengevolge van de investeringen in 1968 zijn verleden tijd, we kunnen nog meer melk gebruiken, aldus de directeur.

1974

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1974-12-30

ook in MAP Bleskensgraaf

Coöp. Zuivelfabrieken Arkel en Bleskensgraaf wensen samen te werken¹¹

ARKEL - In het verleden zijn er verschillende besprekingen geweest en pogingen in het werk gesteld om te komen tot een samenwerking tussen twee of meer coöperatieve zuivelbedrijven in de streek.

Deze pogingen zijn alle gestrand op onvoldoende overeenstemming over diverse zaken. Thans zijn er besprekingen gaande van de C.Z. „*De Graafstroom*” te Bleskensgraaf met de C.Z. „*De Linge*” te Arkel over de mogelijkheden van een centrale verwerking van de melk te Bleskensgraaf.

De C.Z. „*De Linge*” te Arkel staat direct voor de investering van een nieuw pekellokaal. In de toekomst zal een vergroting van de kaasopslag zeker nodig zijn, terwijl men bovendien te maken zal krijgen met het zuiveren van het afvalwater, hetgeen een kostbare zaak is. Het bedrijf te Bleskensgraaf staat eveneens voor investeringen dienaangaande: pekellokaal en pakhuis. Beide bedrijven verkeren dus in dezelfde omstandigheden. Een gecombineerde investering en verwerking biedt op dit punt grote voordelen, waarbij ook beter gebruik kan worden gemaakt van de nieuwste technische ontwikkelingen.

Bleskensgraaf is in het bezit van een zuiveringsinstallatie, welke zonder extra kosten méér kan verwerken. Zo zijn er op technisch gebied nog meer voordelen.

Het geheel overziende zou het, gezien vanuit het boerenbelang, onverantwoord zijn deze mogelijkheden onbenut te laten of ze althans niet serieus te onderzoeken.

Bij de besturen en directies van beide bedrijven bestaat eenstemmigheid over de wenselijkheid van een eventuele samenwerking.

Besturen en directies hopen op de praatavonden de leden uitvoerig in te lichten over de stand van zaken, opdat in de ledenvergadering een verantwoord besluit kan worden genomen.

---

¹¹ Samenwerking / Fusie gaat niet door. Zie opmerking bij 1975 (ZHN.)

„De Linge-melk” naar „De Graafstroom”?¹²

Van een onzer verslaggevers

ARKEL - Zoals bekend is er een fusie op komst tussen de „Coöperatieve Melkinrichting en Zuivelfabriek *De Graafstroom*” te Bleskensgraaf en de „Coöperatieve Zuivelfabriek *De Linge*” te Arkel.

Het is de bedoeling dat de fabriek in Arkel wordt gesloten en dat de activiteiten door *De Graafstroom* worden overgenomen.

De vakbonden zijn ingelicht over de fusie, die zeer waarschijnlijk geen nadelige gevolgen voor het personeel zullen hebben. Alle twintig werknemers van *De Linge* kunnen in Bleskensgraaf werk krijgen.

Bij *De Linge* wordt alle twintig miljoen kilo melk, die jaarlijks wordt aangevoerd, verwerkt in de kaasmakerij. De aanvoer bij *De Graafstroom* bedraagt zo'n 47 miljoen kilo. Hiervan is dertig miljoen bestemd voor verwerking tot kaas en de rest is bestemd voor consumptiemelk, boter en andere zuivelproducten.

De nieuwe kaasmakerij (in totaal dus vijftig miljoen kilo) zal geheel in Bleskensgraaf worden geconcentreerd. Er waren twee belangrijke redenen waarom Arkel aan Bleskensgraaf heeft gezocht te gaan samenwerken.

In de eerste plaats is een mechanisatie van de kaasmakerij noodzakelijk. Het huidige systeem is bijzonder arbeidsintensief.

Door de samenvoeging van de twee kaassecties heeft een investeringsplan bijzonder aantrekkelijke kanten. De hoogst mogelijke graad van mechanisatie kan worden bereikt, waardoor de kwaliteit van de kazen zeker niet zal afnemen.

Maar de tweede reden is wellicht belangrijker: tot nu toe is het afvalwater in Arkel niet gezuiverd. Of er zou een dure zuiveringsinstallatie gebouwd moeten worden óf er zouden dure heffingen betaald moeten worden.

In Bleskensgraaf draait gedurende een paar jaar zo'n peperdure installatie, die op het ogenblik voor tweederde deel wordt benut. „Arkel” kan daar dan nog goed bij.

Uiteraard zal bij *De Graafstroom* een nieuwe kaasmakerij gebouwd moeten worden, maar daarmee kan pas worden begonnen indien de leden van beide coöperaties met de fusie zullen instemmen. Verwacht wordt dat dit geen problemen zal opleveren.

In april/mei kan deze procedure, nadat er diverse voorlichtingsbijeenkomsten zijn geweest, worden afgerond en in begin 1976 hoopt *De Graafstroom* met de nieuwe kaasmakerij van start te kunnen gaan.

Doordat de aanvoerkosten van de melk uit het gebied van *De Linge* erg hoog zullen zijn, zullen diverse veehouders over moeten stappen op het gebruik van zgn. „tankmelk”. In koeltanks kan de melk worden opgeslagen en die melk kan dan veel gemakkelijker naar Bleskensgraaf worden vervoerd dan met de melkbussen.

---

¹² Deze fusie ging niet door. Eind 1979 gaat *De Linge* samen met de zuivelfabriek uit *De Giessen* te Peursum (ZHN.)

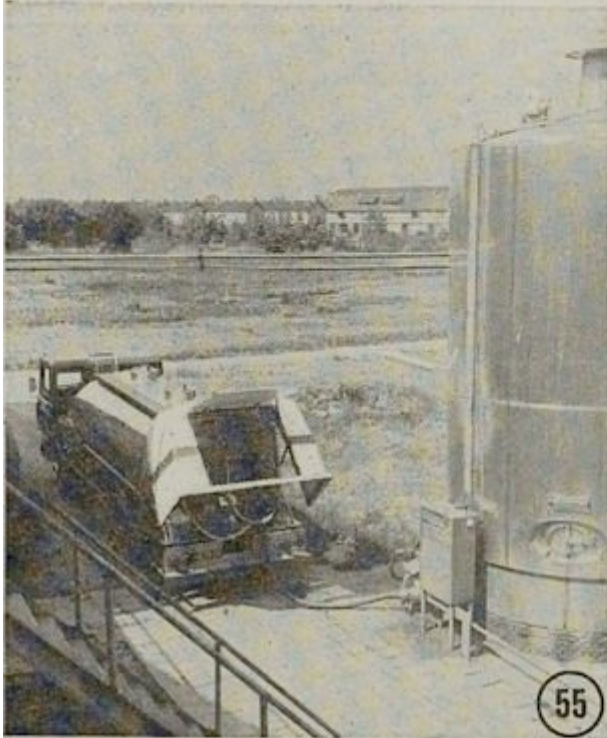
Bij De Graafstroom zullen nog enkele grote tanks moeten worden gebouwd om de aanvoer van deze twintig miljoen kilo extra melk te kunnen verwerken. De doorgevoerde mechanisatie van de .kaasmakerij zal in de toekomst wellicht de 475 bij De Graafstroom en zo'n 200 bij De Linge aangesloten veehouders ten goede komen.

Om een indruk te geven van het huidige arbeidsintensieve werk: alle 300.000 kazen, die jaarlijks worden gemaakt, moeten kaas voor kaas door mensenhanden worden gedraaid. Dergelijke handelingen zullen na de mechanisatie niet meer nodig zijn.

Doordat de kaasmakerij thans onderbezet is en er mensen met pensioen gaan, zullen er ook in Bleskensgraaf geen ontslagen vallen.

Bovendien verwacht De .Graafstroom dat de groei van de laatste jaren kan worden voortgezet; er is ruimte voor verwerking van zo'n honderd miljoen kilo melk.

Enorme produktie-stijgingen bij Coöp. Zuivelfabriek „Linge”

Van onze speciale verslaggever C. C. TE BRAAK

Al van oudsher staat ons land bekend om zijn zuivelproduktie, niet alleen wat de hoeveelheid maar ook wat de kwaliteit betreft. Eeuwenlang was de bereiding van de bekende zuivelprodukten: boter en kaas een huisnijverheid, die op de boerderij werd uitgeoefend maar reeds in de vorige eeuw en vooral in het begin van deze eeuw, toen de coöperatieve gedachte begon te groeien, zijn overal in het land de fabrieken verzezen, die toen doorgaans nog „stoomzuivelfabriek” werden genoemd. Die fabrieken ontlastten de boeren en vooral hun vrouwen van veel werk en zorgden er bovendien voor, dat ze voor hun melk een behoorlijke prijs kregen.

STORMMAGTIGE GROEI

In Arkel was het in 1916, dat door een groep veehouders de Coöperatieve Zuivelfabriek „Linge” werd opgericht. Welke ontwikkeling deze coöperatie in bijna zestig jaren heeft beleefd, blijkt wel het best uit de jaar-totalen van de aangevoerde melk: was dat in 1916 nog 700.000 kg, in 1974 werden door rond 150 leden bijna 20 miljoen kg melk aangevoerd en voor dit jaar verwacht men een aanvoer van rond 21 miljoen kg. Opvallend is ook, hoe de kwaliteit van de melk in de loop van de jaren is gestegen. Het vetgehalte steeg van rond 3,2 pct in de vooroorlogse jaren tot 3,81 pct in 1974.

Van die melk wordt per jaar rond 2 miljoen kg kaas vervaardigd, terwijl de boterproduktie plm. 200.000 kg bedraagt.

TANK-VERVOER

Uiteraard heeft het bedrijf in de loop van de jaren ook een enorme technische ontwikkeling beleefd. De meest spectaculaire mag worden genoemd de ontwikkeling van de boerderij-tanks. Over enige tijd zal ongeveer de helft van de melk-aanvoer in tankwagens worden opgehaald.

Directeur van de Coöperatieve Zuivelfabriek „Linge” is de heer J. Bakker, die zelf zijn opleiding aan de middelbare zuivelschool heeft gehad. Hij wordt in het bedrijf geassisteerd door twintig medewerkers.

De gerede produkten van de fabriek vinden hun afzet in midden-Nederland, met name in de omgeving van Bodegraven en Woerden. De kaas en boter worden door het bedrijf zelf aan de groothandel afgeleverd. Dat de enorme toename van de melkaanvoer boven iedere verwachting is geweest, blijkt wel uit het feit, dat men genoodzaakt is om voor de daarmee verband houdende uitbreiding van de kaas-produktie verschillende voorzieningen te treffen. Onder meer is de inrichting van een nieuw pekellokaal en het toevoegen van een derde kaasbak noodzakelijk geworden.

Coöp. Zuivelfabriek

Schoolstraat 1

ARKEL

„Linge”

Telef. 01831-1201/2087

1976

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1976-06-02; p.2/20

Melkbedrijf *Nieuw Vredebest* te Vuren officieel geopend

VUREN - Het grote melkbedrijf aan de Leuvense Kweldijk te Vuren van de gebroeders Van Willigen heeft burgemeester mr. J. de Vries vrijdagmiddag officieel geopend. De belangstelling was bijzonder groot en na de toespraken heeft men het gehele bedrijf kunnen aanschouwen.

Burgemeester De Vries knipt het lint door, waarmede de toegang tot de melkstal met melkopslag was afgesloten.

In tegenwoordigheid van het voltallige college van B. en W. van Vuren met de gemeentesecretaris en zeer veel genodigden gaf de heer M. van Willigen een uiteenzetting hoe dit bedrijf tot stand is gekomen. Hij ging terug naar vader Dirk van Willigen, die in 1927 een nieuwe boerderij aan de Kweldijk, waar nog geen verharde wegen naar toe liepen, te stichten. Weliswaar lag de boerderij zeer geïsoleerd, maar midden tussen de landerijen. Zij werd voor 9.000,- gebouwd en kreeg de naam „*Vredebest*”.

In de dertiger jaren ging het niet florissant, maar daarna kwam toch de groei er in. In 1959 overleed de heer Dirk van Willigen plotseling en zijn zoons, namen het bedrijf over. De ruilverkaveling heeft zeer gunstig gewerkt voor hen.

De broers hadden tevens een aannemerij en hebben die nog. Vervolgens is de boerderij uit haar isolement gekomen, maar was wel verouderd. Vandaar, dat er nu een nieuw bedrijf is gekomen met de naam „Nieuw Vredebest”, dat 1½ jaar geleden is opgezet.

Hypermodern

Dierenarts K. van der Wal uit Gorinchem lichtte de vele moeilijkheden toe, die moesten worden overwonnen voor dit voor 200 stuks melkvee ingerichte bedrijf. Namens de dierenartsencombinatie Gorcum schonk hij een klok. Het hoofd van de Landbouwvoorlichtingsdienst ir. Luyendijk, haalde aan, dat dit bedrijf voorzien is van alle moderne dingen, waarbij zeer veel mechanisch gebeurt. De 200 koeien kunnen door vier mannen worden verzorgd en gemolken. De gemiddelde

melkproductie is verzesvoudigd. Door veredeling van de veestapel is deze aangepast aan de moderne stalinstallatie.

Geautomatiseerd

Burgemeester De Vries constateerde, dat zowel vader Dirk als de zoons Arie en Jan een vooruitziende blik hebben gehad. Het bedrijf heeft nu ruim 100 ha grond er omheen liggen.

In vergelijking met het grote bedrijf van Henny Heemskerk in deze zelfde gemeente, die een open loopstal heeft ingericht, wordt bij de gebroeders Van Willigen gewerkt met een ligboxenstal. De burgemeester meende, dat na enige tijd zal kunnen worden ervaren, welk systeem het beste werkt.

Nadat de burgemeester een oranje lint had doorgeknipt en de toegang tot het bedrijf daarmee Was geopend, maakte men er een rondgang doorheen.

De koeien, die nu in de wei lopen, komen op melktijd naar binnen, geleid door een gang van schrikdraad. Zij komen in verzamelafdelingen en gaan dan de melkstal binnen, waar er 16 tegelijk gemolken kunnen worden.

Voorts gaat de melk naar een grote koeltank om dan afgevoerd te worden naar de fabriek „De Linge” te Arkel.

Er zijn boxenstallen voor zeer jong vee, voor ouder jongvee, er is een kraamkamer en er is ,de grote ligboxenstal. Ook heeft men er zijn eigen stieren.

Kortom, het is een geweldig bedrijf, dat, zoals ir. Luyendijk het uitdrukte, welvaart en welzijn kan brengen. **Het kan ook tot overproduktie leiden, „maar die zal zichzelf wel corrigeren”, was zijn mening.**

1978

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1978-11-17; p. 2/12

Gunstig jaar voor Arkelse zuivelfabriek

ARKEL - De Coöperatieve Zuivelfabriek „*De Linge*” hield dezer dagen, onder grote publieke belangstelling, haar jaarvergadering.

Voorzitter L. J. van Maren memoreerde in zijn openingstoespraak dat de fabriek een qua omzet gunstig verlopen jaar achter de rug heeft. De aangevoerde melk was met meer dan twee miljoen kilogram gestegen en de produkten gingen grif van de hand.

Na deze korte nabeschouwing kwamen de balans en de exploitatierekening aan de orde. Na de behandeling werd alles zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Als bestuurslid werd herkozen de heer A. Boer te Noordeloos en als commissaris de heer A. Boom, eveneens uit Noordeloos. Beide heren namen hun herbenoemingen aan.

Hierna volgden de mededelingen en het jaarverslag van directeur J. Bakker. Hij benadrukte nog eens de moeilijkheid om de stijgende kosten in de hand te houden.

Door de groeiende melkaanvoer en goede afzet kon „*De Linge*” een melkprijs uitbetalen die uitsteekt boven alle andere prijzen in de streek. Door verdere automatisering moeten de onkosten de kop ingedrukt worden.

Verder werd er lang gediscussieerd over het al of niet in stand houden van de aanvoer van bus-senmelk. Daar driekwart van de aanvoer per tankvervoer geschiedt, is het busvervoer een aflopende zaak geworden.

Door de nog bestaande drie bussenritten in te krimpen tot twee en/of tot samenwerking te komen met andere fabrieken, is het misschien mogelijk om met dit soort vervoer door te gaan.

Verder vestigde de directeur de aandacht op de subsidieregeling voor kleinere melktanks.

Jubilaris bij zuivelfabriek

ARKEL – Voor de heer C. de Ruitter in Arkel was het maandag een feestelijke dag. In zijn woning aan de Pr. Beatrixstraat kreeg hij bezoek van burgemeester M. J. Bruin en de directie van de Coöp. Zuivelfabriek "Linge", bij welk bedrijf de heer De Ruitter veertig jaar in dienst was.

Burgemeester Bruin speldde de jubilaris de zilveren ere-medaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, op.

De heer De Ruitter kwam op 15-jarige leeftijd als jongste bediende op het kantoor van de zuivelfabriek. In de loop van de jaren heeft hij zich daar weten op te werken tot boekhouder.

Naast de koninklijke onderscheiding wachtte de jubilaris ook het ere-metaal

van de FNZ, de Federatie van Nederlandse Zuivelfabrieken. Binnenkort zal het bedrijf hem ook nog een geschenk aanbieden.

1980 ARKEL

Gorcumse courant, 1980-01-09;

Oprichting van „Beveco” b.v. zuivelindustrie

ARKEL - Na een jaar van voorlopige samenwerking hebben de Coöperatieve Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel en de Zuivelfabriek „De Giessen” B. V. te Giessenburg (Peursum) definitief besloten tot een gezamenlijke belangenbehartiging.

Voor dit doel is opgericht de Zuivelindustrie „BeVeCo” b.v. waarin „De Linge” te Arkel en „De Giessen” te Giessenburg in gelijke mate zullen deelnemen.

De ledenvergadering van C.Z. „De Linge” en de aandeelhoudersvergadering van „De Giessen” B.V. hebben hieraan met grote meerderheid hun goedkeuring gegeven.

De Technische reorganisatie is nog in studie.

De exploitatie van beide bedrijven is vanaf 23 december in handen van „BeVeCo” B.V. De directie van de nieuwe B.V. is opgedragen aan de huidige directeurs van „De Linge” en „De Giessen” respectievelijk de heren J. Bakker en J. H. G. Geltink.

Het personeel van beide bedrijven gaat mee over naar de nieuwe rechtspersoon.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1980-01-09; p. 2/14

FNV. Gesprek over problemen in de zuivel

GIESSENBURG - Vanavond wordt in gemeenschapshuis „De Til” te Giessenburg een gespreksavond gehouden van de Voedingsbond FNV, afdeling Giessenburg en Omstreken. Districtsbestuurder Wim van der Bremen zal daar een toelichting geven op de problemen in de zuivelindustrie.

Gezien de akties die de chauffeurs van de Melkunie op dit moment voeren: het te laat bezorgen van melk en melkprodukten aan voornamelijk supermarkten in Amsterdam en Rotterdam, wordt, wanneer de werkgevers niet over de brug komen, niet uitgesloten geacht, dat deze akties op breder vlak gaan spelen en naar andere bedrijven overslaan.

Tevens zal op deze avond gesproken worden over de fusie tussen De Linge te Arkel en Peursum in Giessenburg.

Zuivelfabriek weg uit Arkel ?

In het hoofdstuk Werkgelegenheid van de dezer dagen gepresenteerde gemeentebegroting voor Arkel laten burgemeester en wethouders de gemeenteraad weten, dat een „eventuele verplaatsing” van zuivelfabriek „*De Linge*” „niet een verplaatsing binnen Arkel” zal betreffen.

Het kollege schrijft over deze aangelegenheid het volgende:

„Vanwege de coöperatieve zuivelfabriek „*Linge*” werd ons bericht, dat met de zuivelfabriek „*De Giessen*” te Peursum (Giessenburg) een fusie is aangegaan. De exploitatie van beide bedrijven is in handen van de opgerichte „*BeVeCo*” B.V. „

„Men verdiept zich al lange tijd in de technische en organisatorische aspecten van deze fusie. Concentratie c.q. specialisatie van de produktie is daarbij een belangrijk facet. Bij deze overwegingen speelt uiteraard ook de vestigingsplaats in Arkel een rol. De exploitant meent dat een industriële vestiging, in de loop der jaren ingebouwd door de uitbreidingen, geen ideale situatie is. Hinder en irritatie over en weer zijn dan eigenlijk onontkoombaar. Bovendien zijn er beperkende bepalingen, die de continuïteit van het bedrijf aantasten. Verplaatsing van een bedrijf betekent echter kapitaalverlies, dat een grote nadelige invloed heeft op het rendement. Exploitant stelt, dat in voorkomende gevallen vergoedingen kunnen worden verstrekt, welke mede kunnen dienen voor herinvesteringen en verplaatsingskosten. Het zou en voor de gemeente en voor het bedrijf tot aanvaardbare oplossingen kunnen leiden. De gemeente zou de beschikking krijgen over een behoorlijke oppervlakte grond in het centrum van het dorp met bovendien een aanzienlijke verbetering in structurele zin. Tot zover de exploitant.”

„Ons college bleek uit nadere informatie, dat een eventuele verplaatsing van het bedrijf, niet een verplaatsing binnen Arkel zou betreffen, doch een combinatie met een ander bedrijf elders. Na ampel beraad hebben wij de verzoeker laten weten dat het niet mogelijk is van gemeentewege te subsidiëren in de kosten van een eventuele verplaatsing van het bedrijf buiten Arkel. Wij tekenden daarbij aan, dat wij uit een oogpunt van werkgelegenheid een vertrek uit Arkel ten zeerste zouden betreuren.

Alhoewel een en ander zich nog in het verkennende stadium verkeert, achten wij de belangrjkheid van dien aard dat u daarvan mededeling is gedaan”.

Ook 39-12-1931

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken)
10/02/1982; p. 6/12

Zuivelindustrie
"BeVeCo" B.V.

Zuivelindustrie "BeVeCo" B.V.
is een nog jonge onderneming
ontstaan uit zuivelfabriek "De
Giessen" B.V. en coöperatieve
zuivelfabriek "Linge" te Arkel.

Wegens uitbreiding en opbouw van onze activiteiten
zoeken wij een

BEDRIJFS- KONTROLEUR

Hij zal worden belast met het onderzoek van samen-
stelling en kwaliteit van melk en producten.

Hij zal in samenwerking met de bedrijfsleiding actie
moeten ondernemen om tot verdere verbetering en
beheersing te komen.

Voor deze functie hebben wij met name belangstel-
ling voor iemand die door wil groeien naar assistent
bedrijfschef. Praktische ervaring opdoen in enkele
productiefuncties zal daarom mede tot de taak beho-
ren.

Opleiding: M.L.S. met zuivelervaring of allround zuiv-
elvakman, eventueel met kaderopleiding.

In de naaste toekomst kan een woning aan de Gies-
sen worden vrijgemaakt.

Sollicitaties: Peursumseweg 117, 3381 KV Giessen-
burg, t.a.v. J. H. G. Geltink, directeur.

Beveco gaat op in *Melkunie Holland* Kaasfabriek *De Linge* Arkel gaat na 68 jaar dicht

ARDEL/PEURSUM

Melkunie Holland en Beveco BV hebben een principe-akkoord bereikt tot het aangaan van een onderlinge samenwerking. Hierdoor zal de kaasfabriek in Arkel worden gesloten.

Dit heeft voor de ongeveer veertien werknemers in Arkel verder geen gevolgen, zij gaan mee over.

De kaasfabriek „*De Linge*” in Arkel heeft de respectabele leeftijd van 68 jaar bereikt. Hij werd in 1916 gesticht.

In Beveco BV werkt verder samen kaasfabriek „*De Giessen*” te Giessenburg en daar zullen de Arkelse werknemers, volgens de heer Bakker van „*De Linge*”, bij ondergebracht worden.

De kaasproductie wordt dus alleen nog in Giessenburg voortgezet.

Melkunie-Holland zal, indien nodig kennis leveren ten behoeve van het productieproces te Giessenburg.

In het principe-akkoord is vastgelegd dat *Melkunie-Holland* een minderheidsdeelneming in Beveco zal verwerven. Verder treedt een meerjarig melkleveringscontract in werking. Melkunie-Holland verwerkt jaarlijks 1,4 miljard kilogram melk dat door circa 6500 veehouders wordt aangevoerd.

In de onderneming werken circa 3700 medewerkers. Bij Beveco voerden in 1982 ongeveer 325 veehouders circa 65 miljoen kilogram melk aan. Bij deze zuivelindustrie zijn 35 medewerkers werkzaam.

De werknemers van Beveco, de Centrale Ondernemingsraad van Melkunie-Holland en de werknemersorganisaties zijn over het principe-akkoord geïnformeerd.

Gemeente ‘*kan Arkelse melkfabriek niet aankopen*’

Belangrijkste agendapunt voor de vergadering van de gemeenteraad van Arkel volgende week dinsdagavond (vanaf half acht) is een voorstel van burgemeester en wethouders om niet over te gaan tot aankoop van het complex van zuivelfabriek „*De Linge*”.

In het preadvies daarover stellen zij onder meer: „Wij blijven benadrukken, dat - hoewel het jammer is dat de gemeente de betreffende grond niet ter beschikking zal krijgen - het financieel gezien geen haalbare zaak is de melkfabriek aan te kopen. Zoals uit het eerste financiële overzicht moge blijken, zou het meest gunstige resultaat bereikt kunnen worden, indien alles gesloopt en daarna het gehele terrein voor woningbouw wordt bestemd. Dit zal echter een flinke vertraging voor het plan *Tussen de Dijken* betekenen en derhalve zal daar een aanmerkelijk renteverlies worden geleden.

De zeer hoge lasten zullen via verhoging van de belastingtarieven moeten worden opgebracht door de inwoners van de gemeente. Voor het stichtingsbestuur *Odina* houdt dit voorstel in, dat zij - nu alle goedkeuringen ontvangen zijn - verder kunnen werken aan de renovatie van hun gebouw.”

1989 Arkel

Nieuwsblad Merwepost, 27/12/1989; p. 3/22

ARKEL — Begin 1989 heeft H.J. van Hoogdalem geheel zelfstandig een offset-drukkerij voortgezet in de voormalige kaasmakerij van de vroege zuivelfabriek De Linge aan de Prinses Margrietstraat 17 in Arkel.

Bijlagen

Bijlage-1   **algemeen: Bond van melkveehouders**

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1918-02-10; p.1/4

In de groote zaal van der Dierentuin te Den Haag zijn Woensdag de Melkveehouders - de zoetboeren, die kun melk niet verwerken tot boter of kas, maar haar versch aan den stedeling leveren - uit Noord- en Zuidholland, Utrecht er Gelderland saamgekomen om te protesteeren tegen de maatregelen en prijszetting van de regeering, waardoor de zoetboer hoe langer hoe meer achteruitgaat.

De Volgende motie werd in stemming gebracht en aangenomen.

Gehoord, de besprekingen over de vele er velerlei grieven en onnoodige kwellingen, waaraan de boeren in 't algemeen blootstaan;

Gezien den veel te lager melkprijs voor den producent; het geheel ontbreken van een goede regeling bij de pulp distributie en de voor ons zeer schadelijke aflevering van die pulp door H.H. suikerfabriekanten ; de onoordeelkundige hardelingen en het gemis aan tact getoord door de NV.

„Bieta”, waardoor den handel in voerbieten enz. onnoodig duur en lastig wordt gemaakt; de slechte toepassing van de maximumprijzen van stroo, alsmede de tactlooze hooivorderingen in sommige gemeenten aan den dag gelegd;

Van meening, dat verreweg de meeste dezer grieven en misstanden het gevolg zijn van een onoordeelkundig samenstelling van de meeste commissies, die geroepen zijn zijne Exellentie van advies te dienen inzake maatregelen het boererbedrijf betreffende, dat vele der thans bestaande grieven zoo niet geheel zouden kunnen worden weggenomen, dan toch zeker aammerkelijk zouden kunnen worden verzacht wanneer aan practische boeren een veel ruimer plaats in die commissies werd toegewezen ;

Ziet in dit alles een ernstige bedreiging van het melkveehoudersbedrijf, waartegen wij met kracht protesteren.

Dringt er met der meesten ernst op aan verbetering te brengen in deze toestand, opheffing van de melkzones er spoedige vaststelling van dan melkprijs voor het nieuwe contractjaar.

Op de vergadering waren vertegenwoordigd 84 afdeelingen uit Zuidholland, 41 uit Noordholland, 18 uit Utrecht en 20 uit Gelderland, te zamen tellende 6504 melkveehouders

Waarom moeten de boeren organiseren?

Omdat alles organiseert, de enkeling niets vermag, en in dezen tijd van geweld en macht slechts hij die bij zijn wenschen kracht kan bijzetten, iets bereikt.

Waarom organiseren de boeren uit de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden zich niet? Omdat zij nog niet voldoende doordrongen zijn van de voordeelen, voortvloeiende uit een goede en sterke organisatie.

Waarom ontvangen de boeren voor het graan van den oogst 1918 meer dan voor dat van den oogst 1917? Omdat de boeren uit de zandstreken, die goed georganiseerd zijn, de billijkheid daarvan den Minister onder het oog hebben gebracht.

Waarom moest voor hooi van den oogst 1918 een maximumprijs worden bepaald van f 80,- plus onkosten en vrachtgelden? Omdat de belanghebbende boeren niet sterk genoeg zijn om tegen zulk een onbillijkheid te protesteeren.

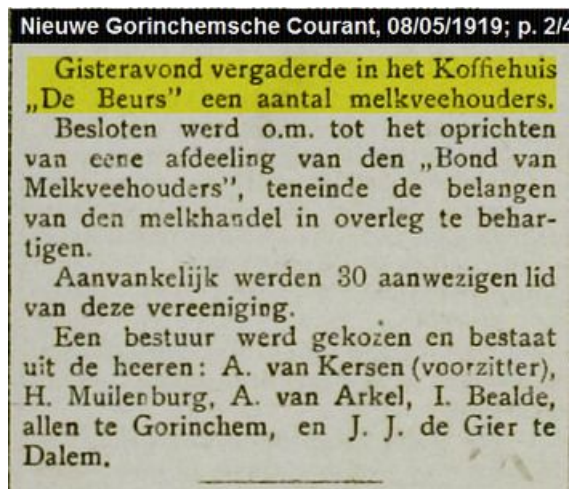
Aan wie komt dezen buitensporigen prijs ten goede ?

Bijna uitsluitend alleen aan de eigenaren van graslanden langs onze grote rivieren. De gevolgen van dezen prijs zijn: hooge huurprijzen van hooi- en weilanden, waaruit moeten volgen dure melk en duur vleesch of den ondergang van vele kleine boeren die hun hooi koopen of pachten moeten.

Wie de protestvergadering in den Haag heeft bezocht, weet, dat de melkveehouders van Noord- en Zuid-Holland, Gelderland en Utrecht, onder leiding van den heer Brinkman reeds veel hebben bereikt, doch nog meer zullen kunnen bereiken wanneer het ledental steeds stijgt; laten ook de melkveehouders van Alblasserwaard en Vijfheerenlanden dit niet vergeten.

Waarom sluiten toch alle melkveehouders niet aarn? Alleen omdat zij de kracht van organiseren nog niet beseffen.

Wie nadere inlichtingen wenscht of een spreker die in een vergadering de zaken zal uiteenzetten wende zich tot den heer Uilendreef te Oosterhout (Gld) N. B. te W.

Advertentieblad 1919-05-19

Vergadering van Melkveehouders.

(oprichting Afd. Bond van melkveehouders)

Gorinchem. Naar aanleiding van een oproep bij advertentie, voorkomende in het vorig nummer van ons blad, vergaderden Dinsdagavond een 40-tal boeren in het café de Beurs.

De heer A. van Kersen leidde deze vergadering. In zijn openingswoord zette hij uiteen, dat de prijs van de volle melk zonder overleg met de slijters gesteld was. In het belang van de melkveehouders achtte spr, het noodzakelijk, dat ook hier de melkveehouders eene vereeniging oprichten, dan kon men onderling ook een behoorlijken prijs voor de melk vaststellen.

Verschillenden waren het met den voorzitter eens en brachten ook naar voren dat de melkveehouders gedrukt worden, doordat de slijters, zonder behoorlijk overleg, de melk op een prijs gesteld hebben, die lager is dan in de meeste plaatsen van ons land.

Na vele en breede discussies werd een afdeeling van den Bond van Melkveehouders aanvankelijk met 30 leden opgericht. Het bestuur werd gekozen uit de heeren: A. van Kersen, voorzitter, A. van Arkel, H. Muilenburg, J. Baelde, allen alhier en J. J. de Gier te Dalem.

Eerlang zal deze nieuwe vereeniging vergaderen, waarbij een afgevaardigde van het hoofdbestuur als spreker zal optreden.

Advertentieblad, 1919-05-30; p. 3/4

Vergadering van melkveehouders.!

Dinsdagavond vergaderden de *Melkverhouders-Vereeniging* en een groot aantal belangstellende melkboeren in het café „de Beurs”.

De voorz, de heer A. van Kersen, betoogde in zijn openingswoord, dat het noodzakelijk is, dat de melkveehouders gezamenlijk zouden optreden, om actie te voeren tegen de zuivel- en melkfabrikanten, die den boeren den voet op den nek zetten. Het was hem voorts aangenaam, dat de opkomst bij deze vergadering groot kan genoemd worden, hiermede gaf hij het woord aan den heer A. Hochart, secretaris van den *Bond van Melkveehouders te Rotterdam*.

Deze spr, zette in den breede en duidelijk het nut van organisatie uiteen, ook voor de belangen van Melkveehouders acht bij aaneensluiting noodzakelijk. De fabrikanten - zegt spr. - die de melk bij groote quantum opkopen zijn het onderling eens en bepalen een bespottelijken prijs. Zij verdeelen zelfs de boeren, aan welke fabriek ze de melk moeten leveren.

In 1908 hebben de boeren de hoofden bij elkaar gestoken en met tegenwerking van fabrikanten werd een Bond van Melkveehouders opgericht. Eene Vereeniging van Zuivelbereiding werd ook door den Bond te Rotterdam gesticht; een bondsorgaan werd uitgegeven en overal werd de organisatie besproken. Dit waren pogingen, om zich niet langer te laten knechten.

Wanneer we in den laatsten tijd niet georganiseerd waren geweest, had men die prijzen voor de melk niet verkregen. Uit een en ander - zegt spr. - ziet men het nut om zich te organiseeren. Tot dusver is men hier te laksch geweest; men wil wel van verhoogde prijzen profiteeren, maar geen contributie betalen om actie te voeren.

De prijs van 10 of 11 ct. voor de Liter melk is een schandaal, daartegen moeten ook de Gorcum-sche boeren opkomen. De boeren moeten den prijs bepalen en niet de fabrikanten. Men moet den prijs eischen, om een menschelijk bestaan te hebben.

Alsnu werd het woord gevoerd door den heer Vinkensteijn, lid van het hoofdbestuur en groote melkveehouder te 's Hage, die het praktische op welsprekende wijze uiteen zette. Verschillende voorbeelden betreffende melkprijzen uit het Westland haalde deze spreker aan, die door samenwerking der boeren zeer gunstig werden verkregen, ook bij het ministerie. Spr. meende dat men

hier in de streek 14 ct per liter voor de melk moet eischen. Rondom den Haag maakt men 14 á 15½ ct.

Na afloop, der besprekingen werden nog 15 boeren lid van de vereeniging, zoodat de afd. van den Bond van Melkveehouders alhier en omstr. nu ruim 40 leden telt.

De volgende week wordt weder eene vergadering van Melkveehouders houders belegd.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 15/06/1919; p. 2/4

In eene gisteravond gehouden vergadering van melkveehouders, welke vereeniging thans 55 leden telt, is overeengekomen om eerlang, evenals op andere plaatsen, de prijs van de melk voor de slijters op 13 cent en thuis bezorgd op 14 cent per Liter te stellen.

Na dit besluit genomen te hebben werd het huishoudelijk reglement vastgesteld en zal de vereeniging zich bij den Bond van melkveehouders aansluiten.

1920

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 12/03/1920; p. 3/6

Vereeniging van Melkveehouders Gorinchem en Omstreken.

In eene Vrijdagavond gehouden vergadering van leden der Melkveehoudersvereen, welke vereen. 40 leden telt, waarvan er 34 bij deze vergadering waren opgekomen, werd door den voorzitter, de heer A. van Kersen, een overzicht gegeven van den toestand der vereeniging.

Door enkele boeren werd daarna voorgesteld, om hier ter plaatse een coöperatieve melkinrichting op te richten. Dit voorstel zal door het bestuur rijkelijk in overweging worden genomen.

Ten slotte werd besloten, om de koninklijke goedkeuring der statuten aan te vragen.

Melkveehouders-Vereeniging Gorinchem en Omstreken

Dinsdagavond j.l. hield de melkveehouders-vereeniging „G. en O”. hare jaarvergadering in het café „de Beurs”.

Na de opening gaf de Voorz., de heer A. van Kersen, een overzicht van het afgelopen jaar, waaruit bleek, dat de toestand van het bedrijf bevredigend was, waarna door den secretaris en penningmeester jaarverslag werd uitgebracht en rekening en verantwoording werd gedaan, hetgeen in orde werd bevonden.

Den leden werd medegedeeld, dat de Kon. goedkeuring op de statuten was ontvangen, deze werd noodig geacht bij eventueel te nemen maatregelen, zoo ook voor coöperatieven aankoop van veevoeder voor den winter. De bestuursleden, de heeren P. van Arkel en I. Baelde, resp. secretaris en penningmeester, werden als zoodanig weder herkozen.

Bij de gratis-verloting viel verscheidenen leden een prijs ten deel.

De opkomst op deze vergadering van de leden, welke 40 in getal zijn, was ruim de helft, welke opkomst bevredigend beschouwd wordt in dezen voor de boeren drukken tijd.

1922

De melkoorlog.

Nogmaals vergaderde de afd. Gorcum en Omstreken van den Bond van Melkveehouders Zaterdagavond j.l. in het Café „De Beurs”.

Langdurig werd van gedachte gewisseld, waarna men tot het besluit kwam, om af te zien van het aanvankelijk plan, hier ter plaatse melkinrichtingen te stichten, doch in geen geval zou men de melk meer direct aan de slijters leveren.

Met groote meerderheid besloot men, om zich aan te sluiten, n.l. om lid te worden van de Coöp. Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel, welke fabriek de waarde, berekend naar marktprijs van boter en kaas, voor de melk uitkeert.

Bij de laatste afrekening (die bij de „Linge” elke 14 dagen plaats heeft) werd voor de melk 12 cent per liter uitbetaald, hetgeen 2 cent per liter meer is dan de slijters aan de boeren betalen, terwijl laatstgenoemden de melk langs de straat voor 15 cent verkoopen.

Of nu alle leden van den Bond bij de Coöperatie zullen aansluiten is nog niet bekend, doordat allen niet ter vergadering tegenwoordig waren. Indien allen lid van „De Linge” worden, zullen de slijters de melk van deze fabriek moeten betrekken en zal hun winst beduidend minder zijn. Bij deze oplossing zal de melkprijs voor het publiek niet gunstiger worden.

De melkoorlog - 2.

In eene Vrijdagavond op „*De Beurs*” gehouden vergadering van den Bond van Melkveehouders, afd. Gorinchem en omstreken, werd met bijna algemeene stemmen besloten, om de melk zelf uit te venten.

Dit besluit werd genomen naar aanleiding, dat de slijters de melk tegen 16 ct. per liter verkochten, d.i. 7 ct. hooger dan de fabrieken besteden.

Na dit genomen besluit hebben Maandagavond in het hotel „*De Gier*” de melkslijters met de boeren geconfereerd, doch geen der partijen heeft voorstellen gedaan. Men is dan ook tot geen toenadering gekomen

De afd. Gorinchem en omstreken van den „Bond van Melkveehouders”, doet inmiddels stappen, om 3 melkinrichtingen hier ter plaatse te stichten. Men is in onderhandeling met 3 gebouwen daarvoor.

Hedenavond wordt door de boeren nogmaals vergaderd, om een en ander vast te stellen.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1922-01-14; p. 2/4

De melkoorlog - 3.

In eenige vergaderingen, de afgelopen week gehouden door de afd. Gorinchem van den Bond van Melkveehouders, was in beginsel besloten op te houden met de levering van melk aan de slijters en in de plaats hiervan de melk direct aan den verbruiker te leveren, met het oog op de lage prijzen die door de slijters werden betaald. Men overwoog hiertoe een 3-tal melksalons te openen.

In een gisteravond gehouden vergadering, waarin verschillende regelingen onder ‘t oog werden gezien, besloot men, bovengenoemd plan niet uit te voeren, doch in plaats hiervan toe te treden als lid van de coöperatieve zuivelfabriek „*de Linge*” te Arkel. De boeren dus, welke dit besluit opvolgen en dat zal ongetwijfeld de groote meerderheid zijn, leveren dan hun melk rechtstreeks aan „*de Linge*”, waardoor ze er een prijs voor ontvangen die meer in overeenstemming is met de waarde.

Het gevolg zal zijn dat de slijters hun melk van „*de Linge*” zullen moeten betrekken, waardoor hun winsten aanmerkelijk zullen verminderen.

Een directe invloed op den door het publiek betaalden prijs is uit deze oplossing inmiddels niet te verwachten.

Aangezien niet alle leden op de vergadering van gisteravond aanwezig waren, valt nog niet met zekerheid te zeggen hoeveel leden zich bij „*de Linge*” zullen aansluiten.

INGEZONDEN

Mijnheer de Redacteur:

Beleefd vraag ik eenige plaatsruimte in uw blad, naar aanleiding van een bericht in uw vorig nummer inzake de melkkwestie.

In dat bericht komt voor, dat door de melkslijters te lage prijzen worden betaald voor de melk. Wenschelijk was het, dat door u eerst eens werd onderzocht, wat die prijzen zijn. Door de melkslijter; toch wordt ingekocht tegen verschillende prijzen, wat verband houdt met de winterlevering.

Verschillende leveranciers, die zich geen moeite getroosten in den winter melk te leveren (sommigen leveren 10% à 15%, soms nog minder, van hunne zomermelk) kunnen toch zeker geen aanspraak maken op hooger prijs. Daardoor ontstaat voor den afnemer in den zomer een groot kwantum, z.g.n. overmelk, welke met verlies moet worden verwerkt, terwijl het tekort in den winter moet worden aangevuld met dure melk, zoodat de groote winstmarge waar zoo op afgegeven wordt, sterk wordt gereduceerd.

Wat betreft de toetreding als lid van de coöperatieve zuivelfabriek „*de Linge*”, kan dienen, dat door negen leden voorloopig toezegging werd gedaan. Dat de geheele Bond van Veehouders, als ik goed ben ingelicht, 39 leden telt, waaronder er zijn, die niet eens veehouder zijn, zoodat zeker niet gesproken kan worden dat dit de grootste meerderheid is van de veehouders, gezien onze melkrijke omgeving, waardoor ook komt te vervallen, dat de slijter daardoor genoodzaakt wordt zijn melk te betrekken van „*de Linge*”.

Bovendien zullen de meeste veehouders zich wel tweemaal bedenken, alvorens toe te treden tot een dergelijke coöperatie, waar toch in bevoegde kringen verwacht wordt in het a.s. seizoen een sterke daling der kaasprijzen, zoodat dan ook zeker geen hooge prijs voor de melk verwacht kan worden.

U Mijnheer de Redacteur dankzeggend,
Uw dw. dr., W. ROEST.
Gorinchem, 18 Januari 1922.

Van de redactie!

*De melkkwestie houdt reeds eenigen tijd de belanghebbenden in ons stadje bezig. Verschillende berichten verschenen in de bladen, doch bleken allen onjuist te zijn. Wij hebben in deze aangelegenheid een afwachtende houding aangenomen en toen ons bekend was dat door de afd. Gorinchem van den Bond van Melkveehouders een definitieve beslissing was genomen, ons tot die afd. gewend om inlichtingen. Ons berichtje is een afspiegeling van hetgeen ons werd meegedeeld.

Een kleine opmerking aan den heer Roest die wij gaarne gelegenheid geven zijn meening te zeggen. Door ons is niet beweerd dat door de slijters te lage prijzen worden betaald! Dit is de meening van de melkveehouders, zooals den heer Roest bij nauwkeurige lezing van ons bericht wel zal blijken.

(Red.)

